

Θέσεις
του Κεντρικού
Συμβουλίου
της ΕΔΟΝ
προς το

18^ο ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΔΟΝ

18^ο
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΕΔΟΝ

**Οργάνωση - Αντεπίθεση παντού
με την ΕΔΟΝ για το δίκιο του λαού**

2-4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2016, ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Ενιαία Δημοκρατική Οργάνωση Νεολαίας
Συνεδριακό Κέντρο - Λευκωσία 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Ο κόσμος γύρω μας και η Αριστερά —□ 5

- (α) Η Διεθνής Πραγματικότητα** —□ 5
 - Η Παγκόσμια οικονομική κρίση —□ 5
 - Η Ιμπεριαλιστική «Νέα τάξη Πραγμάτων» —□ 6
 - Η Ευρωπαϊκή Ένωση —□ 9
- (β) Η Αριστερά στο σύγχρονο κόσμο** —□ 10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 Η σύγχρονη κυπριακή πραγματικότητα —□ 12

- (α) Το Κυπριακό πρόβλημα** —□ 12
 - Η επαναπροσέγγιση και ο πρωταγωνιστικός μας ρόλος —□ 14
- (β) Οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες στην Κύπρο** —□ 15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 Κίνημα νεολαίας και οι προτάσεις της ΕΔΟΝ —□ 18

- (α) Τα Χαρακτηριστικά της Κυπριακής Νεολαίας, η κοινωνική δραστηριοποίησή της και η καθοδήγησή της για συλλογική διεκδίκηση και πάλη** —□ 18
- (β) Προδημοτική - Δημοτική - Ειδική Ενιαία Εκπαίδευση** —□ 20
- (γ) Μέση Εκπαίδευση και το Μαθητικό Κίνημα - ΠΣΕΜ** —□ 23
- (δ) Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και το Φοιτητικό Κίνημα - ΠΟΦΕΝ** —□ 27
- (ε) Στρατιωτική θητεία με δικαιώματα** —□ 32
- (στ) Δικαίωμα στην Αξιοπρέπεια – Αγώνας για Αξιοκρατία** —□ 33
- (ζ) Νέοι εργαζόμενοι και κίνημα νεολαίας** —□ 35
 - Δικαίωμα στη Δουλειά – Δουλειά με Δικαιώματα —□ 36
 - Ανεργία —□ 37
 - Το στεγαστικό πρόβλημα των Νέων —□ 39
- (η) Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου - ΣυΝΚ - ΜΚΟ** —□ 40
 - Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου (ΣυΝΚ)– Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) —□ 42

(θ) Πολιτισμός	42
(ι) Αθλητισμός	44
(ια) Διακοπές	46
(ιβ) Εξαρτήσεις - Δημόσια Υγεία	47
(ιγ) Νεανική Παραβατικότητα	50
(ιδ) Περιβάλλον	51
(ιε) Οι Νέοι στην πάλη ενάντια στον ρατσισμό και τις διακρίσεις	53
(ιστ) Νεολαία και Τοπική Αυτοδιοίκηση	56
(ιζ) Οι Νέες Γυναίκες	57
(ιη) Νεολαία και διαδίκτυο	59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΕΔΟΝ γερή και μαζική για τη Νεολαία και την Κύπρο □ 60

(α) Η Εικόνα του ΕΔΟΝίτικου Οικοδομήματος	60
Προοπτική και δυσκολίες στη λειτουργία των Τ. Ο	61
Ποιοτική καθοδήγηση για δημιουργική δραστηριότητα	63
Ανάδειξη στελεχών	64
(β) Η σημασία της ιδιότητας του Μέλους της ΕΔΟΝ	64
(γ) Παγκύπριο Κίνημα ΕΔΟΝόπουλων	65
(δ) Το Μαθητικό Τμήμα της ΕΔΟΝ	66
(ε) Το Φοιτητικό Τμήμα της ΕΔΟΝ	68
(στ) Το Τμήμα των Νέων Εργαζόμενων	70
(ζ) Φεστιβαλικό Κίνημα – Παγκύπρια Φεστιβάλ Νεολαίας και Φοιτητών	72
(η) Η πλατιά μας δραστηριότητα	72
(θ) Οι Σύλλογοι του Λαϊκού Κινήματος	73
(ι) Η Μορφωτική – Ιδεολογική δουλειά στην ΕΔΟΝ	74
(ια) Οι Διεθνείς Σχέσεις της ΕΔΟΝ	76
(ιβ) Το εκφραστικό όργανο της ΕΔΟΝ: η εφημερίδα «ΝΕΟΛΑΙΑ»	78
(ιγ) Η κατασκήνωση της ΕΔΟΝ	80

Συναγωνίστριες, Συναγωνιστές,

Το 18ο Παγκύπριο Συνέδριο της ΕΔΟΝ, το οποίο πραγματοποιείται από τις 2 μέχρι τις 4 του Γενάρη του 2016 στη Λευκωσία, προσβλέπουμε ότι, και με την δική σας συμβολή, θα μετατραπεί σε έπαλξη αγώνα, σε έναν ακόμη σταθμό και ορόσημο στη μακρόχρονη τιμημένη ιστορία της Οργάνωσης μας.

Το έγγραφο που κρατάτε στα χέρια σας αποτελεί το αποτέλεσμα της συλλογικής δουλειάς των καθοδηγητικών οργάνων της ΕΔΟΝ και προήλθε κατόπιν έντονου προβληματισμού και διαλόγου για όλα τα ζητήματα που απασχολούν τη νέα γενιά στον τόπο μας και στον κόσμο γενικότερα.

Φιλοδοξούμε ότι αυτός ο διάλογος για τις θέσεις ενόψει του 18ου Παγκύπριου Συνεδρίου της ΕΔΟΝ θα επεκταθεί και θα γίνει κτήμα του συνόλου των μελών και στελεχών της Οργάνωσης, καθώς και ευρύτερα του νεολαιίστικου κινήματος και της κυπριακής κοινωνίας.

Μέσα από το έγγραφο που ακολουθεί, καταπιανόμαστε με όλες τις σύγχρονες προκλήσεις της εποχής μας, καταγράφουμε τις σκέψεις και τους προβληματισμούς μας, μέσα από το πρίσμα της μαρξιστικής – λενινιστικής μας ιδεολογίας. Στα μικρά και μεγάλα ζητήματα που απασχολούν τη νεολαία και το λαό μας, προχωρούμε σε διαπιστώσεις και συμπεράσματα για τη δράση και την παρέμβαση της ΕΔΟΝ – πάντοτε μέσα από ένα κριτικό και αυτοκριτικό πνεύμα. Ταυτόχρονα, εισηγούμαστε προτάσεις και λύσεις, επιδιώκοντας να χαράξουμε νέα προοπτική για το μέλλον.

Έχουμε τη βεβαιότητα ότι ο συνεχής διάλογος και η στενή επαφή της ΕΔΟΝ με τη νέα γενιά, μας έχει επιτρέψει και τούτη τη φορά να ανταποκριθούμε θετικά στις έγνοιες, τις ανησυχίες, τις αναζητήσεις και τα οράματά της, χωρίς -ασφαλώς- να διεκδικούμε το αλάθητο στις προσεγγίσεις, τις απόψεις ή και τη δράση μας. Άλλωστε, είναι γι αυτό που επιδιώκουμε προσυνεδριακά, αλλά και στο ίδιο το Συνέδριο, να διευρύνουμε τα κανάλια επαφής και διαλόγου με τη νέα γενιά, αλλά και να μετατρέψουμε το 18ο Παγκύπριο Συνέδριο της ΕΔΟΝ σε ένα πραγματικό βήμα διαλόγου.

Προσδοκούμε ότι, ακριβώς μέσα από αυτόν το διάλογο, η πρωτοπόρα Οργάνωση της Νεολαίας, η ΕΔΟΝ, θα βγει ακόμη πιο ενισχυμένη, ακόμη πιο δυνατή και ικανή για να συνεχίσει τους αγώνες της, για τη διασφάλιση και διεύρυνση των δικαιωμάτων της νέας γενιάς στη ζωή, τη μόρφωση, τη δουλειά και την ψυχαγωγία, αλλά και για την οικοδόμηση της ποιοτικά ανώτερης κοινωνίας. Της κοινωνίας της δημοκρατίας, της ελευθερίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης, της ισότητας, της αλληλεγγύης, του σοσιαλισμού.

Είναι γι' αυτό που κάθε συνέδριο της ΕΔΟΝ αποτελεί την κορυφαία στιγμή στη ζωή και τη δράση της.

Μαζί μπορούμε να καταστήσουμε το 18ο Παγκύπριο Συνέδριο μια νέα αφετηρία που θα μας επιτρέψει να εκπληρώσουμε, με ακόμη μεγαλύτερη επιτυχία, τα οράματα και τις επιδιώξεις της προοδευτικής νεολαίας του τόπου μας...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ο κόσμος γύρω μας και η Αριστερά

(α) Η Διεθνής Πραγματικότητα

Η Παγκόσμια οικονομική κρίση

Το Συνέδριο μας πραγματοποιείται μέσα σε συνθήκες γενικευμένης καπιταλιστικής κρίσης διεθνώς, που έχει ως αποτέλεσμα τη βαθιά όξυνση των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών ανάμεσα στα ισχυρά κέντρα του πλανήτη, καθώς και των ταξικών αντιθέσεων μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας.

Πρόκειται για μια δομική κρίση του καπιταλισμού, η οποία έχει επαληθεύσει τις θεωρητικές αναλύσεις των κλασικών του Μαρξισμού και έχει επιβεβαιώσει τη λενινιστική ανάλυση για τον ιμπεριαλισμό. Είναι κρίση που έχει τις ρίζες της στη βασική αντίθεση του καπιταλισμού, που θέλει την παραγωγή να έχει κοινωνικό χαρακτήρα, αλλά το αποτέλεσμα της παραγωγής να καταλήγει στα χέρια των λίγων, των πολυεθνικών επιχειρήσεων και των μονοπωλίων, που μοναδικό κίνητρό τους είναι η εξασφάλιση ολοένα και μεγαλύτερου κέρδους.

Η βίαιη αποτύπωση της καπιταλιστικής βαρβαρότητας φανερώνεται από το γεγονός ότι το 1% του παγκόσμιου πληθυσμού κατέχει τον μισό παγκόσμιο πλούτο (Έκθεση OXFAM). Το 69,8% του παγκόσμιου πληθυσμού αναγκάζεται να μοιραστεί το 2,9% του παγκόσμιου πλούτου (Στοιχεία Οργανισμού Wealth-X) και όλα αυτά ενώ 17.000 παιδιά κάτω των 5 ετών πεθαίνουν καθημερινά (Στοιχεία UNICEF), ενώ περισσότεροι από 1 δισεκατομμύριο άνθρωποι ζουν με λιγότερο από 1,25 δολάρια ημερησίως (Στοιχεία Παγκόσμιας Τράπεζας).

Η επιχείρηση αναδιανομής του πλούτου υπέρ του μεγάλου κεφαλαίου επιβάλλεται «δια πυρός και σιδήρου». Στο όνομα της ανταγωνιστικότητας θεσμοθετούνται και επιβάλλονται σκληρά μέτρα σε βάρος των λαών και των εργαζομένων με τραγικές συνέπειες. Η ανεργία αυξάνεται και έχει γίνει πλέον μόνιμη και σκληρή επωδός για εκατομμύρια εργαζόμενους και ιδιαίτερα τους νέους, οι οποίοι εξωθούνται στη μετανάστευση. Τα εργασιακά δικαιώματα ξηλώνονται, θεσμοθετείται η φτηνή και ευέλικτη εργασία, επιβάλλονται μισθοί πείνας και ποινικοποιείται το δικαίωμα της απεργίας και της οργανωμένης πάλης. Η παιδεία και η υγεία εμπορευματοποιούνται και από δικαίωμα έχουν μετατραπεί σε προνόμιο των λίγων, ενώ ταξικοί φραγμοί ορθώνονται σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής.

Ο νεοφιλελευθερισμός έχει επικρατήσει, συμβάλλοντας στο βίαιο ξέσπασμα της κρίσης. Τα πάντα ιδιωτικοποιούνται και απορρυθμίζονται προς όφελος του μεγάλου κεφαλαίου, ενώ ότι είχε απομείνει από το λεγόμενο κοινωνικό κράτος αποσυντίθεται. Ωστόσο, συνεχίζεται η επιχείρηση εξιδανίκευσης της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, με ένα ολόκληρο ιδεολογικό κατασκεύασμα που στοχεύει -ουσιαστικά- στην επιβολή αντιλαϊκών πολιτικών. Στην υπηρεσία του κεφαλαίου βρίσκονται οργανισμοί - εργαλεία στα χέρια του ιμπεριαλισμού, όπως η Παγκόσμια Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης, που μαζί με τις αστικές κυβερνήσεις επιβάλλουν σκληρά μέτρα, με στόχο -πάντοτε- την διαφύλαξη της καπιταλιστικής ανάπτυξης.

Αποδείχτηκε ότι η οικονομική ανάπτυξη με τη λογική της καπιταλιστικής κερδοφορίας δεν αντιστοιχεί σε βελτίωση της ζωής των ανθρώπων και σε καμιά περίπτωση δεν εξυπηρετεί τις πραγματικές ανάγκες των εργαζομένων. Αντίστοιχα, έχει αποδειχθεί πως ούτε τα μνημόνια, ούτε οι σοσιαλδημοκρατικές προσεγγίσεις περί επιστροφής σε «κεϋνσιανά μοντέλα» ανάπτυξης, αλλά ούτε και οι διακηρύξεις περί «πράσινης» ανάπτυξης, μπορούν να αποτελέσουν το δρόμο για την αντιμετώπιση και την έξοδο από την κρίση. Πολύ περισσότερο, διέξοδο δεν μπορεί να δώσουν ούτε και οι νεοναζιστικές-νεοφασιστικές οργανώσεις και κόμματα που με την δημαγωγία και το -δήθεν- αντισυστημικό προφίλ εμφανίζονται στο προσκήνιο.

Την ίδια στιγμή, το περιβάλλον θυσιάζεται στο βωμό του κέρδους και οι φυσικές καταστροφές, ως αποτέλεσμα της αλόγιστης επέμβασης στο οικοσύστημα εκ μέρους του κεφαλαίου, έχουν πάρει πλέον τη μορφή ενός συνηθισμένου φαινομένου που συνεχώς οξύνεται.

Η Ιμπεριαλιστική «Νέα τάξη Πραγμάτων»

Η κρίση του καπιταλισμού εντείνει τον ανταγωνισμό ανάμεσα στα ιμπεριαλιστικά κέντρα και τις νέες παγκόσμιες και περιφερειακές δυνάμεις, για επικράτηση στην παγκόσμια αγορά. Οι ανακατατάξεις στη διεθνή πυραμίδα του ιμπεριαλισμού, οι μεταβολές στο συσχετισμό δύναμης, η διαμόρφωση νέων συμμαχιών και η αναζωπύρωση εστιών πολεμικής έντασης αποτυπώνονται σήμερα με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο. Εντός αυτών των ανακατατάξεων όπου λαμβάνει χώρα η άνοδος χωρών όπως η Κίνα, η Ινδία και η Ρωσία αλλά και οι υπόλοιπες χώρες της BRICS (Βραζιλία, Νότια Αφρική), πυροδοτούνται νέες εντάσεις στην οικονομικοπολιτική και στρατιωτική επιθετικότητα από πλευράς ΗΠΑ-NATO-Ε.Ε, προκειμένου να υπερασπιστούν την ηγεμονία τους στην ιμπεριαλιστική «Νέα τάξη πραγμάτων».

Οι εξελίξεις συνοδεύονται με μια άνευ προηγουμένου στρατιωτικοποίηση του πλανήτη και των διεθνών σχέσεων, ο ΟΗΕ ποδηγετείται και παραγκωνίζεται, το διεθνές δίκαιο καταστρατηγείται και επιβάλλεται το «δίκαιο» του ισχυρού δια πυρός και σιδήρου. Αρχές, όπως αυτή της μη επέμβασης στις εσωτερικές υποθέσεις ανεξάρτητων κρατών, ο σεβασμός της εδαφικής ακεραιότητας και η απαγόρευση χρήσης βίας, αποτελούν αντικείμενο συνεχούς παραβίασης και έχουν υποκατασταθεί από την αυθαιρεσία των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων.

Βασικός παράγοντας της επιθετικής στρατηγικής του ιμπεριαλιστικού ηγεμονισμού εξακολουθεί να είναι το NATO και τα διάφορα παρακλάδια του, όπως ο νατοϊκός «Συνεταιρισμός για την Ειρήνη (ΣγΕ)». Ένα νέο είδος πολέμων εγκαινιάζεται με την τεχνολογική ανάπτυξη της πολεμικής βιομηχανίας από τις ηγετικές δυνάμεις της Ε.Ε και τις ΗΠΑ/NATO. Το διάστημα στρατιωτικοποιείται, ενώ ο κίνδυνος πυρηνικού ολέθρου παραμένει αμείωτος.

Στο επίκεντρο των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών, την παρούσα φάση, βρίσκεται η προσπάθεια ελέγχου των ενεργειακών πηγών και αγωγών, των θαλάσσιων οδών καθώς και των αγορών. Η ευρύτερη περιοχή της νοτιοανατολικής Μεσογείου συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον των ιμπεριαλιστών, καθώς εκεί συγκεντρώνονται τα μεγαλύτερα ενεργειακά κοιτάσματα. Η ενδοϊμπεριαλιστική διεγκυστίνδα ανάμεσα στην Τουρκία και στο Ισραήλ για την πρωτοκαθεδρία στην περιοχή οδηγεί σε περαιτέρω αποσταθεροποίηση, ενώ ΗΠΑ και Ε.Ε διεκδικούν κυρίαρχο ρόλο στην στρατιωτικοποίηση της περιοχής.

Το αμερικανόπνευστο σχέδιο για τη «Νέα Μέση Ανατολή» και η επέκταση του ΝΑΤΟ στην περιοχή υλοποιείται, σπέρνοντας το θάνατο και την προσφυγιά. Η επαναχάραξη των συνόρων γίνεται με το αίμα των λαών της περιοχής, κυρίως των αμάχων, των γυναϊκόπαιδων και των χιλιάδων μεταναστών και προσφύγων που πνίγονται στην θάλασσα της Μεσογείου.

Η αλυσίδα των γεγονότων που ακολούθησαν την -ούτω καλούμενη- «Αραβική Άνοιξη», συνοδεύτηκαν από την επέμβαση του ΝΑΤΟ, της Ε.Ε και των συμμάχων τους στη περιοχή (Τουρκία, Ισραήλ και τα αραβικά κράτη του Κόλπου ιδιαίτερα). Στο Αφγανιστάν, οι ΗΠΑ έχουν διασφαλίσει τη μονιμοποίηση της στρατιωτικής τους παρουσίας και έχουν προεκτείνει τις επιδρομές τους στο Πακιστάν. Η Λιβύη και η Υεμένη εξακολουθούν να βρίσκονται σε κατάσταση χάους, λόγω των θρησκευτικών και σεκταριστικών συγκρούσεων. Το Ιράκ, μετά από 12 χρόνια αμερικάνικης κατοχής, είναι ντε φάκτο τριχοτομημένο. Η Συρία σπαράσσεται από τον εμφύλιο πόλεμο και την ξένη επέμβαση και στον γειτονικό Λίβανο εξακολουθεί να επικρατεί η αστάθεια και οι συνεχείς ισραηλινές προκλήσεις.

Ο Παλαιστινιακός λαός συνεχίζει τη πάλη του ενάντια στην ισραηλινή κατοχή, κάτω από την σκιά του πολέμου που καλύπτει την περιοχή. Το Κράτος του Ισραήλ έχει εντείνει τα τετελεσμένα της κατοχής των παλαιστινιακών εδαφών. Μέσα από την κλιμάκωση του εθνικισμού και τις δολοφονικές επιθέσεις εναντίων των Παλαιστινίων, το Ισραήλ υπονομεύει τις προσπάθειες για τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου και βιώσιμου Παλαιστινιακού κράτους στα σύνορα του 1967 με πρωτεύουσα την Ανατολική Ιερουσαλήμ, κάτι που αποτελεί και διαχρονική θέση της ΕΔΟΝ.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, διεθνή προβλήματα (Κυπριακό, Κουρδικό και Παλαιστινιακό) συνεχίζουν την πορεία τους σε μια όλο και πιο περίπλοκη διεθνή και περιφερειακή κατάσταση.

Για τους ιμπεριαλιστές, ο «σκοπός αγιάζει τα μέσα» και τα μέσα τους δεν είναι άλλα από τις φονταμενταλιστικές και σκοταδιστικές δυνάμεις (π.χ «Ισλαμικό Κράτος») που οι ίδιοι δημιούργησαν, εξόπλισαν και εκπαίδευσαν, όπως άλλωστε έχουν παραδεχθεί. Με αυτό τον τρόπο, έχουν απελευθερώσει αυτές τις δυνάμεις, οι οποίες προχώρησαν στη διάπραξη φρικαλέων εγκλημάτων εναντίων των τοπικών πληθυσμών. Όλα αυτά δεν είναι εκτός της γραμμής που χάραξαν με τα σχέδια τους το ΝΑΤΟ και οι σύμμαχοι του στη περιοχή. Στην πραγματικότητα, οι ενέργειες του «Ισλαμικού Κράτους» υπηρετούν τα συμφέροντα τους στην περιοχή, αφού είναι ένας σημαντικός παράγοντας αποσταθεροποίησης και χάους που ανοίγει το δρόμο για μελλοντικές στρατιωτικές επεμβάσεις.

Στην Ανατολική Ευρώπη, το ΝΑΤΟ εξακολουθεί να διευρύνει και να ενισχύει τη στρατιωτική του παρουσία με επίκεντρο τη Βαλτική και με την αυξημένη συμμετοχή των ΝΑΤΟϊκών εταίρων στο προϋπολογισμό του ΝΑΤΟ, υλοποιείται το σχέδιο για τη δημιουργία ΝΑΤΟϊκής δύναμης ταχείας αντίδρασης. Όλα αυτά έρχονται να προστεθούν στην επέκταση της αντιπυραυλικής ασπίδας σε ολόκληρο τον κόσμο και ιδιαίτερα στο ευρωπαϊκό έδαφος. Προσφιλής τακτική παραμένει η επαναχάραξη των συνόρων και η δημιουργία/αναγνώριση νέων κρατών-προτεκτοράτων (π.χ η περίπτωση του Κοσόβου), κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου, του καταστατικού χάρτη του ΟΗΕ και της κυριαρχίας ανεξάρτητων κρατών. Παράλληλα, συνεχίζονται οι προσπάθειες αποσταθεροποίησης με την υποδαύλιση του εθνικισμού-σοβινισμού, εσωτερικών αναταραχών, αποσχιστικών κινημάτων κατά το δοκούν ή ακόμα και εμφυλίων πολέμων.

Με το φιλοδυτικό πραξικόπημα στην Ουκρανία, με την στήριξη ΗΠΑ-Ε.Ε και την διακυβέρνηση της χώρας να έχει παραδοθεί στα χέρια των ακροδεξιών και νεοφασιστικών δυνάμεων, οι ΝΑΤΟϊκοί βρήκαν γόνιμο και ζωτικό έδαφος για τα συμφέροντα τους, κάτι που άλλωστε επεδίωκαν. Στόχος ήταν εξ' αρχής να αποσπαστεί η χώρα από την ρωσική επιρροή και να ενσωματωθεί στο ευρωατλαντικό μπλοκ. Με την εξέλιξη αυτή θεσπίζεται η «μόνιμη παρουσία» του ΝΑΤΟ στην χώρα και στην ευρύτερη περιοχή και επαναφέρεται, με άλλους όρους βέβαια, ένα επικίνδυνο ψυχροπολεμικό κλίμα για τους λαούς της περιοχής.

Στη Λατινική Αμερική, οι προσπάθειες φθοράς και τα πραξικοπήματα σε βάρος των προοδευτικών κυβερνήσεων συναντούν στην σθεναρή αντίσταση των λαών, οι οποίοι αντιστέκονται στην ιμπεριαλιστική ηγεμονία των ΗΠΑ. Ο οικονομικός αποκλεισμός που επέβαλαν οι ΗΠΑ και στην Βενεζουέλα, έρχεται να προστεθεί στο πολύχρονο αποκλεισμό σε βάρος της Κούβας και του λαού της, ο οποίος εξακολουθεί να υπερασπίζεται την ανεξαρτησία του και το σοσιαλισμό, ενάντια στην υπονόμευση της εθνικής κυριαρχίας της χώρας από ΗΠΑ και Ε.Ε. Σημαντική εξέλιξη αποτελεί η νίκη της σοσιαλιστικής Κούβας με την απελευθέρωση των 5 κουβανών ηρώων, η οποία είναι μέρος του διεθνούς αντιιμπεριαλιστικού κινήματος ενάντια στα εγκλήματα του ιμπεριαλισμού και τις συνεχείς παραβιάσεις των ΗΠΑ σε βάρος του λαού της Κούβας. Η αποκατάσταση των διπλωματικών σχέσεων ανάμεσα στην Κούβα και τις ΗΠΑ θέτουν σε ένα νέο στάδιο τη στάση του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού απέναντι στην σοσιαλιστική Κούβα.

Η ιμπεριαλιστική επιθετικότητα κλιμακώνεται και στον υπόλοιπο κόσμο. Οι επεμβάσεις στην Βόρειο Αφρική αποκαλύπτουν την τάση νεοαποικισμού, εντείνοντας την εκμετάλλευση, την εξαθλίωση και τον παραγκωνισμό, σε μια ήπειρο που ταλαιπωρείται από τις φυλετικές, θρησκευτικές και εθνοτικές συγκρούσεις και την κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Παράλληλα, η Αφρική έχει μετατραπεί σε πειραματόζωο των φαρμακευτικών βιομηχανιών και σε σκουπιδότοπο πυρηνικών και τοξικών αποβλήτων. Την ίδια στιγμή, η διακηρυγμένη στροφή των ΗΠΑ προς την Νοτιοανατολική Ασία και στον Ειρηνικό και τα σχέδια περικύκλωσης της Ρωσίας και της Κίνας αντίστοιχα, αποκαλύπτουν τις προθέσεις των ιμπεριαλιστικών κέντρων.

Ο «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας» ενισχύεται από τις διακηρύξεις περί «ειρήνης και σταθερότητας» και εξακολουθεί να αποτελεί πρόσχημα για την προώθηση μέτρων ενίσχυσης των κατασταλτικών κρατικών μηχανισμών και, πολύ περισσότερο, υπονόμευσης και αφαίρεσης βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, πολιτικών και δημοκρατικών ελευθεριών. Προς αυτή την κατεύθυνση, επεκτείνεται το δίκτυο παρακολούθησεων εκατομμυρίων πολιτών ανά τον κόσμο, με τις μυστικές υπηρεσίες και τις βάσεις, κυρίως των χωρών της Ε.Ε και των ΗΠΑ, να πρωτοστατούν στην επιβολή των τρομονόμων και του μαζικού φακελώματος.

Στο πλαίσιο της ιδεολογικής επιβολής της ιμπεριαλιστικής «Νέας Τάξης», εντάσσεται και η καλλιέργεια του αντικομμουνισμού ως μορφή καταπολέμησης των κομμουνιστικών, ριζοσπαστικών και των ευρύτερα προοδευτικών δυνάμεων. Η ποινικοποίηση και οι απαγορεύσεις κομμουνιστικών κομμάτων, οι καταστροφές ιστορικών μνημείων και γραφείων των κομμουνιστικών κομμάτων, καθώς και οι φυλακίσεις στελεχών των κομμουνιστικών κομμάτων, είναι παραδείγματα από την προσπάθεια φίμωσης του κομμουνιστικού κινήματος.

Ο αντικομμουνισμός θεσμοθετείται και με κορωνίδα την αντιεπιστημονική θεωρία των δύο άκρων, επιχειρείται η εξίσωση του φασισμού με τον κομμουνισμό και επιβάλλεται η παραχάραξη και η αναθεώρηση της σύγχρονης παγκόσμιας ιστορίας, με στόχο τη διαγραφή της βαρυσήμαντης προσφοράς του Σοβιετικού λαού στην αντιφασιστική νίκη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Στόχος δεν είναι παρά να απωθήσουν τις λαϊκές μάζες και ιδιαίτερα τη νέα γενιά από την κομμουνιστική Αριστερά, την δύναμη εκείνη που μπορεί πραγματικά να απειλήσει την εξουσία τους.

Διάφορες νεοναζιστικές και νεοφασιστικές οργανώσεις αναπτύσσονται, ιδιαίτερα στην Ευρώπη, και σε κάποιες περιπτώσεις αποκτούν και κοινοβουλευτική εκπροσώπηση. Οι δυνάμεις αυτές αποτελούν γέννημα-θρέμμα του συστήματος και εμφανίζονται πολύ έντονα στο ιμπεριαλιστικό στάδιο ανάπτυξης του καπιταλισμού. Δρουν για τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου, το οποίο φροντίζει να τις αξιοποιεί για την κατατρομοκράτηση των λαϊκών μαζών. Την ίδια στιγμή, ποινικοποιούνται και καταδιώκονται κομμουνιστικά, προοδευτικά και αντιφασιστικά κόμματα, οργανώσεις και κινήματα.

Η ΕΔΟΝ απορρίπτει την «Νέα Τάξη Πραγμάτων» και αγωνίζεται ενάντια στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς. Προτάσσει ακόμα πιο έντονα την θέση της για διάλυση του ΝΑΤΟ και των παρακλαδιών του και την προάσπιση του Διεθνούς Δικαίου. Ακολουθεί το δρόμο της οργανωμένης πάλης και της σφυρηλάτησης ενός μετώπου αντίστασης ενάντια σε οποιασδήποτε αντιδραστική, σκοταδιστική, φασιστική και φονταμενταλιστική δύναμη. Στηρίζει τον αγώνα των λαών του κόσμου και της νεολαίας που αγωνίζεται για την επικράτηση της διαρκούς ειρήνης ενάντια στον πόλεμο, την κατοχή και το φασισμό. Στέκεται αλληλέγγυα στα κομμουνιστικά κόμματα και οργανώσεις που βρίσκονται σήμερα υπό διωγμό.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση

Η εκτίμηση του 17ου Παγκυπρίου Συνεδρίου της ΕΔΟΝ πως «η Ε.Ε. ως μια προωθημένη μορφή καπιταλιστικής οικονομικής και πολιτικής ολοκλήρωσης, έχει υιοθετήσει πλήρως το νεοφιλελεύθερο μοντέλο ανάπτυξης», επιβεβαιώνεται ολοένα και περισσότερο. Η επιβολή της Συνθήκης της Λισαβόνας, η Στρατηγική Ευρώπη 2020, η θεσμοθέτηση της Ενιαίας Οικονομικής Διακυβέρνησης, η δημιουργία Τραπεζικής Ένωσης, η περαιτέρω θεσμοθέτηση της συνεργασίας ανάμεσα σε Ε.Ε και ΔΝΤ και η δρομολογούμενη συνομολόγηση της Διατλαντικής Εμπορικής και Επενδυτικής Σχέσης (ΔΕΕΣ-ΤΤΙΡ) μεταξύ ΗΠΑ και Ε.Ε, επιβεβαιώνουν την πιο πάνω εκτίμηση.

Η Ε.Ε πρωτοστατεί στην περαιτέρω θεσμοθέτηση του νεοφιλελευθερισμού, την ίδια στιγμή που εν μέσω αντιθέσεων και συμμαχιών, ηγετικά κράτη της Ε.Ε διαδραματίζουν ολοένα και μεγαλύτερο ρόλο στην επιβολή των πολιτικών λιτότητας. Πρόκειται για πολιτικές που αποδυναμώνουν τον κοινωνικό ρόλο του κράτους, ενισχύουν το έδαφος για επιθέσεις στα εργασιακά δικαιώματα και στο δημόσιο πλούτο, ενισχύουν την κερδοσκοπία των πολυεθνικών και των μονοπωλίων, διευρύνοντας ακόμα περισσότερο το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών. Παράλληλα, η κυριαρχία των κρατών και των λαών περιορίζεται δραματικά προς όφελος της ενιαίας πολιτικής των κρατών-μελών υπό τον έλεγχο της ΕΕ και του λεγόμενου Διευθυντηρίου των Βρυξελλών. Τα βάρη της κρίσης επιβάλλονται στους ώμους των εργαζομένων και των λαϊκών στρωμάτων μέσα από τα «Μνημόνια Συναντίληψης» που επιβάλλει η Ε.Ε μαζί με το ΔΝΤ σε κράτη-μέλη, κτίζοντας σχέσεις νεοαποικιοκρατικού χαρακτήρα.

Τα τελευταία χρόνια, οι Ευρωπαίοι που ζουν σε συνθήκες σοβαρής υλικής στέρσης, χωρίς επαρκή χρήματα για να θερμάνουν τα σπίτια τους ή να αντιμετωπίσουν απρόβλεπτες δαπάνες, αυξήθηκαν από 7,5 σε 50 εκατομμύρια (Στοιχεία Διεθνούς Οργανισμού ΟΧFAM). Η αποτυχία του νεοφιλελευθερισμού διαγράφεται και μέσα από την ανεργία. Τον Ιούλιο του 2015, 25 εκατομμύρια ήταν οι άνεργοι στην Ε.Ε και 17,5 εκατομμύρια στην Ευρωζώνη, ενώ η ανεργία των νέων διαμορφώθηκε στο 20,4% στην Ε.Ε. και στο 22,4% στην Ευρωζώνη (Στοιχεία Eurostat).

Στο επίπεδο της εξωτερικής πολιτικής, η Ε.Ε συνδέεται όλο και περισσότερο με τους στόχους του ΝΑΤΟ. Η συνομολόγηση του ΔΕΕΣ-ΤΤΙΡ είναι ενδεικτική της προσπάθειας που καταβάλλεται για τη διαμόρφωση μιας ενιαίας ευρωατλαντικής αγοράς, ενός «οικονομικού ΝΑΤΟ» που θα καταργήσει κάθε φραγμό στην δράση των πολυεθνικών και των μονοπωλίων. Δισεκατομμύρια ευρώ από τον προϋπολογισμό της Ε.Ε και των κρατών μελών δίνονται σε εξοπλιστικά προγράμματα και στρατιωτικές αποστολές, προς ενίσχυση των «προληπτικών πολέμων». Παράλληλα, οι παρεμβάσεις στα εσωτερικά άλλων χωρών και ιδιαίτερα της Μέσης Ανατολής συνεχίζονται (Λιβύη, Συρία κ.ά). Η στάση της Ε.Ε στην Ουκρανία και η στήριξή της προς την ακροδεξιά κυβέρνηση και τους νεοναζί, προστίθεται στην προγενέστερη στάση της στα Βαλκάνια, στην Γιουγκοσλαβία την δεκαετία του '90, στην περίπτωση της ανεξαρτητοποίησης του Κοσσόβου κ.ά.

Η συμμετοχή της Ε.Ε, μαζί με το ΝΑΤΟ και τους συμμάχους τους, στους ιμπεριαλιστικούς πολέμους δημιουργεί τεράστια μεταναστευτικά κύματα, ιδιαίτερα από την Μέση Ανατολή και την Αφρική. Τα κροκοδείλια δάκρυα της Ε.Ε στην αντιμετώπιση του δράματος των μεταναστών και των προσφύγων που πνίγονται κατά χιλιάδες στην θάλασσα της Μεσογείου, δεν αναιρεί την ουσία. Η Ε.Ε είναι συνένοχος στην θυματοποίηση των μεταναστών και των προσφύγων καθώς, όχι μόνο δεν προσεγγίζει τις γενεσιουργές αιτίες της μετανάστευσης, αλλά αντίθετα μετατρέπεται όλο και πιο πολύ σε ένα «περίκλειστο φρούριο», ενισχύοντας τους κατασταλτικούς μηχανισμούς.

Η ΕΔΟΝ υπογραμμίζει την ανάγκη για αλλαγή συσχετισμών πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων στην Ε.Ε. Πιστεύει στη δύναμη και τις αγωνιστικές παραδόσεις των λαών της Ευρώπης που μπορούν και πρέπει να παλέψουν για μια Ευρώπη των λαών, των εργαζομένων, της αλληλεγγύης, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ειρήνης και όχι των μονοπωλίων.

(β) Η Αριστερά στο σύγχρονο κόσμο

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, η ενότητα σε ταξική και αντιιμπεριαλιστική βάση του διεθνούς κινήματος, είναι όσο ποτέ αναγκαία. Η εργατική τάξη, με μπροστάρη την Αριστερά, έχουν καθήκον να οργανώσουν και να ηγηθούν των αγώνων.

Δυστυχώς, η Αριστερά σήμερα είναι ακόμα πιο ανομοιογενής και βρίσκεται σε παγκόσμιο επίπεδο σε αμυντική διάταξη, κάτι στο οποίο συνέβαλε η οπισθοχώρηση του Κομμουνιστικού Κινήματος, μετά τη διάλυση της κοινότητας των σοσιαλιστικών κρατών. Παρόλα αυτά, η κομμουνιστική Αριστερά μπορεί και πρέπει, μέσα στο σημερινό περιβάλλον, να αποτελέσει την εμπροσθοφυλακή των δυνάμεων που δεν συμβιβάζονται με την αδικία, τον ιμπεριαλισμό και το μονόδρομο του καπιταλισμού. Η διεθνιστική αλληλεγγύη και ο συντονισμός της δράσης ανάμεσα στις κομμουνιστικές, προοδευτικές οργανώσεις και το αντιιμπεριαλιστικό κίνημα διεθνώς είναι αναγκαία. Στην πρώτη γραμμή αυτού του αγώνα πρέπει να παραμείνει η Παγκόσμια Ομοσπονδία Δημοκρατικών Νεολαίων.

Οι δυνάμεις αυτές και ιδιαίτερα το κομμουνιστικό κίνημα μπορεί και πρέπει να συγκεντρώσει την ισχυρή λαϊκή στήριξη με ταξική συνέπεια, μαζικοποιώντας τις γραμμές του κινήματος και αξιοποιώντας ορθά τις δυνατότητες συμμαχιών με πολιτικά και κοινωνικά κινήματα. Χρειάζεται, μαζί με τους εργαζόμενους και το λαό, να διατηρήσουν και να ενισχύσουν την προοπτική του κοινωνικού μετασχηματισμού, καταθέτοντας παράλληλα προτάσεις που να ικανοποιούν τις λαϊκές ανάγκες και να θωρακίζουν τους εργαζόμενους από την αυθαιρεσία του κεφαλαίου και την ιμπεριαλιστική επιθετικότητα. Το κομμουνιστικό κίνημα έχει να αντιπαλέψει σήμερα τόσο τις αναδυόμενες νεοναζιστικές-νεοφασιστικές δυνάμεις, όσο και τις δυνάμεις του οπορτουισμού.

Οι αγώνες της Αριστεράς δεν μπορεί παρά να είναι συνδεδεμένοι με την προοπτική οικοδόμησης της ποιοτικά ανώτερης κοινωνίας, της σοσιαλιστικής. Της κοινωνίας χωρίς εκμετάλλευση. Της κοινωνίας που θα στηρίζεται στη δικαιοσύνη και την αλληλεγγύη, που στο κέντρο της θα θέτει τον άνθρωπο και τις πραγματικές του ανάγκες. Της κοινωνίας που θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ολοκληρωτική ανάπτυξη των ανθρώπινων υλικών και πνευματικών δυνατοτήτων. Όπου ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, η ισότητα και η ελευθερία θα είναι βίωμα όλων ανεξαιρέτως των ανθρώπων. Της κοινωνίας χωρίς ιμπεριαλιστικούς πολέμους.

Μέσα στις σημερινές συνθήκες, η ΕΔΟΝ αγωνίζεται για την επίτευξη αυτού του στόχου μέσα από τους καθημερινούς, μικρούς και μεγάλους αγώνες. Αναπόσπαστο κομμάτι της παγκόσμια Αριστεράς είναι και το Λαϊκό Κίνημα της Κύπρου, το οποίο παρά το μικρό μέγεθος της χώρας, αποτελεί παράδειγμα για το διεθνές κομμουνιστικό και αριστερό κίνημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η σύγχρονη κυπριακή πραγματικότητα

(α) Το Κυπριακό πρόβλημα

Το Κυπριακό αποτελεί διεθνές πρόβλημα εισβολής, κατοχής, εποικισμού, ξένων επεμβάσεων και κατάφωρης παραβίασης της κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ήταν και παραμένει προϊόν ιμπεριαλιστικών επιβουλών. Συνιστά καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πολιτικών ελευθεριών του συνόλου του Κυπριακού λαού. Είναι θέμα εθνικού ξεκαθαρίσματος που επιβλήθηκε με τη βία των όπλων. Το Κυπριακό είναι συνάμα και πρόβλημα εξομάλυνσης των σχέσεων ανάμεσα στις δυο κοινότητες.

Ο αγώνας του λαού μας για απελευθέρωση και επανένωση διεξάγεται μέσα σε ένα δύσκολο γεωπολιτικό περιβάλλον όξυνσης της ιμπεριαλιστικής επιθετικότητας. Περιβάλλον το οποίο οδηγεί στην επικράτηση του δικαίου του ισχυρού σε βάρος του διεθνούς δικαίου, με αποτέλεσμα να πλήττονται τα συμφέροντα των λαών. Η διαιώνιση του προβλήματος δεν είναι καθόλου άσχετη με τους σύγχρονους ανταγωνισμούς στην ευρύτερη περιοχή για γεωπολιτικό και οικονομικό έλεγχο και για διασφάλιση της πρόσβασης σε ενεργειακούς πόρους.

Η διεθνής κοινότητα γνωρίζει ότι ο υπαίτιος για τη διαιώνιση του κυπριακού προβλήματος είναι η Τουρκία και η αδιαλλαξία της, που εδώ και 41 χρόνια συνεχίζει την αδικία σε βάρος του κυπριακού λαού. Εντούτοις, μερίδα της διεθνούς κοινότητας με προεξάρχοντες τους Αμερικανοβρετανούς, ανέχεται, ενθαρρύνει ή και στηρίζει την τουρκική αδιαλλαξία, με στόχο την εξυπηρέτηση των δικών τους συμφερόντων. Η Τουρκία συνεχίζει να παραβιάζει αποκάλυπτα την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, καταπατώντας βασικές αρχές του Διεθνούς Δικαίου, του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ, σωρεία ψηφισμάτων και αποφάσεων, τις αρχές και αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εμμένοντας στην άτεγκτη στάση της.

Το πλαίσιο λύσης του Κυπριακού, όπως επαναβεβαιώθηκε και μέσα από τα κοινά ανακοινωθέντα Χριστόφια - Ταλάτ της 23ης Μαΐου και της 1ης Ιουλίου 2008, προνοεί για λύση Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα, όπως αυτή καθορίζεται στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Λύση ενός κράτους με μια και μόνη κυριαρχία, μια διεθνή προσωπικότητα και μια ιθαγένεια. Με την εκλογή του Νίκου Αναστασιάδη τον Φεβρουάριο του 2013 και για ένα μεγάλο διάστημα δύο χρόνων, η προσπάθεια εξεύρεσης λύσης βρισκόταν σε στασιμότητα. Η διαδικασία προσέκρουε στην αρνητική στάση του τότε ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας Ντερβίς Έρογλου, αλλά και σε λανθασμένους χειρισμούς της δικής μας πλευράς. Οπισθοδρόμηση αποτέλεσε η Κοινή Διακήρυξη Αναστασιάδη – Έρογλου της 11ης Φεβρουαρίου 2013, με την οποία εγκαταλήφθηκε η σύγκλιση για το αδιαίρετο της κυριαρχίας και παραχωρήθηκε το κατάλοιπο της εξουσίας στις ομόσπονδες μονάδες.

Η ανάδειξη του Μουσταφά Ακκιντζί, ο οποίος είναι διαχρονικά υποστηρικτής της ομοσπονδιακής λύσης, στην ηγεσία των Τουρκοκυπρίων τον Απρίλη του 2015, αποτέλεσε μια θετική εξέλιξη, αφού κατέστη δυνατόν να επαναρχίσουν οι απευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων.

Η ΕΔΟΝ στηρίζει τη διαπραγματευτική διαδικασία, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δίνουμε λευκή επιταγή στον Πρόεδρο Αναστασιάδη. Η αρχική εμμονή του Προέδρου Αναστασιάδη για επανέναρξη των συνομιλιών από μηδενική βάση οδήγησε στην επαναφορά απαράδεκτων θέσεων από την τουρκοκυπριακή πλευρά επί ηγεσίας Έρογλου, οι οποίες είχαν προηγουμένα αποκλειστεί με τις συγκλίσεις Χριστόφια - Ταλάτ. Η επαναφορά των πλείστων συγκλίσεων που είχαν επιτευχθεί μεταξύ Χριστόφια - Ταλάτ στο διάστημα 2008-2010 από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη και η συζήτηση των εκκρεμούντων βασικών θεμάτων, αργοπορημένα βέβαια κατόπιν πιέσεων του ΑΚΕΛ, οδήγησε σε περαιτέρω κινητικότητα στις διαπραγματεύσεις, κάτι το οποίο δικαιώνει τη θέση που εξ αρχής είχε διατυπώσει και η ΕΔΟΝ. Ασφαλώς, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει δικαίωμα για άλλες επιλογές, αλλά δική του θα είναι και η ευθύνη για το αποτέλεσμα. Παράλληλα, επιβάλλεται η επιστροφή στην δοκιμασμένη πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική που ακολούθησε η κυβέρνηση Χριστόφια και όχι η μονοδιάστατη προσήλωση στους αμερικανοβρετανούς, την οποία επιδίωξε να ακολουθήσει από την αρχή της θητείας της η παρούσα κυβέρνηση.

Είναι καθήκον μας να επιμείνουμε στη διαδικασία των απευθείας συνομιλιών, όπως συμφωνήθηκε μεταξύ των δυο κοινοτήτων, αλλά και με τα Ηνωμένα Έθνη. Να κατανοήσουμε ότι η όποια αλλαγή στη διαδικασία θα ανοίξει δρόμους για ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα και επιδιαιτησίες και θα μας οδηγήσει σε νέες περιπέτειες. Ως ΕΔΟΝ διαφωνούμε έντονα με καινοφανείς και επικίνδυνες θέσεις περί «χαλαρής ομοσπονδίας» και «διευρυμένων συνομιλιών» και εγγυήσεων. Οι θέσεις αυτές εξυπηρετούν ξένα συμφέροντα. Για την ΕΔΟΝ είναι αδιαπραγμάτευτο το ενδεχόμενο εισαγωγής στη λύση του Κυπριακού πρόνοιας που να καθιστά εγγυητή το ΝΑΤΟ. Είμαστε αντίθετοι στην όποια προσπάθεια ένταξης της Κύπρου στο ΝΑΤΟ ή στα παρακλάδια του, όπως είναι ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη. Απώτερος στόχος παραμένει η πλήρης αποστρατιωτικοποίηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και η απομάκρυνση των Βρετανικών Βάσεων, κάτι που διευκολύνεται με τον κοινό αγώνα των δύο κοινοτήτων μέσα από την ίδια τη λύση.

Η διαιώνιση των τετελεσμένων της εισβολής και της κατοχής, λόγω της αρνητικής στάσης της τουρκικής πλευράς, δικαιολογημένα προκαλεί αισθήματα απαισιοδοξίας στο λαό και τη νεολαία. Είναι καθήκον μας να αντιπαλέψουμε την όποια απαισιοδοξία και την παραίτηση. Πρέπει προς αυτή την κατεύθυνση να εντείνουμε την προσπάθεια μας για διαπαιδαγώγηση της κυπριακής νεολαίας, ιδιαίτερα για τη συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι ο αγώνας για επίλυση του Κυπριακού είναι εκ των πραγμάτων ένας πολύ δύσκολος αγώνας. Να συνειδητοποιήσουμε τις δυσκολίες και μέσα σε αυτές να συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε με πίστη, αποφασιστικότητα και αυταπάρνηση.

Οι σωστοί και επιδέξιοι χειρισμοί της κυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια που οδήγησαν στον καθορισμό της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) και στην ανακάλυψη υδρογονανθράκων είναι μια θετική εξέλιξη που προσβλέπουμε ότι θα λειτουργήσει προς όφελος του λαού μας, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Η εξόρυξη υδρογονανθράκων θα αποτελέσει ακόμη ένα ισχυρό κίνητρο για Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους για να φτάσουμε σύντομα σε μια δίκαιη, λειτουργική και βιώσιμη λύση του Κυπριακού, ούτως ώστε σε συνθήκες ειρήνης, ασφάλειας και ευημερίας, οι δύο κοινότητες να απολαύσουμε τα οφέλη από τον πλούτο που η φύση έχει χαρίσει στην πατρίδα μας.

Σήμερα, μερίδα κόμματος, πολιτικών και διάφορων εθνικιστικών κύκλων, εναντιώνονται και υποσκάπτουν τη διζωνική, δικοινοτική Ομοσπονδία ως μορφή λύσης. Επιχειρούν να παραπλανήσουν τον κυπριακό λαό, προβάλλοντας ιδεατές πλιν ανέφικτες λύσεις, τις οποίες βαφτίζουν «ευρωπαϊκές». Στο όνομα αυτής της ιδεατής λύσης καλλιεργείται στην ουσία κουλτούρα μη λύσης και αποδοχής της διχοτόμησης.

Οι πολέμιοι της ομοσπονδίας, είτε το συνειδητοποιούν, είτε όχι, προωθούν τη διχοτόμηση με τα ολέθρια επακόλουθα που θα έχει μια τέτοια εξέλιξη για τον τόπο και το λαό μας.

Για την ΕΔΟΝ η λύση του Κυπριακού είναι αδιαπραγμάτευτος και αμετάθετος στόχος. Θα συνεχίσουμε να υπερασπιζόμαστε τη μόνη οδό που υπάρχει για τη σωτηρία της Κύπρου, τη μόνη οδό για απαλλαγή μας από την κατοχή, τα ξένα στρατεύματα και τον εποικισμό. Την ομοσπονδιακή λύση. Μόνο με δίκαιη, υπό τις περιστάσεις, λειτουργική και βιώσιμη λύση θα υπάρξει μόνιμη και σταθερή ειρήνη. Μόνο με τέτοια λύση θα υπάρξει ασφάλεια και σταθερότητα για το σύνολο του κυπριακού λαού. Μόνο με τέτοια λύση θα υπάρξει ανάπτυξη, πρόοδος και ευημερία για το σύνολο του κυπριακού λαού. Στην περίπτωση μη λύσης, ο Κυπριακός λαός θα ζει μονίμως σε κλίμα ανασφάλειας και αβεβαιότητας.

Ως ΕΔΟΝ θα παραμείνουμε σταθεροί πολέμιοι του εθνικισμού-σοβινισμού, του σκοταδισμού, του φασισμού και των ακροδεξιών ιδεολογημάτων που δηλητηριάζουν τις σχέσεις μεταξύ των δυο κοινοτήτων.

Στο εσωτερικό μέτωπο θα συνεχίσουμε την πάλη ενάντια στις δυνάμεις της μοιρολατρίας και της αμερικανολαγνείας από τη μια και τις δυνάμεις των μαξιμαλιστικών, εθνικιστικών στόχων και επιδιώξεων από την άλλη. Παράλληλα, θα αντιπαλεύουμε τις τουρκικές και άλλες ιμπεριαλιστικές μεθοδεύσεις για αναβάθμιση του ψευδοκράτους, κάτι που θα οδηγήσει με βεβαιότητα στην οριστικοποίηση της διχοτόμησης της πατρίδας μας.

Η κυπριακή νεολαία απαιτεί σήμερα να αρθούμε όλοι στο ύψος των περιστάσεων και να εργαστούμε για τη λύτρωση του τόπου μας. Να βαδίσουμε στο δρόμο του εφικτού για να καταφέρουμε να απαλλάξουμε την Κύπρο από την κατοχή, τον εποικισμό και να την επανενώσουμε με ομοσπονδιακή λύση. Ως ΕΔΟΝ θα συνεχίζουμε να πολιτευόμαστε στηριζόμενοι πάντα σε αρχές, για να καταφέρουμε το μέγιστο που αναμένει από εμάς ο κυπριακός λαός: να παραδώσουμε στη νέα γενιά μια Κύπρο ελεύθερη, ανεξάρτητη, ειρηνική, αποστρατιωτικοποιημένη, κυρίαρχη και επανενωμένη, χωρίς εγγυήτριες δυνάμεις και επεμβατικά δικαιώματα.

Η επαναπροσέγγιση και ο πρωταγωνιστικός μας ρόλος

Η ΕΔΟΝ, μαζί με το Λαϊκό Κίνημα, ήταν πάντοτε επικεφαλής του Κινήματος της επαναπροσέγγισης ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους. Οι θέσεις μας για την επαναπροσέγγιση είναι απόρροια της ταξικής μας προσέγγισης και της ιδεολογίας μας. Η ΕΔΟΝ, την επομένη -κιόλας- της καταστροφής που έπληξε τον τόπο μας το 1974, ύψωσε τη σημαία της ανάγκης να παλέψει ενωμένος ο κυπριακός λαός για να μην ολοκληρωθούν τα διχοτομικά σχέδια του ιμπεριαλισμού σε βάρος της Κύπρου. Παρ' όλες τις επιθέσεις που δεχτήκαμε τότε από εθνικιστικά στοιχεία και στις δύο κοινότητες, καταφέραμε να θεμελιώσουμε ένα ισχυρό, πολιτικό, αντικατοχικό και μαζικό κίνημα επαναπροσέγγισης. Κίνημα το οποίο μπολιάζει Ε/κύπριους και Τ/κύπριους με το μήνυμα της αδελφοσύνης του λαού μας και της επανένωσης της πατρίδας μας.

Για την ΕΔΟΝ η επαναπροσέγγιση πηγάζει μέσα από τους κοινούς ταξικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες και εκφράζεται μέσα από την πάλη για την κοινή πατρίδα, για την ομοσπονδία και για την κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του λαού μας, ενάντια στον ιμπεριαλισμό. Μόνο μέσα από την αμοιβαία κατανόηση ότι είναι απαραίτητη η διαφύλαξη βασικών αρχών για να φτάσουμε σε αποδεκτή λύση, θα την πετύχουμε.

Μόνο μέσα από την εμπέδωση αυτών των αρχών στο λαό, σε Ε/κύπριους και Τ/κύπριους, θα αντέξει η λύση στις δυσκολίες που θα συναντήσει στην πορεία εφαρμογής της.

Η κατοχή και η διαίρεση εμποδίζουν την ομαλοποίηση των σχέσεων Ε/κυπρίων και Τ/κυπρίων. Σήμερα όσο ποτέ προηγουμένως, η τ/κυπριακή κοινότητα βρίσκεται αντιμέτωπη με διάφορες απειλές ενάντια στην κοινοτική της ύπαρξη. Η τουρκική κυβέρνηση επιβάλλει προγράμματα λιτότητας που την ίδια στιγμή μειώνουν την πολιτική αυτονομία των Τουρκοκυπρίων και αμφισβητούν την πολιτιστική τους ταυτότητα. Η παρέλευση του χρόνου, χωρίς την επίλυση του Κυπριακού, πολλαπλασιάζει τους κινδύνους ταύτισης των Τ/κυπρίων με τους θεσμούς του ψευδοκράτους και αφομοίωσης των Τ/κυπρίων από τους εποίκους και γενικότερα από το νέο καθεστώς που επιδιώκει να οικοδομήσει η Τουρκία στα κατεχόμενα.

Σήμερα, έχουμε χρέος να εντείνουμε ακόμα περισσότερο αυτόν τον αγώνα. Αυτό είναι απαραίτητο για τη βελτίωση των σχέσεων των δύο κοινοτήτων που κλονίζονται λόγω της αποδοχής της υφιστάμενης κατάστασης και για να απομονώσουμε πολιτικά τον εθνικισμό και το σοβινισμό. Για να πετύχουμε ακόμα ένα, εξίσου σημαντικό, στόχο: να πείσουμε για την ορθότητα της πολιτικής βάσης, πάνω στην οποία προσπαθούμε να λύσουμε το κυπριακό πρόβλημα. Βέβαια, η επαναπροσέγγιση από μόνη της δεν μπορεί να επιλύσει το κυπριακό πρόβλημα, μπορεί όμως να συμβάλει στη βιωσιμότητα της λύσης που θα συμφωνηθεί. Κι αυτό γιατί, όπως και το κυπριακό δεν είναι πρόβλημα ψυχολογικό ή πολιτισμικό, αλλά πρόβλημα πολιτικό, έτσι και για εμάς η επαναπροσέγγιση έχει πολιτικό χαρακτήρα. Η ΕΔΟΝ τάσσεται ενάντια στις όποιες προσπάθειες ποδηγέτησης της επαναπροσέγγισης από ξένα κέντρα. Η επαναπροσέγγιση είναι υπόθεση πρώτα και κύρια των Κυπρίων και των οργανωμένων συνόλων που τους εκφράζουν.

Από το 17ο Παγκύπριο Συνέδριο μέχρι και σήμερα, η ΕΔΟΝ διαφύλαξε και ανέπτυξε τις σχέσεις της με την Τ/κυπριακή νεολαία. Αναπτύξαμε την τελευταία τριετία σημαντική δραστηριότητα σε συνεργασία με τις προοδευτικές Τ/κυπριακές Οργανώσεις Νεολαίας. Δώσαμε έμφαση στις επαφές σε κεντρικό επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα επιδιώξαμε ανάπτυξη σχέσεων και σε επαρχιακό επίπεδο. Αναλήφθηκαν πολλές πρωτοβουλίες από την ΕΔΟΝ, τις Οργανώσεις του Λαϊκού Κινήματος, κύρια από το ταξικό Συνδικαλιστικό Κίνημα, με αποτέλεσμα τα τελευταία χρόνια να αναπτυχθεί και πάλι αξιόλογη και πολυεπίπεδη κοινή δράση Ε/κυπρίων και Τ/κυπρίων.

Η ΕΔΟΝ συνειδητοποιώντας όλα τα πιο πάνω, θα πρέπει να συνεχίσει να αγωνίζεται με πίστη, αποφασιστικότητα και αυταπάρνηση, υλοποιώντας όλα τα καθήκοντα που της αναλογούν για την προώθηση της πολιτικής της επαναπροσέγγισης.

(β) Οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες στην Κύπρο

Το πολιτικό και κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζει και δραστηριοποιείται η κυπριακή νεολαία, χαρακτηρίζεται από τα αρνητικά φαινόμενα που συνδέονται με το σημερινό στάδιο ανάπτυξης του καπιταλιστικού συστήματος στον τόπο μας, καθώς και με την καθοριστική επίδραση που ασκείται από το διεθνές περιβάλλον, όπως αυτό διαμορφώνεται στην εποχή της ιμπεριαλιστικής «Νέας Τάξης» και της παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης.

Παράλληλα, έχουν καθοριστική σημασία η επίδραση που ασκούν στο κοινωνικό-οικονομικό περιβάλλον οι κυρίαρχες νεοφιλελεύθερες πολιτικές και το γενικότερο συντηρητικό-αντιδραστικό θεσμικό εποικοδόμημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά συνέπεια, η κυπριακή κοινωνία παρά τις ιδιομορφίες της, δεν διαφέρει σημαντικά από τις κοινωνίες των αναπτυγμένων καπιταλιστικών χωρών, με ό, τι αυτό συνεπάγεται. Ιδιαίτερα με την επάνοδο της δεξιάς στην εξουσία το 2013, η διαχείριση της οικονομίας και πολλών κοινωνικών προβλημάτων που οξύνθηκαν ένεκα της οικονομικής κρίσης, έχει ευθυγραμμιστεί πλήρως με τις δοκιμασμένες αντιδραστικές πολιτικές που ασκούνται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Προηγουμένως η κυπριακή οικονομία εισήλθε σε βαθιά ύφεση, κύρια εξαιτίας του τραπεζικού τομέα, ως αποτέλεσμα της απουσίας επαρκούς και ουσιαστικού ελέγχου από τις Εποπτικές Αρχές αλλά και των εγκληματικών ενεργειών, λαθών και παραλείψεων από διευθυντικά στελέχη και διοικήσεις των τραπεζών που ζημίωσαν σε μεγάλο βαθμό την κυπριακή οικονομία. Η κρίση επιδεινώθηκε δραματικά μετά τις αποφάσεις Αναστασιάδη-Eurogroup τον Μάρτη του 2013 για κάλυψη των τραπεζικών ζημιών διά του κουρέματος των τραπεζικών καταθέσεων.

Σήμερα, οι κοινωνικο-οικονομικές εξελίξεις στη χώρα μας καθορίζονται από την εφαρμογή του Μνημονίου, το οποίο συμφωνήθηκε με την Τρόικα από την κυβέρνηση Αναστασιάδη. Η φιλοσοφία του Μνημονίου εδράζεται στο καταστροφικό τρίπτυχο λιτότητα-ιδιωτικοποιήσεις-περικοπές, που οδηγεί στην πράξη σε ακόμα βαθύτερη ύφεση αποκλείοντας την ανάπτυξη. Η εφαρμογή των προνοιών του Μνημονίου οδήγησε σε βαθύτερη ύφεση, κλείσιμο χιλιάδων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, κατακόρυφη αύξηση της ανεργίας ιδιαίτερα στους νέους, αύξηση της μετανάστευσης προς το εξωτερικό, περικοπές σε μισθούς, συντάξεις και ωφελήματα, φτωχοποίηση του κυπριακού λαού και ξήλωμα του κοινωνικού κράτους.

Οι αντιλαϊκές κοινωνικο-οικονομικές πολιτικές της κυβέρνησης θα ενταθούν μέσω της προώθησης των ούτω καλούμενων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Στην πράξη πρόκειται για πλήρη απορρύθμιση που δεν βελτιώνει την οικονομία προς όφελος της κοινωνίας, αλλά ολοκληρώνει το ξεπούλημα του δημοσίου πλούτου και την απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων. Σ' αυτό το πλαίσιο εντάσσονται οι αποφάσεις για ιδιωτικοποίηση και κλείσιμο ημικρατικών οργανισμών, οι εκποιήσεις κατοικιών, οι αλλαγές στην Παιδεία, το ξεπούλημα του κλάδου της Υγείας σε ιδιωτικά συμφέροντα, κ.ά.

Μέρος των μέτρων λιτότητας που λαμβάνει η κυπριακή κυβέρνηση παραβιάζουν θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, όπως αυτά περιγράφονται στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και συγκεκριμένα το δικαίωμα στην εργασία, το δικαίωμα σε συνθήκες εργασίας που σέβονται την αξιοπρέπεια, η εξασφάλιση της οικονομικής και κοινωνικής προστασίας της οικογένειας και ο σεβασμός στο δικαίωμα κοινωνικής αρωγής και στεγαστικής βοήθειας προς εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Η Αριστερά, με μπροστάρη την ΕΔΟΝ, οφείλει να βρίσκεται σε συνεχή πάλη για να αποτρέψει εφαρμογή και άλλων αντιλαϊκών και αντεργατικών μέτρων που ισοπέδωσαν άλλους λαούς στην Ευρώπη και τώρα ισοπεδώνουν τον δικό μας. Δεν δεχόμαστε ξεπούλημα του κρατικού πλούτου και εκχώρηση της εθνικής κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τουναντίον, διεκδικούμε για τα συμφέροντα των νέων, των εργαζομένων και όχι το συσσωρευμένο πλούτο και τους εκπροσώπους του. Οι πολιτικές αυστηρής λιτότητας, όχι απλά αποδεικνύονται ανίκανες να επιλύσουν τα προβλήματα, αλλά τα επιτείνουν.

Η ψευδεπίγραφη εικόνα για την ανάκαμψη της οικονομίας, όπως παρουσιάζεται από την κυβέρνηση Αναστασιάδη, δεν μπορεί να αλλάξει την κατρακύλα των κοινωνικών συνθηκών της χώρας. Ως ΕΔΟΝ δεν τρέφουμε ψευδαισθήσεις πως όλα τα προβλήματα της κοινωνίας θα ξεπεραστούν με το τέλος του μνημονίου. Η επιβολή των αντιλαϊκών μέτρων και ο πολιτικές λιτότητας θα συνεχιστούν με ή χωρίς μνημόνιο, καθώς αποτελούν μέρος της νεοφιλελεύθερης φιλοσοφίας της κυβέρνησης, της Ε.Ε. του ΔΝΤ, της Παγκόσμιας Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Βασική προϋπόθεση είναι η έξοδος από το μνημόνιο και ο ριζικός αναπροσανατολισμός των προτεραιοτήτων, έτσι που τα διάφορα μέτρα να απευθύνονται στον πλούτο. Διέξοδος από το μνημόνιο θα μπορούσε να δώσει η εναλλακτική επιλογή για αναζήτηση λύσεων εκτός μνημονίου, πρόταση που κατέθεσε το ΑΚΕΛ, αλλά η Κυβέρνηση επέρριψε ασυζητητί, λειτουργώντας για άλλη μια φορά ως Τροικανότερη των Τροικανών.

Στις σημερινές συνθήκες, η ΕΔΟΝ μαζί με το Λαϊκό Κίνημα παλεύουν για την οικοδόμηση ενός σύγχρονου κράτους στο οποίο θα βρίσκονται σε αρμονία η οικονομική ανάπτυξη και η κοινωνική ευημερία. Όπου θα προωθείται δικαιότερη κατανομή και ανακατανομή του πλούτου που δημιουργεί η κοινωνία. Όπου θα υπάρχει καταμερισμός των οικονομικών βαρών ανάλογα με το εισόδημα και το οικονομικό εκτόπισμα του καθενός. Όπου θα υπάρχει ένα πιο ανθρώπινο και κοινωνικά ευαίσθητο κράτος, το οποίο θα προστατεύει και θα στηρίζει τα οικονομικά ευάλωτα στρώματα της κοινωνίας, όπως η νεολαία. Όπου τα δημόσια οικονομικά, όντας νοικοκυρεμένα, θα απελευθερώνουν πόρους για την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

Τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της κυπριακής κοινωνίας, τα οποία επιδρούν αρνητικά στη ζωή και τις συνειδήσεις της νέας γενιάς, είναι:

- Η αύξηση της ανεργίας και η ανασφάλεια που δημιουργήθηκε ανάμεσα στη νέα γενιά για το μέλλον της.
- Ο άνισος, εξοντωτικός και απάνθρωπος ανταγωνισμός στον οποίο εισέρχονται από πολύ νωρίς οι νέοι.
- Η προβολή και ανάδειξη του χρήματος ως υπέρτατης αξίας.
- Οι ταξικοί φραγμοί, οι άνισες ευκαιρίες στη ζωή, τη μόρφωση και τη δουλειά συνεχίζουν να οδηγούν μερίδα της νεολαίας ενώπιον κοινωνικών αδιεξόδων και στον κοινωνικό αποκλεισμό, την περιθωριοποίηση ή και την παραβατική συμπεριφορά.
- Η αποξένωση και η έλλειψη επικοινωνίας έχουν καλύψει όλες τις σφαίρες της ανθρώπινης δραστηριότητας, ενισχύοντας το φαινόμενο της ανθρώπινης αλλοτρίωσης.
- Η σημερινή κοινωνία σπρώχνει τους νέους στον ατομικισμό, στην απάθεια, στην απαξίωση, στην ισοπέδωση και στην υποταγή, στον αποπροσανατολισμό από τα πραγματικά προβλήματα της εποχής μας, υπονομεύοντας την αγωνιστική διάθεση των νέων και την προοπτική διεκδίκησης ενός καλύτερου μέλλοντος.
- Η πλειοψηφία των ΜΜΕ, κυρίως, αλλά και οι υπόλοιποι θεσμοί της κοινωνίας διαδραματίζουν τον δικό τους αρνητικό ρόλο στη διαμόρφωση συνειδήσεων, συμβατών με την ιδεολογία και τις «αξίες» του κατεστημένου.

Αξιολογώντας, κατά συνέπεια, ορθά και αντικειμενικά τα αρνητικά δεδομένα της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας, επιβάλλεται η συνέχιση και περαιτέρω εντατικοποίηση της δράσης της ΕΔΟΝ για υπεράσπιση των δικαιωμάτων της νεολαίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Κίνημα νεολαίας και οι προτάσεις της ΕΔΟΝ

(α) Τα χαρακτηριστικά της κυπριακής Νεολαίας, η κοινωνική δραστηριοποίησή της και η καθοδήγησή της για συλλογική διεκδίκηση και πάλη

Η νέα γενιά της Κύπρου ζει και δραστηριοποιείται μέσα σε ένα πολύ δύσκολο περιβάλλον. Σ' ένα κοινωνικό σύστημα που θεοποιεί το κέρδος, που επιβάλλει τον ατέρμονο ανταγωνισμό, τον ατομικισμό και τον εγωισμό. Ένα σύστημα που «σκοτώνει» την κοινωνική αλληλεγγύη και που προσπαθεί να μετατρέψει τη νεολαία σε στοιχείο εγωκεντρικό, περιθωριοποιημένο, ασπόνδυλο και αποστασιοποιημένο από τη συλλογική συμμετοχή και δράση στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Το κοινωνικό σύστημα διαμορφώνει «πλαστές συνειδήσεις», καλλιεργεί ψευδαισθήσεις και συχνά καταφέρνει να πετύχει την κοινωνική αποστράτευση των νέων που είναι, ως κοινωνική ομάδα, η πιο επιρρεπής σε επιδράσεις. Μέσα από τους πολύπλοκους μηχανισμούς και δομές του, το σύστημα αναπαράγει αυτά τα φαινόμενα, τα συντηρεί και τα ενισχύει. Τα αστικά ΜΜΕ (έντυπα, τηλεοπτικά, ραδιοφωνικά και διαδικτυακά) παίζουν πρωτεύοντα ρόλο προς αυτή την κατεύθυνση.

Ως αποτέλεσμα, μεγάλη μερίδα της νεολαίας αποστασιοποιείται από την πολιτική, τα κόμματα και την οργανωμένη πάλη. Αυτή η τάση είναι ανησυχητική για την κοινωνία μας και επικίνδυνη για την Αριστερά, γιατί τα φαινόμενα αποστροφής, απαξίωσης, απογοήτευσης και απομάκρυνσης από το πολιτικό γίγνεσθαι λειτουργούν ως μηχανισμός αυτοάμυνας, συντήρησης και αναπαραγωγής του κατεστημένου. Αποδεικνύεται ότι από την απάθεια και την αδιαφορία, ζημιωμένη βγαίνει η κοινωνία και ο τόπος. Προβληματίζει, ιδιαίτερα, το ψηλό ποσοστό αποχής που καταγράφηκε στις Προεδρικές εκλογές και στις Ευρωεκλογές μέσα στις τάξεις της νεολαίας, αλλά και ευρύτερα στην κοινωνία.

Απότοκο του κοινωνικού, αυτού, περιγύρου είναι και η αυξανόμενη αντικοινωνική συμπεριφορά μερίδας της νεολαίας, η οποία εκδηλώνεται με βίαιο και κοινωνικά μη αποδεκτό τρόπο, αλλά συχνά και με αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές, όπως η καταφυγή σε εξαρτησιογόνες ουσίες και αλλά παρόμοια. Παράλληλα, η οργή και η αγανάκτηση της νεολαίας, τυγχάνει εκμετάλλευσης από νεοφασιστικές-νεοναζιστικές οργανώσεις, οι οποίες προτάσσουν το -δήθεν- αντισυστημικό τους προφίλ.

Εκτός από τον κυρίαρχο αντικειμενικό παράγοντα που είναι το σύστημα μέσα στο οποίο ζουν οι νέοι, υπάρχουν ακόμα δύο παράγοντες που ασκούν έντονη την επίδρασή τους στη συνείδηση των νέων. Αυτοί είναι:

α) Το γεγονός ότι το κυπριακό πρόβλημα παραμένει ακόμα άλυτο και η πατρίδα μας μοιρασμένη, ασκεί έντονη επίδραση στη συνείδηση της νέας γενιάς.

β) Η διαμόρφωση τέτοιων κοινωνικών δεδομένων που δυσκολεύουν τη δημιουργία ταξικού κριτηρίου στους νέους και δημιουργούν αυταπάτες για την ουσία του συστήματος.

Εξετάζοντας το σημερινό κοινωνικό – πολιτικό πλαίσιο, είναι επίσης σημαντικό να καταγραφεί η μεγάλη διαφοροποίηση του σκηνικού που επήλθε με την ανάδειξη του Νίκου Αναστασιάδη και του ΔΗ.ΣΥ στη διακυβέρνηση του τόπου, οι οποίοι επιτίθενται στα λαϊκά δικαιώματα και ιδιαίτερα στη νέα γενιά. Χιλιάδες νέοι οδηγούνται στη μετανάστευση, άλλοι ζουν κάτω από τη μέγγενη της ανεργίας και όσοι εργάζονται υποαμοίβονται με μισθούς πείνας.

Παρ' όλη την πίεση που νιώθει η νεολαία της Κύπρου, σε γενικές γραμμές αυτή διατηρεί τα χαρακτηριστικά της αμφισβήτησης, του αυθορμητισμού, της τάσης προς κάθε τι το νέο και καινούριο. Τα χαρακτηριστικά αυτά αποτελούν στοιχεία ριζοσπαστικά και προοδευτικά, φορείς κοινωνικών αλλαγών.

Η συμμετοχή των νέων σε μαζικούς φορείς νεολαίας, όπως φοιτητικές και μαθητικές Οργανώσεις, είναι σημαντική. Την ίδια στιγμή, ακόμα πιο σημαντική είναι η δραστηριοποίηση των νέων στις τάξεις της Οργάνωσής μας. Οι νέοι συνεχίζουν να δείχνουν ευαισθησία για το Κυπριακό, παρά τη διολίσθηση σημαντικής μερίδας της νεολαίας προς την αποδοχή της υπάρχουσας κατάστασης ή και προς αντιδραστικές θέσεις και αναβίωση ακροδεξιών εθνικιστικών οργανώσεων. Η δικαίωση της φιλοσοφίας και των θέσεών μας στο Κυπριακό αποτελούν την μεγαλύτερη εγγύηση για ορθό προσανατολισμό της νεολαίας ως προς αυτό το κεφαλαιώδες ζήτημα, στον αγώνα ενάντια στον ιμπεριαλισμό και για την επανένωση του τόπου και του λαού μας. Η εναλλακτική μας πρόταση για τον πολιτισμό, το συνδικαλισμό, τον αθλητισμό και την πολιτική, συνεχίζει να συγκινεί ένα μεγάλο ποσοστό νέων και πέρα από το χώρο της Αριστεράς.

Το γεγονός ότι η ΕΔΟΝ παραμένει πρωταγωνιστική και διεκδικητική δύναμη στα νεολαιίστικα δρώμενα, είναι η καλύτερη απόδειξη ότι το όραμα της Αριστεράς είναι το ουσιαστικό αντίβαρο απέναντι στην απαξίωση και την αποπολιτικοποίηση.

Ο αγώνας που δίνει η Αριστερά, ιδιαίτερα μέσα από τη διεκδικητική μας δράση, δεν είναι μόνο ενάντια στη Δεξιά συντηρητική πολιτική, αλλά και ενάντια στη στάση ζωής της απάθειας και της αδράνειας, που σε τελική ανάλυση οδηγεί στην αποπολιτικοποίηση και στην διατήρηση των κατεστημένων.

Παράλληλα, η δράση για την υπεράσπιση και επέκταση των δικαιωμάτων και των ωφελημάτων των νέων συνδέεται με τον αγώνα ενάντια στον νεοφιλελευθερισμό και τον ιμπεριαλισμό και την πάλη για κοινωνική πρόοδο, κάτι που βοηθά τη νεολαία να συνειδητοποιήσει ότι οι καλύτερες συνθήκες ζωής μπορούν να έρθουν μόνο μέσα από συνεχή αγώνα. Αυτή η συγκεκριμένη δράση είναι που μπορεί να αποκαλύψει στους νέους την σύνδεση που υπάρχει μεταξύ των στόχων, των αγώνων και του οράματος της Αριστεράς, με τα κεκτημένα και τα δικαιώματα των νέων. Είναι αυτή η δράση που βοηθά τη συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας της οργανωμένης πάλης.

Η ανάπτυξη της δράσης της ΕΔΟΝ και η ενίσχυση της θέσης της στη νεολαία περνά μέσα από την ισχυρή οργανωτική μας συγκρότηση, με ακρογωνιαίο λίθο τις Τοπικές Οργανώσεις. Τα τελευταία χρόνια, λόγω της όξυνσης της ιδεολογικοπολιτικής επίθεσης που δέχεται η Αριστερά σε όλα τα επίπεδα, η σχέση της Οργάνωσης με τη μαθητική και τη φοιτητική νεολαία πέρασε δυσκολίες. Ωστόσο, πάρα το πολύ εχθρικό περιβάλλον, η συνολικότερη παρέμβασή μας στο μαθητικό και φοιτητικό κίνημα διατηρείται σε πολύ ψηλά επίπεδα, βοηθώντας το μαζικό κίνημα της νεολαίας να αναπτύσσει διεκδικητική δράση σε επιμέρους, αλλά και γενικότερα ζητήματα και προβλήματα, καταβάλλοντας προσπάθεια ώστε αυτό να παίρνει προοδευτικό, αγωνιστικό περιεχόμενο.

Μετά και την απόφαση του 16ου Παγκύπριου Συνεδρίου για τη δράση μας στους νέους εργαζόμενους, έχουμε παρουσιάσει βελτίωση της παρέμβασής μας ανάμεσα και σε αυτό το μέρος της νεολαίας, όμως παραμένουν πολύ μεγάλες προοπτικές βελτίωσης, αφού οι πολύ δύσκολες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες των τελευταίων χρόνων επηρέασαν αρνητικά την εμπλοκή τους στην οργανωμένη πάλη.

Οι αγώνες και η πάλη της Αριστεράς, με μπροστάρη την ΕΔΟΝ, για εξυπηρέτηση των συμφερόντων της νεολαίας την περίοδο που ανασκοπούμε, αντιμετώπισαν σοβαρές αντεργατικές – αντινεανικές πολιτικές και μέτρα από την εφαρμογή του μνημονίου με την Τρόικα και το πρόγραμμα διακυβέρνησης Αναστασιάδη – ΔΗ.ΣΥ. Με βάση τις εξελίξεις που διαφαίνονται και την ένταση της αντιλαϊκής πολιτικής, η ΕΔΟΝ θα συνεχίσει να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των αγώνων για υπεράσπιση των συμφερόντων της νεολαίας.

(β) Προδημοτική - Δημοτική - Ειδική Ενιαία Εκπαίδευση

Για την ΕΔΟΝ, η Παιδεία αποτελεί ένα αδιαπραγμάτευτο δημόσιο και κοινωνικό αγαθό, το οποίο πρέπει να προσφέρεται δωρεάν σε όλους τους νέους και τις νέες, να είναι υψηλής ποιότητας και να παρέχει ίσες ευκαιρίες πρόσβασης, συμμετοχής και επιτυχίας, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Διαχρονικό μας όραμα είναι η δημιουργία ενός σύγχρονου, δημοκρατικού και ανθρώπινου σχολείου που θα καλύπτει ολόπλευρα τις ανάγκες των μαθητών. Ενός σχολείου ίσων ευκαιριών για όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από την οικονομική δυνατότητα των οικογενειών τους.

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, υποστηρίξαμε εδώ και χρόνια το μεγαλόπνοο σχεδιασμό για την υλοποίηση της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, η οποία επεδίωκε να αντιμετωπίσει τη συντήρηση, τον αναχρονισμό, τον εθνικισμό και την οπισθοδρόμηση, φέρνοντας το καινούργιο και την προοδευτική αλλαγή. Ενδεικτικά σημειώνουμε την επέκταση της υποχρεωτικής προδημοτικής εκπαίδευσης κατά ένα χρόνο, τη μείωση του αριθμού των μαθητών στους 25 σε όλες τις τάξεις, την επέκταση των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας, την ενίσχυση του Ενιαίου Υποχρεωτικού Ολοήμερου σχολείου και την επέκταση του θεσμού του προαιρετικού Ολοήμερου σχολείου. Η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια κέρδισε το μεγάλο στοίχημα και πέτυχε την επιστροφή των παιδιών στο δημόσιο νηπιαγωγείο, το οποίο αποτελούσε την πρώτη επιλογή για τους γονείς.

Μετά την εκλογή της κυβέρνησης ΔΗ.ΣΥ-Αναστασιάδη το 2013, αυτή η πορεία εκσυγχρονισμού της Προδημοτικής και Δημοτικής εκπαίδευσης διακόπηκε βίαια. Δυστυχώς, έχουμε επανέλθει στα χρόνια της στασιμότητας και της οπισθοδρόμησης, ενώ οι αποφάσεις στον ευαίσθητο χώρο της Παιδείας λαμβάνονται εσθιαστικά και χωρίς την αναγκαία διαβούλευση.

Για την ΕΔΟΝ οι αποφάσεις στον ευαίσθητο χώρο της Παιδείας πρέπει να λαμβάνονται με τη μέγιστη δυνατή συναίνεση και αφού προηγηθεί διάλογος.

Ειδικότερα η ΕΔΟΝ προτείνει για:

Προδημοτική Εκπαίδευση

- Διαφοροποίηση του μέγιστου αριθμού μαθητών ανά τμήμα, σε όσα τμήματα νηπιαγωγείων έχουν παιδιά διαφορετικών ηλικιών.
- Όταν οι δυνατότητες του κράτους το επιτρέψουν, το Υπουργείο Παιδείας να προχωρήσει σε αύξηση των οργανικών θέσεων Προδημοτικής στο ΥΠΠ, εξέλιξη που θα συντείνει στην περαιτέρω επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο κλάδος.
- Κατάλληλη επιμόρφωση των σχολικών βοηθών στη βάση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα εκπονηθούν από το ΥΠΠ.
- Εισαγωγή του υπεύθυνου τμήματος και στα νηπιαγωγεία.
- Πάγια θέση της Οργάνωσης συνεχίζει να παραμένει η έναρξη της Δημόσιας Δωρεάν Υποχρεωτικής Προδημοτικής Εκπαίδευσης από την ηλικία των 3,8 χρόνων.

Δημοτική Εκπαίδευση

- Ενισχυτική διδασκαλία για αναλφάβητους μαθητές και καθορισμός πολιτικής του ΥΠΠ για τους αλλόγλωσσους μαθητές.
- Ωρολόγια Προγράμματα: Η ΕΔΟΝ θεωρεί ότι τα νέα ωρολόγια προγράμματα, όπως αυτά εγκρίθηκαν πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο, αποτελούν ξεκάθαρα επιστροφή στο παλιό Ωρολόγιο Πρόγραμμα, αφού η αφαίρεση της ζώνης παιδαγωγικής ελευθερίας σε συνδυασμό με την κατάργηση του κριτικού γραμματισμού, αποτελούν την επιστροφή μας σε προγράμματα κλειστού και γνωσιοκεντρικού περιεχομένου, αποκομμένα από τις αρχές της σύγχρονης παιδαγωγικής και τα νέα κοινωνικά δεδομένα. Κατανοούμε ως ΕΔΟΝ την ανάγκη για να γίνουν βελτιώσεις στο ισχύον Ωρολόγιο Πρόγραμμα, αλλά έπρεπε οι βελτιώσεις αυτές να το αναβαθμίζουν και να το καθιστούν σύγχρονο και με βάση το που κατευθύνονται τα σύγχρονα εκπαιδευτικά συστήματα και όχι το αντίθετο. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι η αντιμετώπιση των πιο πάνω δυσχερειών βρίσκεται στην επιτυχημένη και μακριά από μικροπολιτικές σκοπιμότητες επαναφορά και υλοποίηση της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης.
- Κατάλογος Διοριστέων: Η ΕΔΟΝ καταδικάζει με τον πιο έντονο τρόπο την απόφαση της κυβέρνησης και της πλειοψηφίας των πολιτικών κομμάτων για αλλαγή του τρόπου διορισμού στην εκπαίδευση από το 2018. Οι βεβιασμένες διαδικασίες, η απουσία τεκμηρίωσης και επιστημονικότητας στις αποφάσεις τους, καταδεικνύουν αλλότρια συμφέροντα. Μέσα σε μία εβδομάδα αποφασίστηκε η απόλυση μερικών δεκάδων εκπαιδευτικών με σημαντική εμπειρία στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και η παραχώρηση των θέσεών τους σε άλλους. Αγνοήθηκε εντελώς η ηθική και νομική υποχρέωση της πολιτείας να διασφαλίσει την εργασία των νέων δασκάλων, αλλά και τα εκατομμύρια τα οποία είχαν επενδυθεί σε αυτούς τους ανθρώπους μέσα από την εκπαίδευσή τους κυρίως στα Δημόσια Πανεπιστήμια και τη συνεχή επιμόρφωσή τους.

Ακόμα και οι μονιμοποιήσεις, τις οποίες «δεσμεύτηκαν» να δώσουν μέχρι το 2017, εξαρτώνται από τη θέληση και πολιτική βούληση της κυβέρνησης Αναστασιάδη, αφού τίποτα δεν τις εξασφαλίζει. Ως ΕΔΟΝ θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για πραγματική αναβάθμιση της διαδικασίας πρόσληψης, χωρίς να θυματοποιούνται οι νέοι εκπαιδευτικοί και επιδιώκουμε την τροποποίηση της νομοθεσίας με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να ισχύει η νομοθεσία για τους αορίστου χρόνου δημοσίου υπαλλήλους και στην εκπαίδευση.

Για την ΕΔΟΝ τα όσα συμβαίνουν στη Δημοτική εκπαίδευση τα τελευταία χρόνια καταδεικνύουν την προχειρότητα με την οποία η παρούσα κυβέρνηση αντιμετωπίζει συνολικότερα τα θέματα Παιδείας. Η ΕΔΟΝ επιδιώκει τη ριζική αλλαγή του δημοτικού σχολείου μέσα από την αναμόρφωση και εφαρμογή των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων με την ταυτόχρονη εναρμόνιση και των Νέων Ωρολογίων προγραμμάτων. Συνεχίζει να αποτελεί για εμάς όραμα η δημιουργία ενός ανθρώπινου και δημοκρατικού σχολείου, μέσα από την κοινωνική ενσωμάτωση όλων των παιδιών και την καταπολέμηση των διαρροών από το εκπαιδευτικό σύστημα.

Ειδική - Ενιαία Εκπαίδευση

Η ΕΔΟΝ κατατάσσει την Παιδεία και συγκεκριμένα την Ειδική - Ενιαία Εκπαίδευση πολύ ψηλά στις προτεραιότητες της, για ένα εκπαιδευτικό σύστημα που να διασφαλίζει την ισότητα των ατόμων με αναπηρίες και την ένταξη τους τόσο στα σχολεία, όσο και στην κοινωνία ευρύτερα. Μέχρι την υλοποίηση του οράματός μας, θα πρέπει να στηριχθούν παράλληλα τα υφιστάμενα ειδικά σχολεία, τα οποία στα σημερινά δεδομένα έχουν τη δυνατότητα να καλύψουν τις εξειδικευμένες ανάγκες αυτών των συμπολιτών μας. Η θέση της ΕΔΟΝ εδράζεται στις αρχές διασφάλισης των δικαιωμάτων των παιδιών με αναπηρίες, των θεμελιωδών ελευθεριών τους σε ίση βάση με τα υπόλοιπα παιδιά, της ισότητας των ευκαιριών, της ίσης μεταχείρισης και της καταπολέμησης των διακρίσεων και της διασφάλισης του δικαιώματός τους για ανεξάρτητη διαβίωση και πλήρη ένταξη τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου.

Η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια είχε προωθήσει στον τομέα της ειδικής εκπαίδευσης την ανάπτυξη ενός ποιοτικού συστήματος κοινωνικής υποστήριξης, με εκείνες τις δομές και υπηρεσίες που θα εξασφάλιζαν σε κάθε άτομο με αναπηρίες ασφάλεια, αξιοπρέπεια, ποιοτική διαβίωση και ενσωμάτωση στην κοινωνία.

Αναλυτικότερα, η ΕΔΟΝ για την Ειδική - Ενιαία Εκπαίδευση προτείνει:

- Να γίνει επαναξιολόγηση του θεσμού των ειδικών μονάδων και της Νομοθεσίας περί Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό, μας βρίσκουν σύμφωνους οι εισηγήσεις για κατάλληλη συνεργασία του γενικού δάσκαλου με τον ειδικό δάσκαλο, αναλαμβάνοντας ταυτόχρονα ο γενικός δάσκαλος καθήκοντα εκπαίδευσης και συνεκπαίδευσης των παιδιών της ειδικής και το αντίστροφο.
- Σε σχέση με την εκπαίδευση παιδιών που εντάσσονται σε προγράμματα στήριξης, επισημαίνουμε την ανάγκη ο συνοδός των παιδιών να λειτουργεί πραγματικά ως βοηθός του δασκάλου, αφού θα πρέπει να διαθέτει και τα κατάλληλα προσόντα. Παράλληλα, εισηγούμαστε όπως καταρτιστεί σχετικός κατάλογος για τους σχολικούς βοηθούς, έτσι ώστε αυτοί να μετακινούνται ανά χρονική περίοδο, αντίστοιχα με την περίπτωση των ειδικών παιδαγωγών.
- Ενίσχυση των μονάδων Ειδικής – Ενιαίας Εκπαίδευσης με τους κατάλληλους εκπαιδευτικούς σε μόνιμη βάση.

- Η μέχρι τώρα διαδικασία παραπομπής και αξιολόγησης των παιδιών καθυστερεί, με αποτέλεσμα να χρονοτριβεί η παροχή των απαραίτητων παρεμβάσεων και υπηρεσιών προς το παιδί, με όλες τις αρνητικές συνέπειες που αυτό συνεπάγεται. Συνεπώς, προτείνουμε όπως η αξιολόγηση των παιδιών γίνεται από ανεξάρτητο Κέντρο Αξιολόγησης εκτός του Υπουργείου Παιδείας, στη βάση διεθνών επιστημονικών εργαλείων και πρωτοκόλλων και στην παρουσία των σχετικών ειδικοτήτων εκπαιδευτικών και άλλων ειδικών, ακολουθώντας μια πολυθεματική προσέγγιση. Η όλη διαδικασία πρέπει να γίνει απλή, σύντομη και άμεση και τα αποτελέσματα της να τυγχάνουν επιστημονικής τεκμηρίωσης.

Εν κατακλείδι, χρειάζονται συγκεκριμένες παρεμβάσεις στήριξης των ανθρώπων με αναπηρίες για να γίνει εφικτή η ενσωμάτωση τους στην κοινωνία. Αν αξιοποιηθούν ορθά οι δυνατότητες τους, θα μπορέσουν να εκπληρώσουν τις προσδοκίες τους. Αναμφίβολα, η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο προς αυτή την κατεύθυνση. Για την ΕΔΟΝ, η ανάπτυξη ενός ποιοτικού συστήματος κοινωνικής υποστήριξης αποτελεί πάγια επιδίωξη μας.

(γ) Μέση Εκπαίδευση και το Μαθητικό Κίνημα - ΠΣΕΜ

Το μαθητικό κίνημα κέρδισε το 1994, μετά από μακροχρόνιους αγώνες, τη νόμιμη έκφρασή του σε όλα τα επίπεδα και τη νομιμοποίηση του στις διαδικασίες εκλογής και λειτουργίας της Παγκύπριας και των Επαρχιακών Συντονιστικών Επιτροπών Μαθητών (ΠΣΕΜ και ΕΣΕΜ). Ο μαθητόκοσμος απέκτησε -επιτέλους- λόγο στα ζητήματα που τον αφορούν, ανέπτυξε δράση αυτόνομη και αγωνίζεται οργανωμένα για τα δικαιώματα των μαθητών. Από το 17ο Παγκύπριο Συνέδριο τονίζεται ότι «η ανοδική πορεία του μαθητικού κινήματος συνεχίστηκε, ιδιαίτερα στον πολιτικό και οργανωτικό τομέα». Με συνεχή προσπάθεια και παρά τις δύσκολες συνθήκες, διατηρήσαμε το πολιτικό περιεχόμενο της δουλειάς μας.

Μετά από 21 χρόνια, η θεσμική κατοχύρωση της ελεύθερης δράσης και έκφρασης Μαθητικών οργανώσεων μέσα στο σχολείο κρίνεται ως επιτακτική αναγκαιότητα. Το ζήτημα της κατοχύρωσης των δημοκρατικών δικαιωμάτων των μαθητών είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τη διαμόρφωση ανθρώπων πολιτικοποιημένων με κριτική άποψη για τον κόσμο που τους περιβάλλει. Η δράση των Μαθητικών Οργανώσεων, πέραν της δουλειάς για τις μαθητικές εκλογές, επεκτείνεται και σε άλλες μορφές δράσης, αυξάνοντας το βαθμό πολιτικοποίησης ανάμεσα στους μαθητές. Σημαντικό ρόλο στην πορεία αυτή έχει η Παγκύπρια Ενιαία Οργάνωση Μαθητών (ΠΕΟΜ), η συνδικαλιστική έκφραση της ΕΔΟΝ στους μαθητές, που εξακολουθεί να βρίσκεται στην πρωτοπορία της προσπάθειας για δημιουργία ενός πραγματικά οργανωμένου, μαζικού και διεκδικητικού Μαθητικού Κινήματος.

Τα συντονιστικά σώματα των μαθητών, ΕΣΕΜ και ΠΣΕΜ, τα Κεντρικά Μαθητικά Συμβούλια (ΚΜΣ), με τον πρωταγωνιστικό ρόλο της ΠΕΟΜ και τη σημαντική στήριξη της ΕΔΟΝ, πρέπει να συνεχίσουν την προσπάθεια για να καθιερωθούν στη συνείδηση των μαθητών και της κοινωνίας, μέσα από τους καθημερινούς μικρούς και μεγάλους αγώνες. Στόχος θα πρέπει να είναι η συνεχής βελτίωση της λειτουργίας της ΠΣΕΜ, η οποία θα υποβοηθηθεί και με την καλύτερη δυνατή αντιπροσώπευση της κάθε επαρχίας σε αυτή.

Παρ' όλες τις προσπάθειες που γίνονται από συντηρητικούς κύκλους για υποβάθμιση του ρόλου τους, η ΠΣΕΜ και οι ΕΣΕΜ συνεχίζουν να πρωταγωνιστούν σε όλα τα ζητήματα που αφορούν τον μαθητή και ευρύτερα την κοινωνία. Πισωγύρισμα για το οργανωμένο μαθητικό κίνημα υπήρξε, για κάποιο διάστημα, η πλειοψηφία της Μαθητικής Κίνησης του ΔΗ.ΣΥ (ΜΑΚΙ) στην ΠΣΕΜ, που είχε ως αποτέλεσμα την αποστασιοποίηση της ΠΣΕΜ από την καθημερινή ζωή και δράση των μαθητών. Αρνητικό σημείο αποτελεί η αντιμετώπιση που τυγχάνουν τα συντονιστικά όργανα των μαθητών από πλευράς σημαντικής μερίδας αντιδραστικών κύκλων εντός της δημόσιας εκπαίδευσης και των αστικών ΜΜΕ.

Από τις σημαντικότερες πρωτοβουλίες και δράσεις που ανέπτυξε η ΠΣΕΜ την τελευταία τριετία είναι:

- Μέσα από τη θεσμική συμμετοχή της ΠΣΕΜ, το Μαθητικό Κίνημα συμμετείχε στη διαμόρφωση και λήψη αποφάσεων για όλα σχεδόν τα ζητήματα που αφορούν στη Μέση Εκπαίδευση.
- Μέσα από δυναμικές κινητοποιήσεις, το Μαθητικό Κίνημα, το Νεολαιίστικο Κίνημα και το Εργατικό Κίνημα, αγωνίστηκαν ενάντια στα αντιλαϊκά μέτρα της Κυβέρνησης Αναστασιάδη. Χαρακτηριστική είναι η συμμετοχή στην πλατφόρμα των οργανώσεων «Η κοινωνία αντιδρά και διεκδικεί» με μεγαλειώδεις κινητοποιήσεις.
- Οργανωμένη και συστηματική προσπάθεια συμμετοχής των ΚΜΣ στη διαμόρφωση των εσωτερικών κανονισμών των σχολείων, όπως δικαιούνται με βάση τον κανονισμό.
- Πρωταγωνιστική δύναμη στον αγώνα για κατάργηση των κομίστρων στις σχολικές διαδρομές και στη μείωση των σχολικών εξόδων, με επιστολές, συναντήσεις, αποχές από τα μαθήματα και διαμαρτυρίες.
- Πραγματοποίηση παγκύπριας εκστρατείας συλλογής τροφίμων για στήριξη άπορων μαθητών μας.
- Στήριξη των μαθητών μας σε μικρά προβλήματα μέσα στο σχολείο, με παρεμβάσεις και επιστολές σε αρμόδιους φορείς, αλλά και για κοινωνικά ζητήματα που αφορούν μαθητές (π.χ. μάλιστα των ναρκωτικών, σχολικός εκφοβισμός, κ.ά.).
- Απέλεσε, με μπροστάρη την ΠΕΟΜ, ανάχωμα ενάντια στην κατάργηση της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης από τη κυβέρνηση Αναστασιάδη.
- Συνέχιση του αγώνα για ελεύθερο μαθητικό συνδικαλισμό ενάντια στην νομοθεσία που περιορίζει την ελευθερία έκφρασης των μαθητών, όπως ψηφίστηκε παλαιότερα από τα κόμματα ΔΗ.ΣΥ-ΔΗ.ΚΟ-ΕΔΕΚ μέσα στη Βουλή.

Κατά την περίοδο αυτή, η ΠΣΕΜ και οι ΕΣΕΜ πρωταγωνίστησαν στη διεξαγωγή των αντικατοχικών εκδηλώσεων και των εκδηλώσεων μνήμης και τιμής Πολυτεχνείου σε όλες τις πόλεις, πλην κάποιων εξαιρέσεων εντός της τριετίας, διασφαλίζοντας έτσι τη μαζικότητα των εκδηλώσεων και τη διεξαγωγή τους σε ορθό πολιτικό πλαίσιο, δίνοντας μηνύματα επανένωσης του τόπου και του λαού μας.

Η ΕΔΟΝ θα συνεχίσει να στηρίζει ολόπλευρα την ΠΣΕΜ, ως το μαζικό φορέα του Μαθητικού Κινήματος, με μοναδικό κριτήριο την ύπαρξη ενός αυτόνομου, ενωμένου, μαζικού, διεκδικητικού Μαθητικού Κινήματος, που παλεύει με συνέπεια για τα συμφέροντα των μαθητών και του λαού μας.

Μέση Εκπαίδευση

Ως ΕΔΟΝ, υπογραμμίζαμε από χρόνια την ανάγκη πραγματοποίησης μιας ριζοσπαστικής εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που θα επιφέρει βαθιές τομές τόσο στη δομή, όσο και στο περιεχόμενο της εκπαίδευσης. Την τριετία που διανύουμε, η πορεία αυτή διεκόπη βίαια από την κυβέρνηση Αναστασιάδη. Η ανάγκη για ριζοσπαστική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση προκύπτει από τα χρόνια προβλήματα του εκπαιδευτικού μας συστήματος, πρώτιστα -όμως- από τα επικίνδυνα αδιέξοδα που συσσωρεύονται στο εκπαιδευτικό μας σύστημα κατά τη διακυβέρνηση του ΔΗ.ΣΥ.

Ως αποτέλεσμα της πολιτικής του ΔΗ.ΣΥ στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα, έχουμε περιέλθει σε επικίνδυνα αδιέξοδα, με τους ετσιθελισμούς και τις αποφάσεις που -χωρίς διαβούλευση με εμπλεκόμενους- εφαρμόζουν.

Τα ποσοστά του λειτουργικού αναλφαβητισμού, της σχολικής αποτυχίας, καθώς και οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης αποτελούν, πέραν της μορφωτικής περιθωριοποίησης, την αιτία πολλών άλλων κοινωνικών προβλημάτων μέσα στα σχολεία. Η παραπαιδεία παραμένει ένα καρκίνωμα που μεταφέρει το κέντρο βάρους της μάθησης από το σχολείο στο φροντιστήριο, πλήττοντας οικονομικά τις οικογένειες και εξαφανίζοντας τον ελεύθερο χρόνο των μαθητών.

Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση εκφράζει το όραμά μας για δημόσια δημοκρατική ανθρωποκεντρική παιδεία, με πολυπολιτισμικό χαρακτήρα, με ίσες ευκαιρίες μόρφωσης, με ίσες ευκαιρίες επιτυχίας, με ριζικές αλλαγές στη δομή και στο περιεχόμενο της εκπαίδευσης, αλλά και για μια πιο δημοκρατική και ευέλικτη διοίκηση.

Κατά την πενταετία Δ. Χριστόφια, η εφαρμογή της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης είχε ως αποτέλεσμα την εισαγωγή νέων αναλυτικών και ωρολογίων προγραμμάτων, τη μείωση των μαθητών στους 25 σε όλες τις τάξεις, την εφαρμογή του θεσμού του σχολικού λεωφορείου, την ίδρυση και λειτουργία της Εσπερινής Τεχνικής Σχολής στη Λεμεσό, την επέκταση των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας, του Ανοικτού και του Μουσικού Σχολείου. Επίσης, επισημαίνεται η οργάνωση -για πρώτη φορά- τμημάτων ταχύρυθμης εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας για αλλόγλωσσους μαθητές στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση και η σημαντική αύξηση των κονδυλίων για την αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολείων.

Μετά την εκλογή Αναστασιάδη-ΔΗ.ΣΥ έχουμε επανέλθει στη στασιμότητα και στην οπισθοδρόμηση. Η δημόσια εκπαίδευση λειτουργεί υπό τη σκιά των νεοφιλελεύθερων πολιτικών Τρόικας, ΔΝΤ και Παγκόσμιας Τράπεζας, με την κυβέρνηση Αναστασιάδη-ΔΗ.ΣΥ να ακολουθεί πιστά. Στο επίκεντρο αυτών των πολιτικών είναι η εξοικονόμηση χρημάτων από την παιδεία, με χαρακτηριστικό παράδειγμα το κλείσιμο σχολείων. Η πρόσφατη αναδόμηση του εκπαιδευτικού συστήματος προκύπτει μετά από πρόχειρους και βεβιασμένους χειρισμούς που θέλουν να καταστήσουν μαθητές και εκπαιδευτικούς «πειραματόζωα».

Η ΕΔΟΝ θεωρεί ότι η εικόνα του δημόσιου σχολείου και της δημόσιας εκπαίδευσης συνολικά αλλάζει προς το χειρότερο, με το εκπαιδευτικό σύστημα να διαγράφει προοδευτικά και εκσυγχρονιστικά μέτρα της προηγούμενης κυβέρνησης. Ο προοδευτικός εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού μας συστήματος και η επαναφορά της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, με στόχο ένα δημοκρατικό και ανθρώπινο σχολείο, είναι αναγκαίοτητα και για αυτό θα παλέψουμε σ' όλα τα μέτωπα.

Οι στόχοι αυτοί είναι:

- Μετατροπή του Κυπριακού σχολείου, όχι σε σχολείο της οικονομίας της αγοράς, αλλά σε δημοκρατικό σχολείο της αγοράς του δήμου, σε δημοκρατικό σχολείο του πολίτη.
- Η δημόσια Εκπαίδευση να αντικρίζεται ως κοινωνικό και δημόσιο αγαθό, το οποίο να παρέχεται δωρεάν σε όλους.
- Η διαμόρφωση ενός δημοκρατικού σχολείου στο οποίο φοιτούν μαζί όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε ιδιαιτερότητα (όπως π.χ κάποια μορφή αναπηρίας, διαφορετική μητρική γλώσσα κλπ) και στο οποίο κανένα παιδί δεν αποκλείεται από την απόκτηση όλων των εφοδίων που χαρακτηρίζουν σήμερα ένα μορφωμένο άνθρωπο.
- Η διαμόρφωση ενός ανθρώπινου σχολείου, στο οποίο οι μαθητές και οι μαθήτριες να έχουν τη δυνατότητα να βιώνουν την παιδική και τη νεανική ηλικία ως τις πιο δημιουργικές και ευτυχισμένες περιόδους της ανθρώπινης ζωής, κάτι που δεν συμβαίνει σήμερα.
- Η συνέχιση συμπερίληψης στους στόχους της διαπολιτισμικής και πολυπολιτισμικής αγωγής, η απάλειψη των στοιχείων που προωθούν τον εθνικισμό και τη μισαλλοδοξία και η εφαρμογή προγραμμάτων αντιρατσιστικής εκπαίδευσης.
- Η ενίσχυση της Ανθρωποκεντρικής παιδείας, με την πλατιά έννοια του όρου, όπου η γενική μόρφωση και η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση αποτελούν ουσιαστική ενότητα.
- Η σταδιακή ενοποίηση της Μέσης Γενικής και της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης σε μια νέα μορφή Λυκείου.
- Αφαίρεση από τα σχολικά κτήρια, εκεί και όπου υπάρχουν, συσκευών παρακολούθησης όπως κάμερες, καθώς και μεγάλων περιφράξεων. Η λύση για τον κίνδυνο φθοράς της σχολικής περιουσίας είναι η εφαρμογή του θεσμού του ανοικτού σχολείου.
- Η επέκταση της δημόσιας δωρεάν υποχρεωτικής εκπαίδευσης από 10 σε 12 χρόνια και η δημιουργία μιας νέας ενότητας δωδεκάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης.
- Η εισαγωγή νέων μεθόδων διδασκαλίας που θα καλλιεργούν την κριτική σκέψη, τις ανθρωπιστικές αξίες, τις δημοκρατικές στάσεις και αρετές.
- Προγράμματα συνεργασίας με σχολεία της Τ/Κ κοινότητας και κοινά προγράμματα επιμόρφωσης Ε/Κ και Τ/Κ εκπαιδευτικών.
- Η σύγχρονη ιστορία της Κύπρου να διδάσκεται ολοκληρωμένα και αντικειμενικά.
- Η αναδιοργάνωση των διοικητικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος, με στόχο την άμβλυση του συγκεντρωτισμού και της γραφειοκρατίας που εμποδίζουν κάθε προσπάθεια για εκσυγχρονισμό.
- Η συνεχής βελτίωση και επέκταση του θεσμού του ενιαίου ολοήμερου σχολείου, ώστε να αντιμετωπιστεί η παραπαιδεία και να δοθούν περισσότερες διέξοδοι και προοπτικές στους μαθητές.
- Αγώνας για πλήρη κατάργηση της στολής, ενάντια στις όποιες προσπάθειες για επαναφορά της.

(δ) Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και το Φοιτητικό Κίνημα - ΠΟΦΕΝ

Έχουν επισυμβεί ριζικές αλλαγές στο σκηνικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αυτό επηρέασε σε μεγάλο βαθμό και τη δράση της οργάνωσης μας στο κίνημα της νεολαίας. Στις τελευταίες τρεις ακαδημαϊκές χρονιές, ιδιαίτερα από το Σεπτέμβριο του 2013 και τις καταστροφικές συνέπειες των πολιτικών λιτότητας της Κυβέρνησης, ο συνολικός αριθμός των Κύπριων φοιτητών μειώθηκε αισθητά. Η μεγάλη μείωση είχε αρνητικό αντίκτυπο στις Φοιτητικές Ενώσεις, αλλά και στις φοιτητικές παρατάξεις που δρουν στους χώρους σπουδών.

Στο διάστημα της τελευταίας τριετίας, το κέντρο βάρους του φοιτητικού κινήματος βρισκόταν πρωτίστως στην Κύπρο και δευτερευόντως στην Ελλάδα και την Αγγλία. Στην Κύπρο λειτουργούν έξι (6) Φοιτητικές Ενώσεις (Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο, Frederick Λευκωσίας και Λεμεσού, Α.Ξ.Ι.Κ., Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο), μέλη της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Φοιτητικών Ενώσεων (ΠΟΦΝΕ-ΠΟΦΕΝ) που περιλαμβάνουν περίπου 18.000 ενεργούς φοιτητές, δηλαδή μείωση μέσα σε 3 χρόνια πέραν των 6000 φοιτητών. Εκλέγουν τα Διοικητικά τους Συμβούλια (Δ.Σ) με το σύστημα της απλής αναλογικής. Λειτουργούν Φοιτητικές Ενώσεις – μέλη της ΠΟΦΕΝ σε όλα τα Πανεπιστήμια στην Κύπρο, Δημόσια και Ιδιωτικά (πλην του Nearolis στην Πάφο, του UCLAN στην Πύλα και του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου). Ταυτόχρονα, λειτουργούν τόσο στη Λευκωσία, όσο και σε άλλες Επαρχίες, μια σειρά μικρότερων Ιδιωτικών Σχολών, χωρίς να λειτουργούν σε αυτές Φοιτητικές Ενώσεις.

Στην Ελλάδα λειτουργούν δέκα Φοιτητικές Ενώσεις, μέλη της ΠΟΦΕΝ (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ιωάννινα, Κομοτηνή, Καλαμάτα, Ρέθυμνο, Βόλος, Ηράκλειο και Χαλκίδα) που εκλέγουν τα Δ.Σ τους με το σύστημα της απλής αναλογικής. Στην Ελλάδα παρουσιάζεται σταθεροποίηση στους αριθμούς των νεοεισερχόμενων φοιτητών τα τελευταία τρία χρόνια σε χαμηλά επίπεδα.

Στη Βρετανία -πλέον- έχουν μειωθεί αισθητά οι αριθμοί των Κύπριων φοιτητών, λόγω του τριπλασιασμού των διδασκτρών στα προπτυχιακά προγράμματα από το Σεπτέμβριο του 2012 που τερμάτισε ουσιαστικά τη ραγδαία αύξηση που υπήρξε από το 2004 με την ένταξη μας στην Ε.Ε και τη μείωση τότε των διδασκτρών.

Στην Ανατολική Ευρώπη (Ουγγαρία, Τσεχία, Βουλγαρία και Μόσχα) παρατηρείται σταθεροποίηση της τάσης των φοιτητών σε χαμηλούς, βέβαια, αριθμούς. Η Φοιτητική Οργάνωση Κυπρίων Βουλγαρίας (ΦΟΚΒ) παραμένει η σημαντικότερη από πλευράς δράσης. Η Φοιτητική Ένωση Κυπρίων (ΦΕΚ) Μόσχας, λόγω της δικής μας παρουσίας, συνεχίζει τη λειτουργία της. Η Φοιτητική Ένωση Κυπρίων Τσεχίας (ΦΕΚΤσε), μετά από δύο χρόνια στην αδράνεια ένεκα της πλειοψηφίας της Πρωτοπορίας, επαναδραστηριοποιείται. Η Φοιτητική Ένωση Κυπρίων Ουγγαρίας (ΦΕΚΟ) συνεχίζει να βρίσκεται στην αδράνεια, λόγω της πλειοψηφίας της Πρωτοπορίας στο Δ. Σ. Τέλος, από τη Δυτική Ευρώπη ξεχωρίζει η Γερμανία, όπου υπάρχουν αρκετοί Κύπριοι φοιτητές.

Η Προοδευτική Κ.Φ αποτελεί τη Φοιτητική Παράταξη της Αριστεράς στους χώρους σπουδών. Στηρίζεται στη φιλοσοφία της Αριστεράς και έχει ως κινητήρια δύναμη τις ΕΔΟΝίτικες Τοπικές Οργανώσεις γι' αυτό και δεν έχει καταστατικό, αφού μία είναι η Οργάνωση νεολαίας της Αριστεράς στον τόπο μας και αυτή είναι η ΕΔΟΝ. Συνεπώς, από εκεί αντλούμε τις οργανωτικές δομές λειτουργίας μας, την εμπειρία και την αφοσίωση στις καταστατικές αρχές της Οργάνωσης. Η Προοδευτική με τον πλατύ της χαρακτήρα, τον αριστερό πολιτικό της προσανατολισμό και τη συνδικαλιστική της δράση, αποτελεί τη βασική μας έκφραση προς τα έξω.

Η Πρωτοπορία (ΔΗ.ΣΥ) αυτοπαρουσιάζεται ως η παράταξη του ενδιάμεσου χώρου, ως επί το πλείστον, σε χώρους όπου δεν υπάρχει ανταγωνισμός με ακροδεξιά παράταξη, και ως εθνικιστική παράταξη κυρίως στην Ελλάδα. Έχει παρουσιάσει με ένα έντεχνο τρόπο πολύ διαφορετικά προσώπια με τις καθιερωμένες της μεθόδους και τις πελατειακές της σχέσεις. Η Αναγέννηση (ΔΗ.ΚΟ) καταγράφει μια έντονη προσπάθεια παρουσίας στους χώρους σπουδών της Κύπρου, ενώ παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα στην Ελλάδα. Ο Αγώνας (ΕΔΕΚ) παρουσιάζεται με αρκετά προβλήματα, που είχε ως αποτέλεσμα την μη συμμετοχή του σε αρκετές εκλογικές διαδικασίες.

Η μικρή άνοδος των ποσοστών του ακροδεξιού Ενιαίου Φορέα Αυτόνομων Ενωτικών Φοιτητικών Παρατάξεων (ΕΦΑΕΦΠ) είναι αποτέλεσμα της ανταπόκρισης που βρίσκει η ρητορεία ενάντια στη λύση και την επανένωση σε μερίδα της κοινωνίας μας. Το Μέτωπο Νεολαίας (ΕΛΑΜ) δραστηριοποιήθηκε σε κάποιους χώρους σπουδών, εντός της τριετίας, με διακυμάνσεις.

Παγκύπρια Ομοσπονδία Φοιτητικών Ενώσεων

Η επιλογή της πλήρους στήριξης των μαζικών φορέων του φοιτητικού κινήματος (Φοιτητικών Ενώσεων - ΠΟΦΕΝ) υπήρξε και παραμένει πρωταρχικός στόχος των δυνάμεών μας στο Φοιτητικό Κίνημα. Με γνώμονα -πάντοτε- τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του οργανωμένου Κυπριακού Φοιτητικού Κινήματος και με μοναδικό κριτήριο το στόχο για ύπαρξη ενός υγιούς, αυτόνομου, ενωμένου, διεκδικητικού φοιτητικού κινήματος, η μόνη επιλογή ήταν και παραμένει η στήριξη με όλες μας τις δυνάμεις της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Φοιτητικών Ενώσεων. Η ΠΟΦΕΝ, με τη σωστή και δημοκρατική της δομή και λειτουργία, με το διεκδικητικό χαρακτήρα της, αποτελεί το εχέγγυο για ένα φοιτητικό κίνημα που θα παλεύει με συνέπεια και συνέχεια για τα δίκαια των φοιτητών και του λαού μας. Με καθήκον τη συλλογική δράση, το συντονισμό και την καθοδήγηση των φοιτητικών δυνάμεων, η ΠΟΦΕΝ παραμένει πρωτοστάτης στους αγώνες για βελτίωση της ποιότητας ζωής των φοιτητών, για βελτίωση του επιπέδου σπουδών και των όρων κάτω από τους οποίους προσφέρεται.

Η ολοκλήρωση της ενοποίησης επιτεύχθηκε και επίσημα στο 31ο Συνέδριο της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Φοιτητικών Ενώσεων το 2004. Η ολοκλήρωση της ενοποίησης του φοιτητικού κινήματος, ως θέση αρχής, ήταν βασική προϋπόθεση για την ενίσχυση της ενότητας δράσης, της μαζικότητας του και της διατήρησης του διεκδικητικού του χαρακτήρα.

Με πλήρη σεβασμό στις πιο πάνω αρχές, η ολοκλήρωση της ενοποίησης, όπως εκτιμούσαμε, μπορούσε να επιτευχθεί μόνο μέσα από την πιο γνήσια κατάκτηση του κυπριακού φοιτητικού κινήματος, της ΠΟΦΕΝ. Με λίγα λόγια, απαραίτητη προϋπόθεση ήταν η διατήρηση των δημοκρατικών δομών, ο σεβασμός στην ιστορία και τις κατακτήσεις της Ομοσπονδίας και η διασφάλιση της συνέχειάς της στην κυπριακή κοινωνία. Άλλωστε, η καλύτερη απάντηση σε όλους τους πολέμιους και επικριτές της ΠΟΦΕΝ, ήταν η ίδια η δράση και οι επιτυχίες της. Η αναβάθμιση του ρόλου της Ομοσπονδίας ήταν -τελικά- ο καταλύτης που εξανάγκασε τη ΝΕ.ΔΗΣΥ και τη φοιτητική παράταξη του ΔΗ.ΣΥ, την Πρωτοπορία, να αναθεωρήσει τις απόψεις της για διάλυση της ΠΟΦΕΝ και για δημιουργία νέου ή ακόμα και δεύτερου δευτεροβάθμιου οργάνου.

Κάτω από αυτό το σκεπτικό, μπορούμε να εκτιμήσουμε ότι οι βασικοί μας στόχοι έχουν επιτευχθεί στο σύνολό τους. Μέσα από την τελική συμφωνία για την ολοκλήρωση της ενοποίησης του φοιτητικού κινήματος, γίνεται ξεκάθαρο ότι η ΠΟΦΕΝ αποτελεί την ιστορική και πολιτική συνέχεια του μοναδικού επίσημου δευτεροβάθμιου οργάνου του κυπριακού φοιτητικού κινήματος.

Η ολοκλήρωση της ενοποίησης του φοιτητικού κινήματος και η επίτευξη των στόχων της Οργάνωσης δεν είναι η μοναδική παράμετρος. Όπως ήταν αναμενόμενο, η παρουσία του πιο συντηρητικού - νεοφιλελεύθερου κομματιού του φοιτητικού κινήματος στην Ομοσπονδία, έφερε και δυσκολίες.

Η Πρωτοπορία επιδιώκει υποβάθμιση του ρόλου και του κύρους της Ομοσπονδίας, προκαλώντας προβλήματα στη λειτουργία της, αφού έστω και αν συμμετέχει στις συναντήσεις και συμβάλλει στην ανάπτυξη δράσης από πλευράς Ομοσπονδίας, αυτά γίνονται προς λανθασμένη κατεύθυνση.

Η παρουσία της Πρωτοπορίας στην ΠΟΦΕΝ και η πολιτική που ακολουθεί, κάνει ακόμα πιο μεγάλη την αναγκαιότητα για σταθερή συνεργασία, βασισμένη σε αρχές με τις υπόλοιπες δημοκρατικές δυνάμεις που παραδοσιακά στηρίζουν την Ομοσπονδία, ούτως ώστε η ΠΟΦΕΝ να παραμείνει στην πρώτη γραμμή της μαζικής και οργανωμένης διεκδίκησης του φοιτητικού κινήματος.

Κατά την περίοδο αυτή, η ΠΟΦΕΝ συνέχισε να διαδραματίζει τον πρωταγωνιστικό ρόλο σε σχέση με τη διοργάνωση των αντικατοχικών εκδηλώσεων και των εκδηλώσεων μνήμης και τιμής Πολυτεχνείου, οι οποίες έχουν πλέον καθιερωθεί, διασφαλίζοντας έτσι τόσο τη μαζικότητα των εκδηλώσεων αυτών, όσο και τη διεξαγωγή τους σε ορθό πολιτικό πλαίσιο πέραν των δύο τελευταίων χρονίων, όπου η Πρωτοπορία καταλάμβανε την πρωτιά στα συγκεντρωτικά αποτελέσματα. Η Πρωτοπορία κατάφερε σ' αυτές τις χρονιές να διασπάσει την ενότητα των φοιτητών μέσω της ΠΟΦΕΝ και να στερήσει από τους φοιτητές τον πρωταγωνιστικό διεκδικητικό της ρόλο που είχε ως αποτέλεσμα αρκετές κατακτήσεις του Οργανωμένου Φοιτητικού Κινήματος να διαγραφούν ή να αμφισβητηθούν λόγω των πολιτικών λιτότητας της Κυβέρνησης. Δυστυχώς, θύμα της πολιτικής της Πρωτοπορίας είναι η νεολαία του τόπου που πλέον δεν μπορεί να σπουδάσει. Τέλος, η ΠΟΦΕΝ συνέχισε να διαδραματίζει τον ουσιαστικό πόλο ενότητας των φοιτητών, αφού πρωταγωνιστεί σε όλες τις συλλογικές φοιτητικές διεκδικήσεις.

Η ακόμη μεγαλύτερη εμβάθυνση της συνεργασίας μεταξύ των δυνάμεων που στηρίζουν την ΠΟΦΕΝ είναι επιτακτική ανάγκη, για να διατηρηθεί το φοιτητικό κίνημα στη διεκδικητική πορεία που είχε μέχρι σήμερα.

Σε σχέση με τη διεθνή παρουσία της Ομοσπονδίας στα συλλογικά όργανα στα οποία συμμετέχει - Ευρωπαϊκή Ένωση Φοιτητών (ESU), Μεσογειακό Δίκτυο (MEDNET) - γίνεται προσπάθεια για αναβάθμιση της διεθνούς της δράσης. Δυστυχώς, η Διεθνής Ένωση Φοιτητών (ΔΕΦ) διαλύθηκε, χωρίς να υπάρχει προοπτική επαναδραστηριοποίησης της, ενώ στην ESU ο συσχετισμός των πολιτικών δυνάμεων είναι αρνητικός σε βάρος μας, κάνοντας εξαιρετικά δύσκολο το συντονισμό των προοδευτικών δυνάμεων μέσα από αυτήν. Το περιεχόμενο της διεθνούς δραστηριότητας της Ομοσπονδίας επιβάλλεται να είναι σταθερά προσανατολισμένο σε προοδευτική κατεύθυνση, ιδιαίτερα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Μια σωστή και ανθρωποκεντρική τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί μια από τις σημαντικότερες κοινωνικές, οικονομικές, πολιτισμικές και πολιτικές παραμέτρους για την πρόοδο ενός λαού. Στη σημερινή κοινωνία, θέση της ΕΔΟΝ είναι η συνεχής επέκταση της δημόσιας και δωρεάν τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με τη διασφάλιση σ' όλους τους νέους της δυνατότητας πρόσβασης σε αυτήν.

Η ΕΔΟΝ έχει ως όραμα το Πανεπιστήμιο που θα έχει στο επίκεντρο της προσοχής του τον άνθρωπο. Ένα Πανεπιστήμιο που θα αντιλαμβάνεται τον εαυτό του ως ένα Δημόσιο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα στην υπηρεσία των κοινωνικών αναγκών. Ένα Πανεπιστήμιο που θα συνεργάζεται με τα άλλα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα για την αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσής του. Θέλουμε ένα Πανεπιστήμιο ανθρώπινο και δημοκρατικό, πραγματικά δημόσιο και δωρεάν για όλους, που να προάγει την επιστημονική γνώση και την ακαδημαϊκή έρευνα. Να προωθεί την έρευνα με βάση την επιστημονική γνώση και όχι την επιχειρηματικότητα, ως ένας ακόμα κοινωνικός οργανισμός που να υπηρετεί τη νεολαία, το λαό μας γενικότερα και τις ανάγκες του.

Πιο συγκεκριμένα, η κυπριακή τριτοβάθμια εκπαίδευση παρουσιάζει την εξής κατάσταση:

α) Το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει σημαντική πορεία ως επιστημονικό και ερευνητικό κέντρο. Ωστόσο, αρνητικό ρόλο διαδραματίζουν οι Αρχές του Πανεπιστημίου με τη συντηρητική τους πολιτική και τη διαχείριση του ιδρύματος στη βάση μιας οικονομίστικης επιχειρηματικής λογικής. Είμαστε αντίθετοι με την ελιτιστική νοοτροπία των Αρχών του Πανεπιστημίου που επιδιώκει να θέσει το Πανεπιστήμιο και τους ακαδημαϊκούς πάνω από την κοινωνία. Είμαστε αντίθετοι με τη νεοφιλελεύθερη πολιτική που εφαρμόζει η πρυτανεία του Πανεπιστημίου και τη λογική της συμπόρευσης με τη διαδικασία της Μπολόνια. Σε όλα αυτά, έρχεται να προστεθεί η μείωση του προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου, κάτι που δημιουργεί αλυσιδωτά προβλήματα.

β) Η λειτουργία του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕ.ΠΑ.Κ) με την εισδοχή των πρώτων φοιτητών το 2007 και του Ανοικτού Πανεπιστημίου, επέδρασε θετικά σ' όλους τους τομείς της κυπριακής κοινωνίας, ενώ συμβάλλει ουσιαστικά στη μαζικοποίηση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο. Σημειώνουμε τη στασιμότητα που παρατηρείται στην περαιτέρω επέκταση του ΤΕ.ΠΑ.Κ, απόρροια και της μείωσης των προϋπολογισμών από την Κυβέρνηση Αναστασιάδη.

γ) Ο επιχειρηματικός - κερδοσκοπικός χαρακτήρας των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων και των κολεγίων επιδρά αρνητικά στη λειτουργία και τις δραστηριότητές τους, με αποδέκτες των επιπτώσεων τους φοιτητές και -ιδιαίτερα- τα φτωχότερα λαϊκά στρώματα. Με τη διαφωνία του ΑΚΕΛ και την υπερψήφιση του νομοσχεδίου περί ίδρυσης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων από τα κόμματα ΔΗ.ΣΥ, ΔΗ.ΚΟ και ΕΔΕΚ, δόθηκε η δυνατότητα στα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια να λειτουργούν ως κερδοσκοπικοί οργανισμοί, γεγονός που αποτελεί τεράστιο πωσγύρισμα για την παιδεία στον τόπο μας, με ολέθρια αποτελέσματα τόσο στο επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης, όσο και ως προς την εκμετάλλευση των φοιτητών.

δ) Η υιοθέτηση και σταδιακή επιβολή της διαδικασίας της Μπολόνια και της στρατηγικής της Λισσαβόνας (σήμερα της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»), στρέφει τα πυρά του νεοφιλελευθερισμού και της Ε.Ε προς την παιδεία και τους νέους, με στόχο την ιδιωτικοποίηση της δημόσιας εκπαίδευσης. Το γεγονός ότι στην Κύπρο υπάρχει ισχυρό Λαϊκό Κίνημα, πολλά από τα αρνητικά που για χρόνια προσπαθεί η Ε.Ε σε όλες τις χώρες – μέλη της να προωθήσει, στην Κύπρο δεν υιοθετήθηκαν. Παρ' όλα αυτά, πρέπει να επαγρυπνούμε, αφού και στην Κύπρο ασκούνται πιέσεις για εφαρμογή των νεοφιλελεύθερων συνταγών στην εκπαίδευση, με βασικούς φορείς τα ίδια τα Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ίδρύματα. Ζητήματα όπως η οικονομική αυτονομία των Πανεπιστημίων και η απεμπλοκή τους από την κρατική φροντίδα, η ανάθεση της αξιολόγησης των τίτλων σπουδών στον ιδιωτικό τομέα, η μεταβίβαση της χρηματοδότησης της έρευνας στον ιδιωτικό τομέα με τη δημιουργία «Γραφείων Διασύνδεσης με τις Επιχειρήσεις», η δυνατότητα εξασφάλισης μέσα από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) «και σε συστήματα εκπαίδευσης εκτός του πλαισίου της Ανώτατης εκπαίδευσης...», η προώθηση της τρίχρονης διάρκειας σπουδών μέσα από την αναδιάρθρωση

των προγραμμάτων σπουδών, έτσι ώστε μέσα από μια σύντομη τρίχρονη εκπαίδευση να μεταδίδονται περιορισμένες και αποσπασματικές δεξιότητες εις βάρος του αναγκαίου επιστημονικού υπόβαθρου και ειδίκευσης, είναι μερικά παραδείγματα εκ των οποίων κάποια εφαρμόζονται ήδη στην Κύπρο. Η διαδικασία της Μπολόνια θα συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια (μέχρι το 2020) με στόχο να ολοκληρωθεί πλήρως, για αυτό και απαιτείται η συνεχής μελέτη των εξελίξεων, έτσι ώστε να παρεμβαίνουμε δυναμικά στις νεοφιλελεύθερες αλλαγές που έρχονται.

Για να επιτευχθεί το όραμά μας για μια σύγχρονη, ανθρωποκεντρική, δημόσια και δωρεάν τριτοβάθμια εκπαίδευση πρέπει:

- Να επεκταθούν περαιτέρω το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο, με την ίδρυση και λειτουργία νέων τμημάτων και σχολών.
- Να συνεχίσουμε τη διεκδίκηση ολοκληρωτικής δωρεάν δημόσιας παιδείας με την κάλυψη των σπουδαστικών εξόδων.
- Να ασκηθεί αυστηρότερος έλεγχος στη λειτουργία των ΙΣΤΕ και ειδικότερα των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων, με στόχο τον ορισμό ψηλών ακαδημαϊκών κριτηρίων και μετατροπή τους σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Ο έλεγχος των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων πρέπει να γίνει ακόμη πιο αυστηρός, για να διασφαλιστεί το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης και ο έλεγχος στη θέσπιση και την αύξηση των διδάκτρων, όπως και το δικαίωμα των φοιτητών να συνδικαλιζονται δημοκρατικά. Επίσης, να εισαχθούν αυστηρές και παραδειγματικές κυρώσεις στη νομοθεσία για όσους αψηφούν την εφαρμογή της.
- Να υπάρχει συνεχής παρακολούθηση της λειτουργίας του Κυπριακού Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας Εκπαίδευσης και τροποποίηση των διατάξεων του.
- Να διασφαλίσουμε και να υπερασπιστούμε όλα τα επιδόματα που δίνονται στους φοιτητές.
- Να κλιμακώσουμε τον αγώνα μας για ουσιαστική μείωση των διδάκτρων στα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια. Να καθοδηγήσουμε τους φοιτητές σε μαζικές και αποφασιστικές κινητοποιήσεις.
- Η Κύπρος να καταστεί διεθνές και περιφερειακό κέντρο σπουδών, έχοντας ως βάση το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το ΤΕ.ΠΑ.Κ. Ταυτόχρονα, δηλώνουμε την κάθετη μας αντίθεση στις οποιεσδήποτε προσπάθειες κλεισίματος και συγχώνευσης τμημάτων στα δημόσια πανεπιστήμια.
- Να συνεχίσουμε να πρωταγωνιστούμε για την επίλυση των ειδικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές σε κάθε χώρο σπουδών.

Συνοψίζοντας, στις προσπάθειες που γίνονται στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο προς την κατεύθυνση της υποταγής της παιδείας στις ανάγκες του κεφαλαίου, εμείς προτάσσουμε το δικό μας όραμα για το Πανεπιστήμιο. Στις επιδιώξεις για πτώχευση του περιεχομένου των σπουδών, εμείς στοχεύουμε σε προγράμματα σπουδών ολοκληρωμένα και πλήρη, που να παραδίδουν ολοκληρωμένους επιστήμονες με γενική μόρφωση και αναπτυγμένο κοινωνικό κριτήριο. Ανθρώπους που να μπορούν να ανταπεξέλθουν συνολικά στις απαιτήσεις της ζωής και όχι εξειδικευμένους, αλλά κοινωνικά αμόρφωτους. Θέλουμε το Πανεπιστήμιο να έχει τον προσανατολισμό της δημιουργικής αλληλεπίδρασης με την κοινωνία και να αφουγκράζεται τις ανάγκες της.

(ε) Στρατιωτική θητεία με δικαιώματα

Οι νέοι, οι οποίοι υπηρετούν τη θητεία τους στην Εθνική Φρουρά, καλούνται να φέρουν σε πέρας μια δύσκολη και σημαντική αποστολή μέσα στις συνθήκες ημικατοχής που βρίσκεται η Κύπρος.

Η λειτουργία της Εθνικής Φρουράς, παρ' όλα τα θετικά βήματα που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια σε σχέση κυρίως με τις συνθήκες διαβίωσης των εθνοφρουρών, εντούτοις συνεχίζει να χαρακτηρίζεται και από στοιχεία που δεν συμβαδίζουν με το γενικότερο επίπεδο της κοινωνικής εξέλιξης.

Οι στρατιώτες έχουν πάψει να θεωρούνται πολίτες δεύτερης κατηγορίας, ωστόσο χρειάζεται ακόμα αγώνας, μέχρι να ξεριζωθεί από μερίδα στελεχών της Εθνικής Φρουράς η «λογική» που θέλει τους στρατιώτες να είναι άτομα ξεκομμένα από την ευρύτερη κοινωνική πραγματικότητα. Πρέπει να γίνει συνείδηση ότι οι στρατευμένοι είναι ισότιμοι πολίτες, οι οποίοι εκτός από υποχρεώσεις έχουν και δικαιώματα.

Η πειθαρχία πρέπει να βασίζεται στον αλληλοσεβασμό και το αίσθημα ευθύνης και όχι στην απειλή της τιμωρίας και της ποινής. Η εφαρμογή αξιοκρατικών κριτηρίων στην Εθνική Φρουρά κατά τη διακυβέρνηση Χριστόφια για πρώτη φορά στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχει συμβάλει σημαντικά στην πιο ομαλή λειτουργία της. Το αίσθημα δικαίου στους στρατιώτες πιστεύουμε ότι συμβάλλει -επίσης- με θετικό τρόπο στην εμπέδωση της στρατιωτικής πειθαρχίας.

Μπορούν να γίνουν πολύ περισσότερα για ουσιαστική διαφοροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης:

- Να μελετηθούν και να αναθεωρηθούν εκείνοι οι στρατιωτικοί κανονισμοί που χαρακτηρίζονται από αναχρονιστικό πνεύμα και περιεχόμενο.
- Να καταργηθεί πλήρως η πρόνοια έκτισης ποινών φυλάκισης πέραν του χρόνου της κανονικής θητείας.
- Να δημιουργηθούν επιτροπές στρατιωτών ανά στρατόπεδο, και σε συνεργασία με τις διοικήσεις, να ασχολούνται με της συνθήκες ζωής και ψυχαγωγίας.
- Συνέχιση των βελτιωτικών έργων στους χώρους διαβίωσης των εθνοφρουρών.
- Να εξαλειφθεί πλήρως η εθνικιστική προπαγάνδα, τα σοβινιστικά σύμβολα και συνθήματα στο στράτευμα, καθώς και τα μεμονωμένα φαινόμενα κακοποίησης ή ψυχολογικής βίας σε στρατιώτες.
- Να μειωθεί ουσιαστικά η στρατιωτική θητεία μέσα από ριζική αναδιάρθρωση της Εθνικής Φρουράς. Ταυτόχρονα, δηλώνουμε κάθετα αντίθετοι με τις όποιες σκέψεις έχουν ακουστεί για ιδιωτικό μισθοφορικό στρατό όπως και για συμμετοχή μας σε διεθνείς ιμπεριαλιστικές αποστολές.
- Να θεσμοθετηθούν σαφή κριτήρια εξέτασης περιπτώσεων εθνοφρουρών που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικογενειακά και οικονομικά προβλήματα, λαμβανομένων υπόψη και κοινωνικό-οικονομικών κριτηρίων.
- Σε τακτά χρονικά διαστήματα είναι καλό να εξετάζεται η αύξηση του επιδόματος που δίδεται στους στρατιώτες, ώστε να συμβαδίζει με τις τρέχουσες κοινωνικές ανάγκες.
- Η αύξηση του φαινομένου της φυγοστρατίας, είναι κάτι που πρέπει να προβληματίσει τους αρμόδιους φορείς.

Ο χρόνος της θητείας πρέπει και μπορεί να αποδεικνύεται δημιουργικός για τους στρατιώτες και όχι το πέρασμά τους από την Εθνική Φρουρά να θεωρείται «χαμένος χρόνος». Για την καλύτερη αξιοποίηση του εισηγούμαστε:

- Να επεκταθεί και να αξιοποιηθεί ο ελεύθερος χρόνος.
- Να προωθηθούν προγράμματα με αντιναρκωτικό, επιμορφωτικό και γενικά κοινωνικό χαρακτήρα, για δημιουργία ανοικτών χώρων άθλησης και δωρεάν παραχώρηση της κάρτας νέων στους εθνοφρουρούς.
- Να ενθαρρυνθεί η πολιτιστική δημιουργία και να προωθηθεί η ενασχόληση με τον αθλητισμό. Δημιουργία προϋποθέσεων για χώρους μελέτης (βλ. βιβλιοθήκες) και εξασφάλιση της πρόσβασης των στρατιωτών στο διαδίκτυο.
- Να ενταχθούν κρατικά επιμορφωτικά προγράμματα εντός των στρατοπέδων. Να συνεχιστεί και να αναβαθμιστεί το πρόγραμμα προετοιμασίας των στρατιωτών για τις Παγκύπριες Εξετάσεις και η συνεργασία με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, χωρίς δίδακτρα.
- Να εκσυγχρονιστεί και να αναβαθμιστεί το πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ ΚΟΑ - ΓΕΕΦ και Υπ. Άμυνας - Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου.

Από πλευράς της ΕΔΟΝ, θα πρέπει να συνεχιστούν με πιο συντονισμένο και οργανωμένο τρόπο οι προσπάθειές μας για επαφή με τους στρατευμένους. Είναι αναγκαίο να αναβαθμίσουμε και να εξειδικεύσουμε τη δράση μας σε ζητήματα που αφορούν και ενδιαφέρουν τους στρατευμένους. Παράλληλα, οι προτάσεις και εισηγήσεις πρέπει να φτάνουν και στους ίδιους τους στρατευμένους. Η ΕΔΟΝ θα συνεχίσει να στέκεται δίπλα στους νέους εθνοφρουρούς και θα συνεχίσει να πιέζει, για να επιτευχθεί η ποιοτική αλλαγή μέσα στην Εθνική Φρουρά.

(στ) Δικαίωμα στην Αξιοπρέπεια - Αγώνας για Αξιοκρατία

Αξιοκρατία είναι η επιλογή και αξιοποίηση των ανθρώπων με τις περισσότερες και καλύτερες ικανότητες σε διάφορους τομείς της κοινωνίας. Η Κυπριακή Δημοκρατία από ιδρύσεως της υπήρξε ένα κράτος δομημένο στα μέτρα της συντήρησης, του κατεστημένου και της δεξιάς. Το βαθύ κράτος ήρθε να ενισχύσει η δεκαετής διακυβέρνηση της δεξιάς (1993-2003), η οποία επέτεινε -δυστυχώς-το καρκίνωμα του ρουσφετιού, της αναξιοκρατίας, της νοοτροπίας του βολέματος και του εύκολου κέρδους, ενώ επέβαλε την κομματικοποίηση του δημόσιου τομέα και την κακοδιαχείριση στον μέγιστο βαθμό. Τα φαινόμενα αυτά είχαν καταστεί κοινωνική μάλιστα, με συνεπακόλουθο την ενίσχυση της σήψης και της διαφθοράς στην κυπριακή κοινωνία, φαινόμενα τα οποία -ιδιαίτερα σε συνθήκες ημικατοχής- υποθηκεύουν όχι μόνο το μέλλον της κοινωνίας μας, αλλά και της χώρας μας. Δυστυχώς, τα φαινόμενα αυτά επαναλαμβάνονται και από την κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη, η οποία ανατρέπει τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν από την κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια για αναστήλωση των θεσμών και αξιών στον τόπο μας.

Την ίδια ώρα που η κυβέρνηση του ΔΗ.ΣΥ επικαλείται την αξιοκρατία, την χρηστή διοίκηση και την ισονομία, με τις αποφάσεις της παραβιάζει όλες τις πιο πάνω αρχές με στόχο την εξυπηρέτηση των δικών της κομματικών συμφερόντων.

Οι περιπτώσεις όπου η αναξιοκρατία και η εξυπηρέτηση κομματικών συμφερόντων αντικατέστησαν την αξιοκρατία είναι πολλές. Μεταξύ άλλων, ο διορισμός Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα εναντίον του οποίου σήμερα εκκρεμούν ποινικές και άλλες υποθέσεις, οι προβληματικοί διορισμοί που οδηγήθηκαν ενώπιον της Δικαιοσύνης, η προνομοιακή πληροφόρηση συνεργατών και συγγενών του Προέδρου την περίοδο του κουρέματος τον Μάρτη του 2013, η εμπλοκή του δικηγορικού γραφείου του προέδρου Αναστασιάδη στην υπόθεση του κλεισίματος των Κυπριακών Αερογραμμών κ.ά.

Ως ΕΔΟΝ, πιστεύουμε ότι χρειάζεται μεγάλος αγώνας, χωρίς ταλαντεύσεις και ημίμετρα, προκειμένου να επέλθει η ποιοτική αλλαγή, χωρίς βέβαια να τρέφουμε αυταπάτες ότι φαινόμενα τέτοια, σύμφυτα του καπιταλιστικού συστήματος μπορούν να εξαλειφθούν στις δοσμένες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες. Παρόλα αυτά, η πρόοδος που επήλθε μετά από προσπάθειες της κυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια έχουν αποδείξει ότι με τη δική μας καθημερινή δουλειά και δράση μπορούν να απαβλυνθούν. Πρωταρχικό καθήκον είναι η απάντηση στις αναξιοκρατικές πρακτικές όχι με το ίδιο νόμισμα, αλλά με την πρόταξη αρχών και θεσμών. Αξιοκρατία μπορεί να επιτευχθεί με την εμμονή και την ενίσχυση των ήδη υφιστάμενων θεσμών, με τη θέσπιση αποτελεσματικών νομοθεσιών και την εφαρμογή πολιτικών τομών εκεί και όπου χρειάζεται. Το πιο σημαντικό, όμως, είναι η ύπαρξη της αναγκαίας πολιτικής βούλησης για εφαρμογή αρχών στα ζητήματα αξιοκρατίας.

Οι σχέσεις Κράτους - πολίτη αποτελούν καθοριστικό παράγοντα στην πορεία υλοποίησης ενός προγράμματος αξιοκρατίας. Το πως αυτές οικοδομούνται, αποτελεί και τη βάση πάνω στην οποία κτίζονται οι προσπάθειες αναστήλωσης θεσμών και αξιών. Η οικοδόμηση ενός σύγχρονου κράτους αποτελεί το εφελτήριο για την πραγματική και ουσιαστική αλλαγή. Ένα κράτος με επίκεντρο της προσοχής του τον άνθρωπο και τις ανάγκες του. Ο εκσυγχρονισμός και η αξιοκρατία πρέπει να προάγουν τη χρηστή διοίκηση, τη διαφάνεια, την ισονομία και ισοπολιτεία, τον σεβασμό προς τον πολίτη και τα δικαιώματά του.

Για την πάταξη της αναξιοκρατίας και την προαγωγή της αξιοκρατίας, προτείνουμε τα πιο κάτω μέτρα:

- Επέκταση και εμπάθυνση, με θεσμικό τρόπο, αντικειμενικών, αδιάβλητων διαδικασιών για τις προσλήψεις, προαγωγές, αποσπάσεις, μεταθέσεις στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, μέσα από τις οποίες θα ελαχιστοποιείται ο ρόλος του υποκειμενικού παράγοντα.
- Προώθηση της διαφάνειας σε όλα τα επίπεδα και σε όλα τα στάδια αξιολόγησης υποψηφίων στην ευρύτερη Δημόσια Υπηρεσία.
- Αναβαθμισμένη αναγνώριση ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων ως κριτήρια προσλήψεων και προαγωγών.
- Λήψη μέτρων χρηστής διοίκησης, όπως περιορισμός της ανεξέλεγκτης διακριτικής εξουσίας όλων των βαθμίδων διοίκησης, ψήφιση νομοθεσίας για τις πολιτικές και αστικές ευθύνες των δημοσίων προσώπων, εφαρμογή ολοκληρωμένου χάρτη των δικαιωμάτων του πολίτη.
- Ενίσχυση των θεσμών παρακολούθησης και ελέγχου της άσκησης εξουσίας με ενεργότερη εμπλοκή της κοινωνίας.

- Βελτίωση του συστήματος μοριοδότησης για τις μεταθέσεις των στρατευμένων.
- Η νεολαία δεν μπορεί να ανέχεται ή ακόμη χειρότερα να αναπαράγει φαινόμενα τέτοια όπως η αναξιοκρατία. Οι νέοι θα πρέπει να συνεχίσουν τον αγώνα κατά της αναξιοκρατίας, μέσα από την οργανωμένη συμμετοχή και δράση. Η απογοήτευση δεν πρέπει να τους οδηγεί στο περιθώριο και στην απαξίωση των πάντων, γιατί έτσι η κατάσταση θα διαιωνίζεται. Τα οποιαδήποτε μέτρα για να λειτουργήσουν, χρειάζονται την ανάλογη λαϊκή στήριξη και πίεση.

(Ζ) Νέοι εργαζόμενοι και κίνημα νεολαίας

Οι Νέοι Εργαζόμενοι αποτελούν το κομμάτι του νεολαιίστικου κινήματος, το οποίο έρχεται αντιμέτωπο άμεσα με τις καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής και τους νόμους που διαμορφώνει το καπιταλιστικό σύστημα. Η σκληρότητα του συστήματος και η αδυναμία κάλυψης πραγματικών κοινωνικών αναγκών αποτυπώνεται έντονα στους νέους εργαζόμενους, οι οποίοι βρίσκονται σε ένα στάδιο ζωής όπου η εξασφάλιση δουλειάς και στέγης αποτελούν προτεραιότητα.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο της δημιουργίας και αναπαραγωγής κοινωνικών προβλημάτων όπως είναι η ανεργία, η μείωση μισθών, το κουτσούρεμα δικαιωμάτων, η επιβολή ευέλικτων και ελαστικών ωραρίων εργασίας, η δυσκολία στην εξασφάλιση στέγης, οι νέοι εργαζόμενοι καλούνται να αντεπεξέλθουν. Μάλιστα, συναντούν επιπρόσθετα εμπόδια όπως είναι η άρνηση του δικαιώματος οργάνωσης στο χώρο εργασίας και της υποβάθμισης του συνδικαλισμού. Ο αυταρχισμός των εργοδοτών και των οργανώσεων τους, η επικράτηση των μονομερών προσωπικών συμβολαίων και ο επιβαλλόμενος σκληρός ανταγωνισμός μεταξύ των εργαζομένων, ορθώνουν συνεχώς εμπόδια και οδηγούν τους νέους μακριά από το ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα και τον δρόμο της πάλης για δουλειά με δικαιώματα.

Η μείωση του ελεύθερου χρόνου, ως αποτέλεσμα των ευέλικτων και εξαντλητικών ωραρίων, η απελπισία που δημιουργεί η ανεργία και η απογοήτευση από την μη εκπλήρωση των βασικών στόχων των νέων εργαζομένων, αφήνει πολύ μικρά περιθώρια για οργανωμένη συμμετοχή και δράση των νέων στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Επίσης, η έλλειψη άμεσης πολιτικής αντιπαράθεσης αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στην εμπλοκή των νέων εργαζομένων στο κίνημα της νεολαίας.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, διαπιστώνουμε σοβαρή αδυναμία στην προσπάθεια που καταβάλλουμε για να εντάξουμε στη ζωή και τη δράση της οργάνωσης μια μεγάλη μερίδα νέων εργαζομένων και νέων ανέργων. Δυστυχώς, η κοινωνική ενσωμάτωση στις δομές και τον τρόπο ζωής του καπιταλισμού αποτελούν -ίσως- τον σημαντικότερο αντίπαλο.

Πρέπει να αποτελεί αμετάθετο στόχο η βελτίωση της οργανωμένης πολιτικής δουλειάς με τους νέους εργαζόμενους και άνεργους, καθώς και η βελτίωση της οργανωτικής λειτουργίας, έτσι που να επιτυγχάνεται ο στόχος της απόκτησης επαφής με αυτό το ιδιαίτερο κομμάτι νεολαίας. Σε συνεργασία με το ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα, πρέπει να δώσουμε τον αγώνα της συλλογικής οργάνωσης και διεκδίκησης των νέων εργαζομένων και της διαμόρφωσης ταξικής συνείδησης.

Δικαίωμα στη Δουλειά – Δουλειά με Δικαιώματα

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και την στήριξη της εργαζόμενης νεολαίας, η ΕΔΟΝ προτείνει:

- Προώθηση μέτρων για αντιμετώπιση των αποτελεσμάτων της καπιταλιστικής κρίσης που θα στρέφονται στον συσσωρευμένο πλούτο.
- Στήριξη από την πολιτεία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι νέοι εργαζόμενοι.
- Υπεράσπιση του κοινωνικού χαρακτήρα και ρόλου του κράτους και προστασία του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.
- Διασφάλιση της κυριακάτικης αργίας και τερματισμός της φιλελευθεροποίησης των ωραρίων των καταστημάτων.
- Αύξηση της άδειας και του επιδόματος μητρότητας και κατοχύρωση πληρωμένης άδειας του επιδόματος πατρότητας.
- Θέσπιση πιο αυστηρών και συστηματικών ελέγχων ως προς την τήρηση του κατώτατου μισθού.
- Αύξηση κατώτατου μισθού.
- Προώθηση νομοθετικών ρυθμίσεων για τους εργαζόμενους που δεν καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις, για την κατοχύρωση κατώτατων επιπέδων μισθού, 13ου μισθού και δημόσιων αργιών.
- Δημιουργία νέων βρεφονηπιοκομικών και παιδοκομικών σταθμών με κρατική φροντίδα, ιδιαίτερα στην ύπαιθρο.
- Εκσυγχρονισμός της δημόσιας υπηρεσίας και των σχεδίων υπηρεσίας εκεί και όπου χρειάζεται, χωρίς την θυματοποίηση των νεοπροσληφέντων.
- Προώθηση με νομοθετικές ρυθμίσεις της εργοδότησης προσοντούχου επιστημονικού δυναμικού σε ζωτικούς τομείς της βιομηχανίας.
- Προώθηση ουσιαστικών μέτρων υγιεινής και ασφάλειας και διοργάνωσης σεμιναρίων επιμόρφωσης για την προστασία της ζωής και της υγείας των εργαζομένων στους χώρους δουλειάς.
- Προώθηση θεσμικών και νομοθετικών ρυθμίσεων για την κατοχύρωση ίσων δικαιωμάτων στην εργασία για τους νέους μετανάστες.
- Αξιοποίηση κονδυλίων σχετικά με τη νεανική επιχειρηματικότητα και αναπροσαρμογή των κριτηρίων με τέτοιο τρόπο που να είναι αξιοποιήσιμα από νέους των λαϊκών και μεσαίων στρωμάτων.

Ανεργία

Η ανεργία έχει γίνει τρόπος ζωής για δεκάδες εκατομμύρια ανθρώπους της καπιταλιστικής κοινωνίας. Η ανεργία είναι φαινόμενο σύμφυτο του συστήματος αυτού και υπαγορεύεται από την αντικειμενική δράση των νόμων που διέπουν την καπιταλιστική παραγωγή. Ιδιαίτερα σήμερα, η ανεργία έχει μετατραπεί σε μόνιμη και επομένως δομική.

Ο αποκλεισμός από την εργασία ενός ολοένα και αυξανόμενου αριθμού ατόμων και ιδιαίτερα νέων, αποτελεί ουσιαστικά καταδίκη σε ζωή μόνιμης αβεβαιότητας που μπορεί να οδηγήσει σε βιολογικό θάνατο. Ο αποκλεισμός αυτού του αριθμού των ανθρώπων από τη λειτουργία της καπιταλιστικής κοινωνίας, οδηγεί μοιραία στην ραγδαία αύξηση της εγκληματικότητας, περιθωριοποίηση της νεολαίας, αυτοκτονίες, ναρκωτικά, έξαρση του ρατσισμού κλπ. Αυτά τα φαινόμενα παρουσιάζονται, πλέον, έντονα σε όλες τις χώρες.

Η αντιμετώπιση της ανεργίας, περνά μέσα από την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας με σεβασμό στα θεμελιώδη εργασιακά δικαιώματα. Οι προτάσεις μας για περιορισμό του προβλήματος της ανεργίας είναι οι ακόλουθες:

- Η μείωση των ωρών εργασίας και η εφαρμογή του 35ώρου αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους στο ευρύτερο Ευρωπαϊκό Συνδικαλιστικό Κίνημα. Η εφαρμογή του 35ώρου πρέπει να εφαρμοστεί χωρίς μείωση των αποδοχών και αφαίρεση των εργατικών κεκτημένων.
- Καμία περαιτέρω επέκταση των ορίων αφυπηρέτησης. Αντίθετα, χρειάζεται να εξεταστεί η μείωση των ορίων αφυπηρέτησης, καταρχάς σε συγκεκριμένους τομείς που η ένταξη νέων στην εργασία θα επωφελήσει ευρύτερα την κοινωνία π.χ. εκπαίδευση.
- Δημιουργία προϋποθέσεων για αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου της αντικατάστασης μόνιμων και σταθερών θέσεων εργασίας με φτηνή και απροστάτευτη εργασία.
- Επαναφορά του νομοσχεδίου που δίνει τη δυνατότητα στον Υπουργό Εργασίας να επεκτείνει την εφαρμογή της συλλογικής σύμβασης ενός κλάδου σε όλο τον κλάδο.
- Να προχωρήσει με γρήγορους ρυθμούς η διαδικασία πιστοποίησης προσόντων σε διάφορες ειδικευμένες θέσεις εργασίας. Ιδιαίτερη προτεραιότητα να δοθεί στην τουριστική και την κατασκευαστική βιομηχανία. Η πιστοποίηση προσόντων θα πρέπει να αξιοποιηθεί, ώστε να περιοριστεί η ασυδοσία της εργοδότησης ανθρώπων με μοναδικό κριτήριο την τιμή της εργασίας τους.
- Αναβάθμιση του επαγγελματικού προσανατολισμού και της συμβουλευτικής αγωγής των νέων, έτσι που να πάρει τις σωστές του διαστάσεις ως ένας θεσμός χρήσιμος και καθοριστικός στην πληροφόρηση και επαγγελματική επιλογή των νέων.
- Η περαιτέρω προώθηση προγραμμάτων για την εργοδότηση αποφοίτων Πανεπιστημίων και Ανώτερων σχολών.

- Εισαγωγή ρήτρας απασχόλησης στα έργα που προωθούνται για χρηματοδότηση από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού, με την υποχρέωση δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, με σεβασμό στους όρους της εργατικής νομοθεσίας και των συλλογικών συμβάσεων.
- Έγκαιρος σχεδιασμός για τις ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό που θα προκύψουν στα θέματα ενέργειας και φυσικού αερίου που παρουσιάζουν σημαντικές προοπτικές. Οι δυνατότητες αυτές πρέπει να μετουσιωθούν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Διατήρηση και ενίσχυση των σχεδίων για επανένταξη και κατάρτιση των ανέργων πτυχιούχων στην εργασία, από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) και το Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου (ΚΕ.ΠΑ). Το ποσό των επιδομάτων σε αυτά τα προγράμματα θα πρέπει να αυξηθεί, γιατί σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να αποτελέσουν τη δικαιολογία θεσμοθέτησης μισθών πείνας των 400 και 500 ευρώ.
- Θεσμοθέτηση της στελέχωσης εκλογικών κέντρων με άνεργους πτυχιούχους.
- Περαιτέρω αναβάθμιση των Δημόσιων Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (πρώην ΜΙΕΕΚ).
- Διαφοροποίηση του νέου συστήματος πρόσληψης εκπαιδευτικών, το οποίο με τις πρόσφατες αλλαγές του Υπουργείου Παιδείας και την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου από την πλειοψηφία των κομμάτων, προωθεί την τριτοβάθμια παραπαιδεία, ωθεί σε κυνήγι προσόντων και ανάγει τις εξετάσεις ως κορυφαίο ζήτημα.
- Προτεραιότητα στην περαιτέρω ενίσχυση και προβολή των προγραμμάτων αυτοεργοδότησης.
- Προώθηση της έρευνας και καινοτομίας για την εργοδότηση κυρίως νέων επιστημόνων.
- Προώθηση σχεδίων επιχορήγησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων και παραχώρηση κινήτρων για πρόσληψη ατόμων από ευπαθείς ομάδες (π.χ άτομα με αναπηρία).

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνουμε στα μέτρα για ανακούφιση των ανέργων και των οικογενειών τους:

- Δημιουργία Κάρτας Νέων που να απευθύνεται στους άνεργους νέους, οι οποίοι θα είναι και οι δικαιούχοι της κάρτας αυτής, με ωφελήματα όπως: Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, δωρεάν διακίνηση με τις Δημόσιες Συγκοινωνίες, δωρεάν είσοδος σε πολιτιστικές δραστηριότητες του ΘΟΚ, δωρεάν είσοδος σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, δωρεάν είσοδος σε πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες των Δήμων, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης γενικότερα, αλλά και άλλων κυβερνητικών ή μη φορέων, δωρεάν είσοδος σε αθλητικές δραστηριότητες του ΚΟΑ (π. χ. ποδοσφαιρικοί και άλλοι αγώνες).
- Επέκταση του επιδόματος ανεργίας πέραν των 6 μηνών.
- Ενθάρρυνση και παροχή βοήθειας για την εξαγωγή υπηρεσιών από Κύπριους επιστήμονες προς το εξωτερικό και προώθηση της Κύπρου -γενικά- ως κέντρου υπηρεσιών.
- Διαγραφή δανειστικών τόκων και πάγωμα αποπληρωμής δανείων για όσο καιρό είναι κάποιος άνεργος, καθώς επίσης και απαλλαγή από τα δημοτικά τέλη.

- Αυστηρή τήρηση της πολιτικής για μη επαναπρόσληψη συνταξιούχων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.
- Ριζική αναθεώρηση της πολιτικής για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, έτσι ώστε να καλύπτει του νέους που έχουν πραγματική ανάγκη και αύξηση του ποσού που δίνεται.
- Εκπόνηση σχεδίου στήριξης μακροχρόνια ανέργων, οι οποίοι δεν έχουν τους οποιουδήποτε οικονομικούς πόρους μετά τη λήξη του ανεργιακού επιδόματος. Σε αυτό το πλαίσιο, να ληφθούν μέτρα που να ελαχιστοποιούν τις επιπτώσεις στα συνταξιοδοτικά δικαιώματα.
- Εκπόνηση ειδικού σχεδίου για απασχόληση νέων ανέργων που δεν λαμβάνουν ανεργιακό επίδομα. Το σχέδιο αυτό να καλύπτει και τους μακροχρόνια άνεργους.

Το στεγαστικό πρόβλημα των νέων

Αν και η στέγη αποτελεί ουσιώδες κοινωνικό αγαθό για την εξασφάλιση του οποίου πρωταρχική ευθύνη έχει το κράτος, η έλλειψη μιας σωστής και ολοκληρωμένης πολιτικής αντιμετώπισης του προβλήματος για δεκαετίες οδήγησε στην όξυνσή του, ασκώντας πίεση ιδιαίτερα στους νέους.

Παράλληλα, το ξέσπασμα της παγκόσμιας καπιταλιστικής οικονομικής κρίσης τα τελευταία χρόνια οδήγησε το πρόβλημα σε ανησυχητικές διαστάσεις, με αποτέλεσμα τα νεαρά ζευγάρια να μην έχουν ουσιαστικά τη δυνατότητα απόκτησης της δικής τους στέγης ή και αν αυτό κατορθώνεται, να κατορθώνεται με μεγάλη δυσκολία. Η ανεργία, οι χαμηλοί μισθοί, οι ιδιαίτερα ψηλές τιμές ακινήτων, το μεγάλο κόστος ανέγερσης στέγης και η αδυναμία χρηματοδότησης, δυσχεραίνουν περισσότερο την απόκτηση στέγης, ιδιαίτερα για τους νέους.

Οι δικές μας προτάσεις για το στεγαστικό είναι:

- Επέκταση του διαχωρισμού χαλίτικης γης και παραχώρηση των οικοπέδων σε νεαρά ζευγάρια που έχουν πραγματική ανάγκη σε τιμή κόστους. Εκεί όπου απαιτείται, να απαλλοτριωθεί εκκλησιαστική και άλλη διαθέσιμη γη γι' αυτό το σκοπό.
- Ανέγερση οικισμών υψηλής ποιότητας από το κράτος για εξυπηρέτηση των ασθενέστερων εισοδηματικά στρωμάτων. Συνέχιση της ανέγερσης καινούριων προσφυγικών συνοικισμών για αντικατάσταση των πρώτων συνοικισμών χαμηλού κόστους.
- Συνέχιση και ενίσχυση των στεγαστικών προγραμμάτων του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης που θεσμοθέτησε η Κυβέρνηση Χριστόφια.
- Επαναφορά του Ενιαίου Στεγαστικού Σχεδίου για τους πρόσφυγες και τα ασθενέστερα εισοδηματικά στρώματα. ίδρυση Κεντρικού Στεγαστικού Φορέα, ο οποίος θα παρακολουθεί, θα επεξεργάζεται και θα εφαρμόζει μια μακροπρόθεσμη ολοκληρωμένη κρατική στεγαστική πολιτική.
- Παραχώρηση επιδόματος ενοικίου σε νεαρά ζευγάρια στη βάση κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων.

(n) Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου – ΣυΝΚ - ΜκΟ

Από την ίδρυση του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου (Ο. ΝΕ. Κ), η ΕΔΟΝ πρωτοστατεί στο να καταστεί μια έπαρξη διεκδίκησης, μέσα από τον οποίο το μαζικό κίνημα νεολαίας θα δυναμώνει τη φωνή και τη συμμετοχή του στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Πάγια μας θέση είναι ότι ο Ο.ΝΕ.Κ δεν μπορεί να υποκαταστήσει το μαζικό κίνημα νεολαίας, ούτε και να λειτουργήσει ανταγωνιστικά προς αυτό.

Ιδιαίτερη σημασία έχει για εμάς η συνεχής ενίσχυση του συμβουλευτικού ρόλου του Οργανισμού και η παραγωγή πολιτικής διαμέσου του. Σταθερή μας προτεραιότητα αποτελεί η σωστή και η επί μόνιμης βάσης λειτουργία των συμβουλευτικών σωμάτων του Ο.ΝΕ.Κ, δηλαδή της Πολιτικής Επιτροπής, της Συνδικαλιστικής Επιτροπής, της Σπουδαστικής Επιτροπής και του Γενικού Συμβουλευτικού Σώματος του Οργανισμού Νεολαίας, έτσι ώστε να υπάρχει μία αμφίδρομη σχέση μεταφοράς της πολιτικής του Δ.Σ, αλλά και υιοθέτηση απόψεων και εισηγήσεων από τις διάφορες οργανώσεις νεολαίας.

Ο Ο.ΝΕ.Κ λειτουργεί έργα υποδομής για τη νεολαία, μεταξύ των οποίων είναι τα Πολύκεντρα Νεολαίας και οι Παιγνιοθήκες. Επίσης, λειτουργούν τα Κέντρα Πληροφόρησης Νέων (ΚΕ. ΠΛΗ), με αναβαθμισμένες υπηρεσίες στο τομέα των συμβουλευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες από το Πρόγραμμα του Ο.ΝΕ.Κ «Πρόταση» σε νέους, ζευγάρια και οικογένειες γύρω από προβλήματα και ανησυχίες που αντιμετωπίζουν, καθώς επίσης συμβουλευτικές υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού.

Συνεχίζεται, επίσης, η δωρεάν παραχώρηση εξοπλισμού στις οργανώσεις νεολαίας αλλά και στους νέους γενικότερα, για τη διοργάνωση φεστιβάλ και άλλων εκδηλώσεων στην Τάφρο της Πύλης Αμμοχώστου, όπου ο Ο.ΝΕ.Κ. αναβάθμισε το χώρο με την κατάλληλη υποδομή σε φεστιβαλικό, αλλά και όπου αλλού τον χρειάζονται.

Επιπρόσθετα, συνεχίζει την λειτουργία του από το 2011 ο Ξενώνας Νέων και info-point στην εντός των τειχών πόλη της Λευκωσίας. Παράλληλα, λειτουργεί το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Eurodesk, που αφορά στην πληροφόρηση των νέων σε ευρωπαϊκά θέματα και χρηματοδοτικά προγράμματα.

Η έκδοση της Ευρωπαϊκής Κάρτας Νέων, όσο και της Φοιτητικής Ταυτότητας τα τελευταία 2 χρόνια έχει ατονήσει και είναι ένας τομέας που θα πρέπει να ασχοληθεί σοβαρά ο Ο.ΝΕ.Κ το επόμενο διάστημα, προκειμένου να εξεύρει τους τρόπους που θα επαναφέρουν την δυναμική που είχε αυτός ο θεσμός τα προηγούμενα χρόνια με παράλληλο στόχο την επέκταση των ωφελημάτων που προσφέρει προς την νεολαία.

Σε ότι αφορά τον Τομέα Πρόληψης και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών λειτουργεί το Κέντρο Πρόληψης «Μικρή Άρκτος», το οποίο εφαρμόζει προγράμματα πρωτογενούς πρόληψης για το γενικό πληθυσμό. Λειτουργούν, επίσης, οι Συμβουλευτικές Υπηρεσίες «Πρόταση», με αυξανόμενο αριθμό αιτημάτων. Τέλος, λειτουργεί το πρόγραμμα ασφαλούς νυκτερινής διασκέδασης - saferclubbing, σε συνεργασία με το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου.

Όσον αφορά στο Έργο «Πρωτοβουλίες Νέων», καθότι ένας πολύ επιτυχημένος θεσμός που ενισχύει σημαντικά Οργανώσεις, άτυπες ομάδες νέων και σε κάποιες περιπτώσεις μεμονωμένα άτομα να αναπτύσσουν δράσεις σε διάφορα ζητήματα, η πρόσφατη αναθεώρηση του Οδηγού του έργου έχει καταστήσει το πρόγραμμα υδροκέφαλο με υπερβολικές σε κάποιες περιπτώσεις απαιτήσεις, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται δυσκολίες τόσο στην αξιολόγηση των δράσεων όσο και στην εκταμίευση κονδυλίων από την υπηρεσία. Θεωρούμε πως άμεσα θα πρέπει να απασχολήσει σοβαρά τον Οργανισμό το θέμα, ούτως ώστε να παρθούν εκείνα τα διορθωτικά μέτρα για να ξαναγίνει το έργο πραγματικά χρήσιμο για τα οργανωμένα σύνολα νεολαίας και τις άτυπες ομάδες νέων.

Ο Οργανισμός Νεολαίας τηρεί Μνημόνια Συνεργασίας με το Υπουργείο Άμυνας, τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου, με στόχο την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των φορέων για την αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τη νεολαία, μέσω της αμοιβαίας αξιοποίησης υφιστάμενων προγραμμάτων και υποδομών των οργανισμών.

Από τον Ιανουάριο του 2014 ο Ο.ΝΕ.Κ διαχειρίζεται το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Erasmus+» για το κομμάτι που αφορά την νεολαία, το οποίο αντικατέστησε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Νέα Γενιά σε Δράση».

Όλα τα πιο πάνω, τα οποία έχουν δημιουργηθεί με συστηματική δουλειά πολλών ετών και φέρουν ανεξίτηλη την σφραγίδα της Οργάνωσης μας, τίθενται υπό αμφισβήτηση λόγω της μνημονιακής δέσμευσης που ανέλαβε η κυβέρνηση για αναδιάρθρωση και «εκσυγχρονισμό» του Ο.ΝΕ.Κ, λαμβάνοντας υπόψη κατά βάση την έκθεση που ετοίμασε η Παγκόσμια Τράπεζα.

Ο τρόπος με τον οποίο προτείνει την αναδιοργάνωση του Ο.ΝΕ.Κ η Παγκόσμια Τράπεζα, καταδεικνύει και τον νεοφιλελεύθερο τρόπο με τον οποίο προσεγγίζει τα ζητήματα. Ουσιαστικά εισηγείται την κατάργηση του τομέα έργων υποδομής (Πολύκεντρα, Παιγνιοθήκες κλπ) με βασικό προσανατολισμό την παραχώρηση τους στον ιδιωτικό τομέα, με πρώτιστο επιχείρημα την εξοικονόμηση που θα πετύχει ο Ο.ΝΕ.Κ και το κράτος από την κίνηση αυτή. Μια καθαρά οικονομίστικη προσέγγιση που δεν λαμβάνει υπόψη την κοινωνική προσφορά των υπηρεσιών που παρέχει ο Οργανισμός Νεολαίας προς την κυπριακή νεολαία.

Η έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας σε ότι αφορά τον Οργανισμό Νεολαίας, είναι σαφές ότι επιδιώκει συρρίκνωση και περιορισμό των μέχρι σήμερα αρμοδιοτήτων και δράσεων του. Επιδιώκει επικέντρωση της δράσης του στο συμβουλευτικό κομμάτι μέσω της ανάπτυξης στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, στον τομέα επιχορηγήσεων των οργανωμένων συνόλων της νεολαίας μέσω εθνικών προγραμμάτων καθώς επίσης και μέσω της διαχείρισης του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+ στο κομμάτι που αφορά την νεολαία.

Η δική μας προσέγγιση έχει ξεκάθαρα διαφορετική αφετηρία. Ο Οργανισμός Νεολαίας έχει δημιουργηθεί για να συνδιαμορφώνει και να υλοποιεί ολοκληρωμένες και ενίοτε εξειδικευμένες πολιτικές σε θέματα νεολαίας που θα υποβοηθούν στην άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση προβλημάτων που αντιμετωπίζει η νεολαία. Πολιτικές που να προάγουν την ευημερία όλων των νέων της Κύπρου. Να παρέχει ίσες ευκαιρίες στους νέους και στις Οργανώσεις τους για συμμετοχή και συμβολή στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου και του λαού μας. Πολιτικές που να δίνουν διέξοδο για δημιουργική απασχόληση και ψυχαγωγία της κυπριακής νεολαίας.

Κάτω από αυτό το πρίσμα, λοιπόν, ως ΕΔΟΝ διαφωνούμε πλήρως με την φιλοσοφία και την ουσία των εισηγήσεων της Παγκόσμιας Τράπεζας για τον χαρακτήρα που πρέπει να έχει ο Οργανισμός Νεολαίας. Οι τομείς δραστηριοποίησης του Ο.ΝΕ.Κ όπως έχουν καθοριστεί με βάση την νομοθεσία και την μέχρι σήμερα εμπειρία, αποτιμώνται θετικοί παρά αρνητικοί τόσο από την ίδια την πολιτεία (διαδοχικές κυβερνήσεις, Βουλή κλπ), όσο και από την κυπριακή νεολαία. Περιθώρια βελτίωσης, βέβαια, πάντα υπάρχουν. Ως ΕΔΟΝ μέσα και έξω από τον Ο.ΝΕ.Κ για αυτό θα παλεύουμε καθημερινά, χωρίς όμως να χάνεται ο χαρακτήρας του όπως τον καθορίζουμε πιο πάνω. Ο Ο.ΝΕ.Κ αποτελεί κατάκτηση της κυπριακής νεολαίας και ως τέτοια θα την περιφρουρούμε με όλες μας τις δυνάμεις.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, τα επόμενα χρόνια είναι πάρα πολύ σημαντικά για την πορεία που θα ακολουθήσει ο Ο.ΝΕ.Κ. Με τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για περαιτέρω βελτίωση της λειτουργίας του και όχι αλλοίωση του χαρακτήρα του, θα πρέπει να συμβάλει τα μέγιστα ώστε οι νέοι να οδηγηθούν στο προσκήνιο, με αναβαθμισμένο τον κοινωνικό τους ρόλο.

Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου (ΣυΝΚ) - Μν Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ)

Η λειτουργία του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου (ΣυΝΚ), με την αυξημένη επιρροή που έχει στην κυπριακή νεολαία και η αύξηση της παρουσίας και της δράσης των ΜΚΟ στην κυπριακή κοινωνία, επιφορτίζει την οργάνωση μας με το καθήκον να εξετάσει πολύ σοβαρά τρόπους ενίσχυσης της παρουσίας της.

Αφενός, δια μέσου της παρέμβασης μας στο ΣυΝΚ και αφετέρου στην εξεύρεση τρόπων για να κτιστούν γέφυρες συνεργασίας με ΜΚΟ, προκειμένου -διαμέσου τους- να προωθούνται δράσεις και πολιτικές που θα συγκλίνουν με τους στόχους και τις επιδιώξεις μας, προς όφελος της νεολαίας.

(θ) Πολιτισμός

Ένας, ευρείας αποδοχής και έννοιας, ορισμός είναι αυτός που καθορίζει τον πολιτισμό ως το σύνολο, το οποίο περιλαμβάνει τις γνώσεις, τις πεποιθήσεις, την τέχνη, την ηθική, το δίκαιο, τα έθιμα και κάθε άλλη ικανότητα και επίτευγμα μιας κοινωνίας.

Για εμάς, ως πολιτική οργάνωση νεολαίας της Αριστεράς, ο πολιτισμός αποτελεί ένα ειδικό χαρακτηριστικό της κοινωνίας και αντικατοπτρίζει το επίπεδο της ιστορικής της εξέλιξης. Αποτελεί έκφραση της σχέσης του ανθρώπου με τη φύση και την κοινωνία και, ειδική έκφραση, της ανάπτυξης των δημιουργικών δυνάμεων και ικανοτήτων του ατόμου. Έτσι, ο πολιτισμός περιλαμβάνει τόσο τα έμπρακτα αποτελέσματα της δραστηριότητας των ανθρώπων, όπως έργα τέχνης, τεχνικές εγκαταστάσεις, αποτελέσματα γνώσης, όσο και αυτά που συνεπάγονται, δηλαδή τη δημιουργία επαγγελματικών γνώσεων, δεξιοτήτων και πρακτικών, τη διαμόρφωση ενός επιπέδου πνευματικής και ηθικής ανάπτυξης, τη δημιουργία μορφών αμοιβαίας επικοινωνίας των ανθρώπων.

Συνεπώς ο πολιτισμός, όπως εμείς τον αντιλαμβανόμαστε, είναι φαινόμενο ιστορικό και συνάμα ταξικό. Ως φαινόμενο, βρίσκεται σε διαλεκτική σχέση με την κοινωνία στα πλαίσια της οποίας αναπτύσσεται. Από τη μια αντανακλά και καταγράφει την -εκάστοτε- ιστορικά διαμορφωμένη κοινωνική πραγματικότητα και από την άλλη επενεργεί πάνω σε αυτή. Μπορεί δηλαδή είτε να καθυποτάσσεται και να υπηρετεί τα κυρίαρχα στοιχεία μιας δοσμένης κοινωνίας, είτε να συντείνει στη διαμόρφωση και καλλιέργεια συνειδήσεων, οι οποίες θα αντιπαλέψουν όσα προσφέρει το σύστημα.

Αποστολή του πολιτισμού, κατά τη δική μας αντίληψη, θα πρέπει να είναι η δημιουργία κριτικά σκεπτόμενων ανθρώπων, η διαπαιδαγώγηση και η συμβολή τους στην κοινωνική πρόοδο.

Σήμερα, μέσα σε συνθήκες βαθιάς οικονομικής, κοινωνικής και ηθικής κρίσης, ο πολιτισμός δέχεται ολομέτωπη επίθεση με στόχο τον αποπροσανατολισμό του λαού, την αποκοπή του από τις ρίζες του και τις πνευματικές και καλλιτεχνικές του παραδόσεις και αξίες, ενώ την ίδια στιγμή προβάλλονται πολύπλευρα από διάφορα κέντρα αποφάσεων, τοπικά και διεθνή, ευτελή πρότυπα, στα οποία κυριαρχεί το χαμηλό πνευματικό επίπεδο, η αισθητική ασχήμια, το εύκολο και γρήγορο κέρδος και γενικότερα η υποκουλτούρα.

Τα ΜΜΕ διαδραματίζουν τον πιο καθοριστικό ρόλο. Κατά κανόνα, προβάλλουν αδιάκοπα πολιτιστικά υποπροϊόντα, αποθεώνουν το «starsystem» και επιβάλλουν το «lifestyle». Διαμορφώνεται ένας τρόπος ζωής, στον οποίο αξίες όπως η αλληλεγγύη, η ειρήνη, η ισότητα, η κοινωνική δικαιοσύνη, «δεν βρίσκονται στη μόδα», δεν κατέχουν καμιά απολύτως θέση.

Μπροστά σε αυτά τα δεδομένα διαμορφώνονται δύο εναλλακτικές επιλογές. Είτε τα σημερινά κυρίαρχα στοιχεία του πολιτισμού θα συνεχίσουν να εξελίσσονται στον «μεγάλο αδερφό» που θα καθυποτάξει τον άνθρωπο και θα οδηγήσει στην πλήρη χειραγώγηση της ανθρώπινης κοινωνίας, είτε ο πολιτισμός θα μετατραπεί σε ζωτικό μοχλό πολιτικής και κοινωνικής ανάτασης, διαμορφώνοντας μια κοινωνία που θα αρνείται να βιώσει το εφήμερο και τη σάπια υποκουλτούρα και θα προβάλλει έναν αυθεντικό τρόπο ζωής και ένα πρότυπο ανθρώπου που θα δημιουργεί τη ζωή, θα διεκδικεί το αύριο και θα αγωνίζεται για ένα καλύτερο μέλλον.

Για την ΕΔΟΝ, ο πολιτισμός -αποτελεί από την ίδρυσή της- έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες της δράσης της. Μέσα από την ιστορική της πορεία ανέπτυξε ένα πολιτιστικό κίνημα, το οποίο μεταφέρει τις αληθινές πολιτιστικές αξίες, ενθαρρύνει την ερασιτεχνική καλλιτεχνική δημιουργία, προβάλλει το έργο των Κυπρίων δημιουργών, διατηρεί και αναδεικνύει την πολιτιστική μας κληρονομιά, αλλά και έρχεται σε επαφή με τον πολιτισμό και τις παραδόσεις άλλων χωρών. Για τον λόγο αυτό, η πολιτιστική μας δράση αποτελεί την απάντηση σε όλους αυτούς που θέλουν τη νέα γενιά θύμα της υποκουλτούρας.

Είναι γεγονός ότι, από τη στιγμή της εκλογής στην Προεδρία του Νίκου Αναστασιάδη, οι Κύπριοι δημιουργοί και ο πολιτισμός στον τόπο μας δέχονται αλλεπάλληλα χτυπήματα. Σε αντίθεση με τα όσα προεκλογικά διακήρυττε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, οι άνθρωποι των τεχνών και του πολιτισμού βιώνουν την περιφρόνηση και σχεδόν την επίθεση των κυβερνώντων. Το εργασιακό καθεστώς των καλλιτεχνών, στους περισσότερους δημόσιους τομείς, έχει κατακυλλήσει στο επίπεδο της αγοράς υπηρεσιών, με μειωμένους μισθούς και στέρψη πρόσβασης σε κοινωνικά ταμεία και ωφελήματα που μέχρι τώρα θεωρούνταν αυτονόητα. Η ανελέητη επίθεση από την κυβέρνηση Αναστασιάδη δεν άφησε ανεπηρέαστους ούτε τους απόμαχους του πολιτισμού, αφού καταργήθηκαν ακόμη και τα κονδύλια που αφορούσαν τα τιμητικά επιδόματα. Δυστυχώς, σήμερα, παραμένουν στα χαρτιά τα μόνιμα ευέλικτα συμβουλευτικά σώματα για τον πολιτισμό, η αναβάθμιση και προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς για την ανάπτυξη της πολιτιστικής δημιουργίας μέσω άλλων δομών και για έμφαση στις πολιτιστικές υποδομές. Οι βαριές φορολογίες δεν αφήνουν ανεπηρέαστους τους ανθρώπους του πολιτισμού.

Σε αντίθεση με την Κυβέρνηση Αναστασιάδη, η πενταετία Δημήτρη Χριστόφια άφησε πίσω της αρκετά θετικά βήματα στον πολιτισμό. Τρανταχτό παράδειγμα είναι οι διαδικασίες για τη δημιουργία της Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού, τις οποίες έχουν σταματήσει έπειτα και από το κούρεμα των καταθέσεων του 2013, αφού τίποτα δεν εγκρίθηκε από τη Βουλή.

Για την περαιτέρω ανάπτυξη της πολιτιστικής δημιουργίας προτείνουμε:

- Αύξηση των κονδυλίων που διατίθενται για την ενίσχυση των κυπριακών πολιτιστικών δυνάμεων και ειδικά των νέων καλλιτεχνών.
- Περαιτέρω θεσμοθέτηση φεστιβάλ, στα οποία θα προβάλλεται και θα στηρίζεται η κυπριακή πολιτιστική παραγωγή, με την αρωγή της πολιτείας.
- Έλεγχος και πρόνοια, ώστε παραγωγές που στηρίζονται από την πολιτεία να είναι πραγματικά προσιτές στο ευρύ κοινό και όχι να καθίστανται προνόμιο για μια μερίδα του λαού, λόγω του κόστους του εισιτηρίου εισόδου.
- Ανάπτυξη κοινών πολιτιστικών προγραμμάτων με την τουρκοκυπριακή κοινότητα που να στοχεύουν στην αλληλοκατανόηση και την ανάδειξη της κοινής μας κουλτούρας.
- Να αποτελέσει για την πολιτεία προτεραιότητα η περαιτέρω ουσιαστική αξιοποίηση των καλλιτεχνικών δυνάμεων του τόπου, για την ενίσχυση του αγώνα του κυπριακού λαού για επανένωση, μέσα από την προβολή της κυπριακής καλλιτεχνικής δημιουργίας στον ευρωπαϊκό χώρο, αλλά και μέσα από πρωτοβουλίες κοινής δράσης ε/κ και τ/κ καλλιτεχνικών δυνάμεων.
- Εκ βάθρων αναβάθμιση της πολιτιστικής υποδομής τόσο στις πόλεις, όσο και στην ύπαιθρο, με τη δημιουργία Μεγάλου Μουσικής, Κρατικής Πινακοθήκης και πολιτιστικών πολυκέντρων.
- Περαιτέρω ενθάρρυνση και στήριξη της ερασιτεχνικής καλλιτεχνικής δημιουργίας.
- Ενίσχυση της πολιτιστικής παιδείας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, με αποκορύφωμα την αναβάθμιση και την επέκταση της Σχολής Καλών Τεχνών, ώστε να καλύπτει όλες τις πτυχές του πολιτισμού.
- Ίδρυση αρχείου και τράπεζας πολιτιστικής κληρονομιάς και ολοκλήρωσης της προσπάθειας σύστασης Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού.
- Ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για ορθολογιστική πολιτιστική ανάπτυξη.
- Συμμετοχή των δημιουργών στις αποφάσεις και την υλοποίηση της πολιτιστικής πολιτικής του κράτους.

(ι) Αθλητισμός

Η ανάπτυξη αθλητικής δραστηριότητας στους νέους συμβάλει σημαντικά στην δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, τη σωματική και πνευματική τους υγεία, την καλλιέργεια των δεξιοτήτων και του χαρακτήρα τους μέσα από την ανάπτυξη της ευγενούς άμιλλας.

Συμβάλλει στην ανάπτυξη αντιστάσεων ενάντια στη μάστιγα των ναρκωτικών και άλλων εξαρτήσεων, τη βία και εγκληματικότητα, αλλά και την μαζική υποकुουλτούρα που κατακλύζει τους νέους. Καλλιεργεί συνειδήσεις με πανανθρώπινες αξίες, αναπτύσσει τη συναδέλφωση και την αλληλεγγύη ανάμεσα σε λαούς και ανθρώπους. Για μας ο αθλητισμός είναι λαϊκό δικαίωμα, στο οποίο όλοι ανεξαιρέτως πρέπει να έχουν τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης.

Η ΕΔΟΝ δεν αντιμετωπίζει τον αθλητισμό ως ενασχόληση μόνο για τους εκλεκτούς και τους πρωταθλητές. Αγωνιζόμαστε και απαιτούμε από την πολιτεία διεύρυνση των προϋποθέσεων μαζικής άθλησης των νέων. Παράλληλα, πιστεύουμε στην ανάγκη καλλιέργειας και ανάπτυξης του αγωνιστικού αθλητισμού, ο οποίος συμβάλλει στην προβολή της πατρίδας μας με τις διεθνείς αθλητικές επιτυχίες και συμμετοχές, κάτι που προϋποθέτει σύγχρονες εγκαταστάσεις, επιστημονική προετοιμασία και κίνητρα για τους αθλητές που δεν θα περιορίζονται μόνο σε οικονομικά.

Η εμπορευματοποίηση του αθλητισμού και η επιδίωξη επίτευξης του μέγιστου κέρδους έχει αναιρέσει αυτά τα χαρακτηριστικά που θα έπρεπε να υπηρετεί ο αθλητισμός. Ο αθλητισμός ολοένα και περισσότερο γίνεται υπόθεση των λίγων και των εκλεκτών, η χρήση αναβολικών παίρνει ολοένα και μεγαλύτερες διαστάσεις, ενώ η διαπλοκή στο χώρο του αθλητισμού διεθνώς κυριαρχεί.

Οι πράξεις βίας και χουλιγκανισμού είναι -συχνά- αποτέλεσμα της αντίδρασης απέναντι στο κοινωνικό σύστημα που αναγεννά την περιθωριοποίηση, το ρατσισμό, τη βία και τον αποκλεισμό. Δική μας φιλοσοφία είναι η έμφαση στην πρόληψη αυτών των φαινομένων και στη διαπαιδαγώγηση των φιλάθλων με το αθλητικό ιδεώδες του «ευ αγωνίζεσθαι». Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια συνεχής διολίσθηση από οργανωμένους οπαδούς κάποιων ομάδων, που επιχειρούν μέσα από την κερκίδα να περάσουν ακραίες ιδεολογικές θέσεις, σκορπώντας βία, φανατισμό και ρατσισμό. Θέσεις που μεταφέρονται στη συνέχεια εκτός γηπέδων, παίρνοντας μάλιστα οργανωμένη μορφή.

Το κυβερνητικό νομοσχέδιο για την βία στους αθλητικούς χώρους εκπέμπει άκρως κατασταλτική φιλοσοφία, προωθεί το φακέλωμα των πολιτών, ελλοχεύει κινδύνους σοβαρής οικονομικής εκμετάλλευσης και γενικά πολλαπλασιάζει τα προβλήματα, χωρίς να αντιμετωπίζει ουσιαστικά τη βία, αφού απλά μεταφέρει το πρόβλημα εκτός γηπέδων.

Φαινόμενα που διαδραματίζονται στο παρασκήνιο του αθλητισμού, εξακολουθούν να λειτουργούν στη βάση κομματικών, οικονομικών και προσωπικών συμφερόντων. Η προσπάθεια για το ξήλωμά τους χρειάζεται να συνεχιστεί και να ενταθεί.

Ειδικότερα ως ΕΔΟΝ, προτείνουμε:

- Αναβάθμιση του σχολικού αθλητισμού και του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, με την συνεργασία Υπουργείου Παιδείας και ΚΟΑ για μελέτη και προώθηση μέτρων με στόχο την υγεία των μαθητών.
- Αξιοποίηση των σχολικών αθλητικών χώρων, τις ώρες που δεν χρησιμοποιούνται για τις σχολικές ανάγκες, μέσα από τη συνέχιση και επέκταση του θεσμού του Ανοικτού Σχολείου.
- Επέκταση του μαζικού αθλητισμού με αναβάθμιση του προγράμματος «Αθλητισμός Για Όλους» και την εκπόνηση νέων εξειδικευμένων προγραμμάτων που θα απευθύνονται σε όλες τις ομάδες του πληθυσμού.

- Περαιτέρω αναβάθμιση των Αθλητικών Σχολείων με τη δημιουργία δικτύου αθλητικών σχολείων παγκύπρια με στόχο την σύζευξη σχολικού και σωματικού αθλητισμού.
- Υποστηρίζουμε την ίδρυση και λειτουργία Ακαδημίας Αθλητισμού που θα βοηθήσει την αθλητική εκπαίδευση, την επιμόρφωση αθλητών και την προώθηση της επιστημονικής κατάρτισης. Ταυτόχρονα, στηρίζουμε την ίδρυση Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.
- Περαιτέρω επέκταση του προγράμματος του ΚΟΑ για τον κοινωνικό αθλητισμό με την ενεργό συμμετοχή των τοπικών αρχών, που θα έχει ως στόχο τη δημιουργία μικρών και απλών αθλητικών εγκαταστάσεων.
- Αναγνώριση του ρόλου και στήριξη των αθλητικών-μορφωτικών συλλόγων στην ανάπτυξη του αθλητισμού και προώθηση αθλημάτων χαμηλού κόστους.
- Ανάπτυξη του αγροτικού ποδοσφαίρου που τα τελευταία χρόνια υποβαθμίζεται όλο και περισσότερο.
- Επεξεργασία πλάνου με τη συνεργασία κράτους, πολιτικών κομμάτων, οργανώσεων νεολαίας, αθλητικών σωματείων, συνδέσμων φιλάθλων και όλων των φορέων που ασχολούνται με τον αθλητισμό, για την καταπολέμηση του φαινομένου της βίας στα γήπεδα. Ένα πλάνο που πρέπει να έχει ως στόχο την πρόληψη και όχι την καταστολή.
- Το ντόπινγκ αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους εχθρούς του αθλητισμού, αλλά και ανασταλτικό παράγοντα για τη σωστή του ανάπτυξη. Στήριξη της Κυπριακής Αρχής Αντι-ντόπινγκ.
- Συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την καταπολέμηση των νεοφασιστικών φαινομένων και του ρατσισμού στον αθλητισμό.

Ο εκδημοκρατισμός και η εξυγίανση του αθλητισμού, η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στα σώματα και τους θεσμούς αθλητικής δικαιοσύνης παραμένουν κυρίαρχοι στόχοι που θα υλοποιηθούν μόνο μέσα από θεσμικές και δομικές αλλαγές. Μέσα από εκδημοκρατισμό των καταστατικών και της λειτουργίας των Ομοσπονδιών και των Γυμνασιακών Συλλόγων, αλλά και με διεύρυνση της δυνατότητας κοινοβουλευτικού ελέγχου σε κάθε ξεχωριστή ομοσπονδία.

(ια) Διακοπές

Η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου αποτελεί προϋπόθεση για τη σωστή και πολύπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του κάθε νέου και νέας. Πέραν από τον αθλητισμό και τον πολιτισμό, οι διακοπές αποτελούν -επίσης- μια δυνατότητα για ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου.

Παράλληλα, η περίοδος διακοπών είναι αναγκαία για να μπορούν οι άνθρωποι να ξεκουραστούν, σωματικά και ψυχικά, από τους εξαντλητικούς ρυθμούς ζωής που επιβάλλει η καπιταλιστική κοινωνία και να ανταπεξέλθουν στην καθημερινή ρουτίνα της εργασίας και των υπολοίπων υποχρεώσεων. Στο σημερινό στάδιο ανάπτυξης του καπιταλισμού, ακόμη και το αυτονόητο δικαίωμα σε διακοπές δεν είναι δεδομένο για όλους.

Η ΕΔΟΝ αντιμετωπίζει τις διακοπές ως δικαίωμα, στο οποίο θα πρέπει να έχουν εύκολη και φθηνή πρόσβαση όλοι οι νέοι και νέες της Κύπρου. Ταυτόχρονα, όμως, θεωρούμε τον τουρισμό ως μέσο επαφής των νέων με τα επιτεύγματα του πολιτισμού της Κύπρου, αλλά και ολόκληρου του κόσμου και, κατ' επέκταση, ως εκπαιδευτικό μέσο.

Για την επίτευξη του πιο πάνω στόχου διεκδικούμε:

- Την τήρηση της νομοθεσίας για τις άδειες και την διασφάλιση του δικαιώματος αυτού για όλους τους εργαζόμενους.
- Τη δημιουργία πολυδύναμων ξενώνων νέων, στους οποίους οι νέοι θα μπορούν να περάσουν δημιουργικά και με χαμηλό κόστος την περίοδο των διακοπών τους.
- Την αναβάθμιση των υφιστάμενων και δημιουργία νέων κατασκηνωτικών χώρων (camping), στους οποίους οι νέοι να μπορούν να περάσουν τις διακοπές τους με ελάχιστο κόστος.
- Τον εμπλουτισμό των προγραμμάτων, στα πλαίσια του κοινωνικού τουρισμού που να απευθύνονται ειδικά στους νέους με χαμηλά εισοδήματα.
- Την καθιέρωση προγραμμάτων, μέσω του Ο.ΝΕ.Κ, για την αξιοποίηση κονδυλίων που να προσφέρονται σε νέους που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στον τουρισμό.

(ιβ) Εξαρτήσεις – Δημόσια Υγεία

Ο αγώνας κατά των εξαρτήσεων αποτελούσε και αποτελεί από τους κορυφαίους πυλώνες της δράσης της Οργάνωσης. Μία μάστιγα σύμφυτη του κοινωνικοοικονομικού συστήματος που ζούμε, αποτέλεσμα των προβλημάτων, των αδιεξόδων και των ανασφαλειών που παράγει και αναπαράγει το σύγχρονο καπιταλιστικό σύστημα στους νέους.

Στο σύστημα που χαρακτηρίζεται από την εμπορευματοποίηση των πάντων, αποτελεί φυσιολογική εξέλιξη η αντιμετώπιση του ανθρώπου ως αναλώσιμου είδους, από το οποίο μπορεί να εξαχθεί κέρδος. Το εμπόριο των ναρκωτικών θα συνεχίσει να υπάρχει όσο υπάρχει εμπόριο. Αποτελεί σάρκα από τη σάρκα του καπιταλισμού και υπακούει στους νόμους αυτού του συστήματος.

Όλα αυτά, σε συνδυασμό με την αδυναμία των βασικών θεσμών κοινωνικοποίησης των νέων να δημιουργήσουν τις απαιτούμενες αντιστάσεις και να θωρακίσουν τη νεολαία απέναντι στο έντονα εχθρικό και αρνητικό κοινωνικό περιβάλλον, οδηγούν μερίδα της στην αναζήτηση υποκατάστατων ευτυχίας, ελευθερίας και αυτοπεποίθησης. Αντικειμενικά, αυτά τα υποκατάστατα όχι μόνο δεν επιτυγχάνουν το στόχο τους, αλλά αντίθετα επιδρούν καταστροφικά στην προσωπικότητά τους, με ολέθριες συνέπειες για την υγεία τους και με τίμημα πολλές φορές την ίδια τους τη ζωή.

Η αναζήτηση αυτών των υποκατάστατων οδηγεί τους νέους σε πολλές εξαρτήσεις, όπως είναι το αλκοόλ, ο τζόγος και τα τυχερά παιχνίδια, η αλόγιστη χρήση του διαδικτύου, ο εθισμός στα ηλεκτρονικά παιχνίδια και η χειραγώγηση από το τεχνητό lifestyle.

Η μείωση του προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου (Α.Σ.Κ) επηρεάζει την υλοποίηση και παρακολούθηση μεγάλου αριθμού δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής, όπως τη συνέχιση της λειτουργίας των παρεμβάσεων που εφαρμόζονται στο Στρατό, την οικονομική στήριξη των θεραπευτικών και προληπτικών προγραμμάτων, πολλά από τα οποία κινδυνεύουν άμεσα λόγω της συρρίκνωσης των πόρων, κ.ά.

Παρά τα βήματα που είχαν γίνει από την προηγούμενη διακυβέρνηση, δυστυχώς τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια αισθητή οπισθοδρόμηση στα θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης της μαστιγας των ναρκωτικών. Η θέση της σημερινής κυβέρνησης του ΔΗ.ΣΥ για νομιμοποίηση και ρύθμιση της χρήσης ναρκωτικών έχει οδηγήσει στην υποβάθμιση των προσπαθειών για μείωση των χρηστών. Οι μειώσεις στον κρατικό προϋπολογισμό και συγκεκριμένα στα κονδύλια της Αστυνομίας που αφορούν στην πρόληψη και ενημέρωση για τα ναρκωτικά, ο τερματισμός του προγράμματος «360 μοίρες» που αφορούσε στην αποτοξίνωση φυλακισμένων, αντικατοπτρίζουν τις προτεραιότητες της σημερινής Κυβέρνησης.

Η προσπάθεια για αντιμετώπιση του προβλήματος περνά μέσα από τους αγώνες για άρση των κοινωνικών ανισοτήτων, αφού το πρόβλημα -με βάση και επιστημονικά στοιχεία- έχει σε μεγάλο βαθμό ταξικό χαρακτήρα, τους αγώνες για ολόπλευρη στήριξη της οικογένειας (συναισθηματική, υλική, επιμορφωτική), την αναβάθμιση του σχολείου μέσα από την υλοποίηση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και τη ριζική αλλαγή του προσανατολισμού του, ώστε να στοχεύει στην συναισθηματική και πνευματική καλλιέργεια των νέων και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Η θέση μας για αντιμετώπιση του προβλήματος βασίζεται σε ένα πλέγμα μέτρων για την πρόληψη - θεραπεία - κοινωνική επανένταξη. Αφετηρία της λογικής μας είναι: Να «πέφτουν» στα ναρκωτικά όλο και λιγότεροι νέοι, ενώ όλο και περισσότεροι που ζουν μέσα στο πρόβλημα να θεραπεύονται και να επανεντάσσονται.

Η ΕΔΟΝ είναι κάθετα αντίθετη με τις προσεγγίσεις τεχνητού διαχωρισμού μεταξύ μαλακών και σκληρών ναρκωτικών, αλλά και της νομιμοποίησής τους. Εκτιμούμε πως η συζήτηση γύρω από τις πιθανές χρήσεις της κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς, χρησιμοποιείται για να δικαιολογηθεί η νομιμοποίηση της γενικής χρήσης, κάτι που θα εμποδώσει την ναρκωκουλτούρα και κατ' επέκταση τη χρήση και την εξάρτηση. Πρόκειται για τεχνάσματα που αποσκοπούν στη μετατροπή του κράτους σε έμπορο και προμηθευτή ναρκωτικών ουσιών, ενώ ανοίγει ο δρόμος για να περάσει ο «έλεγχος» στα χέρια των φαρμακευτικών μεγαθηρίων που θα εξυπηρετούν τα συμφέροντά τους με την εξουσιοδότηση του κράτους.

Στο σημερινό κόσμο της τεχνολογίας και του διαδικτύου μεγάλη ανησυχία προκαλεί η συνεχής δημιουργία νέων, συνθετικών ναρκωτικών, τα οποία διακινούνται μέσω διαδικτύου.

Η ΕΔΟΝ πιστεύει ότι για να δοθεί με επιτυχία η μάχη ενάντια στα ναρκωτικά, χρειάζεται να στρέψουμε την προσοχή μας στις κύριες αιτίες που δημιουργούν, συντηρούν και ενισχύουν το πρόβλημα, δίνοντας έμφαση στην πρόληψη, τη λήψη μέτρων κοινωνικής προστασίας που δίνουν προοπτική, με την ενθάρρυνση της συμμετοχής και τη διαμόρφωση συνθηκών δημιουργικής απασχόλησης στον ελεύθερο χρόνο. Η ενημέρωση στα πλαίσια του σχολείου, η προβολή στα ΜΜΕ, οι προσπάθειες στροφής της νεολαίας στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και σε άλλες δημιουργικές δραστηριότητες, είναι μερικά μέτρα που οφείλει η πολιτεία να προωθή.

Ειδικότερα αγωνιζόμαστε για:

- Υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά 2013 – 2020.
- Μετεξέλιξη του ΑΣΚ σε Αρχή κατά των Εξαρτήσεων, με περαιτέρω αυτονομία και ανεξαρτησία.
- Υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης 2013 – 2016 του ΑΣΚ.
- Αύξηση των κονδυλίων για την αντιμετώπιση της ουσιοεξάρτησης.
- Δημιουργία κέντρου απεξάρτησης ανηλίκων και αύξηση προσβασιμότητας σε θεραπευτικά προγράμματα.
- Επέκταση των Κέντρων Πρόληψης σε όλη την Κύπρο.
- Εισαγωγή προγραμμάτων υποκατάστατων, σε μια προσπάθεια μείωσης των θανάτων και ενίσχυσης της ψυχοκινητικής στήριξης.
- Ψήφιση και ορθή εφαρμογή της εφαρμογή της νομοθεσίας για εναλλακτικές ποινές.
- Περαιτέρω ενίσχυση της δράσης και λειτουργίας του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου.
- Εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας, ώστε η προσοχή του νόμου να στρέφεται στους εμπόρους και όχι τους χρήστες.
- Εκπόνηση ολοκληρωμένου σχεδίου οικονομικής, ψυχολογικής και κοινωνικής στήριξης των οικογενειών των ουσιοεξαρτημένων.
- Δημιουργία προϋποθέσεων υγιούς απασχόλησης της νεολαίας με ταχύτερη προώθηση των προγραμματισμένων έργων υποδομής.
- Να διασφαλίζουμε υψηλής ποιότητας και εύκολα προσβάσιμα προγράμματα απεξάρτησης και κοινωνικής επανένταξης.
- Αποτροπή των σχεδιασμών της Κυβέρνησης για δημιουργία καζίνο στην Κύπρο.
- Μείωση της προσβασιμότητας και διαθεσιμότητας του αλκοόλ στις ευάλωτες ομάδες.

Για να αντιμετωπίσουμε τη μάστιγα των ναρκωτικών, χρειάζεται να εντάξουμε τους νέους στους δρόμους της οργανωμένης πάλης, της αγωνιστικής διάθεσης και της αυτοπεποίθησης που είναι απαραίτητη για να κατακτήσουν για τη ζωή, κατανοώντας τις πραγματικές αιτίες των προβλημάτων τους και ανακαλύπτοντας τη δύναμη της αλλαγής μέσα από τους αγώνες τους. Αυτή είναι σήμερα η μόνη αποτελεσματική διέξοδος στις αναζητήσεις και στις ανησυχίες της νέας γενιάς.

Δημόσια Υγεία

Η Δημόσια Υγεία έχει βρεθεί στο στόχαστρο των πολιτικών του μνημονίου και της Κυβέρνησης, η οποία προχώρησε σε σημαντικές περικοπές στον προϋπολογισμό για την Υγεία. Η εικόνα που παρατηρείται σήμερα στα δημόσια νοσηλευτήρια καταδεικνύει πως ο τομέας της υγείας στην Κύπρο αντιμετωπίζει μεγάλα προβλήματα. Η υποστελέχωση, η έλλειψη φαρμάκων, τεχνικού και υλικού εξοπλισμού, είναι μερικά παραδείγματα από την κατάσταση των κρατικών νοσηλευτηρίων. Παράλληλα, η Κυβέρνηση μεθοδεύει την ανατροπή των σχεδιασμών για το ΓεΣΥ και προωθεί πολυασφαλιστικό σύστημα υγείας, το οποίο θα μετατρέψει την υγεία από δικαίωμα σε προνόμιο των λίγων.

Ως ΕΔΟΝ, τονίζουμε την ανάγκη για μια δημόσια και δωρεάν υγεία που θα καλύπτει τις ανάγκες του λαού και της νεολαίας. Τα κρατικά νοσηλευτήρια πρέπει να καταστούν η ραχοκοκαλιά του συστήματος υγείας, παρέχοντας ποιοτική φροντίδα και περίθαλψη. Τονίζουμε την αναγκαιότητα για εφαρμογή και λειτουργία του ΓεΣΥ, όπως είχε ψηφιστεί το 2001.

(ιγ) Νεανική Παραβατικότητα

Η αδυναμία των νέων να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις της κοινωνίας και την επίθεση της Κυβέρνησης, τους οδηγεί σε αντικοινωνική συμπεριφορά. Τα αίτια για την αντικοινωνική, αυτή, συμπεριφορά πρέπει να αναζητηθούν στις κοινωνικές συνθήκες που μεγαλώνουν και ζουν. Ιδιαίτερα επιρρεπείς στο φαινόμενο της παραβατικότητας είναι οι νέοι που προέρχονται από τις οικονομικά ασθενέστερες τάξεις του πληθυσμού.

Παράλληλα, η έλλειψη μέσων και ευκαιριών για υγιή απασχόληση και ψυχαγωγία, η στέρηση ευκαιριών για συμμετοχή των νέων στα κοινά, ο περιορισμός των δυνατοτήτων που τους παρέχονται για ανάπτυξη των κοινωνικών και δημιουργικών τους ικανοτήτων, το κοινωνικό κατεστημένο που δεν μπορεί να ικανοποιήσει την ανάγκη των νέων για κατανόηση και ενθάρρυνση, που θέτει σε αμφισβήτηση τον λόγο ύπαρξης της άποψής τους και τις ικανότητές τους, είναι επιπρόσθετες αιτίες που οδηγούν τους νέους στην περιθωριοποίηση.

Ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο ρόλος των ΜΜΕ, τα οποία μαζί με την ανταγωνιστική κοινωνία επιβάλλουν την ισοπέδωση της διαφορετικότητας και της ελεύθερης έκφρασης, προωθούν την αποπολιτικοποίηση και την απαξίωση της ενασχόλησης με τα κοινά και προσπαθούν να δημιουργήσουν ανθρώπους – οπαδούς, μη σκεπτόμενους που παρασύρονται από το ένστικτο και τη στιγμιαία ικανοποίηση των αναγκών τους.

Μέσα σ' αυτόν τον ασφυκτικό κλοιό προβάλλει εντονότερα η τάση των νέων για ανεξαρτητοποίηση και αμφισβήτηση, η ανάγκη έκφρασης της ιδιαιτερότητάς τους σε όλες τις εκδηλώσεις τους – την εξωτερική εμφάνιση, τον τρόπο συμπεριφοράς, στην παρέα, στην ψυχαγωγία, στο σχολείο και στις διαπροσωπικές σχέσεις.

Για την ΕΔΟΝ, σημαντικότερη συνεισφορά για την αντιμετώπιση της νεανικής παραβατικότητας αποτελεί η ένταξη των νέων στην οργανωμένη πάλη, μέσα από τις τάξεις της ίδιας της Οργάνωσης. Διεκδικούμε περαιτέρω αναβάθμιση του κοινωνικού, θεσμικού και πολιτικού ρόλου της νέας γενιάς. Το σύστημα θεοποιεί το κέρδος, επιβάλλει τον ατέρμονο ανταγωνισμό, τον ατομικισμό και τον εγωισμό και εντείνει το φαινόμενο της απαξίωσης και της αποπολιτικοποίησης. Είναι γι' αυτό που η συμμετοχή των νέων σε μαζικούς φορείς νεολαίας και μέσα από αυτούς, η συμμετοχή τους στο κοινωνικό και πολιτικό γίνεσθαι, είναι σημαντική.

Πέραν αυτού, η ΕΔΟΝ συνεχίζει να αγωνίζεται για άμβλυνση του κοινωνικού προβλήματος της νεανικής παραβατικότητας με μέτρα προληπτικού -κυρίως- χαρακτήρα, όπως:

- Οικονομική και κοινωνική ενίσχυση των οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα.
- Δημιουργία ομάδων γονέων για επιμόρφωση των γονιών για τα θέματα διαπαιδαγώγησης των παιδιών τους και ενίσχυση του θεσμού της Σχολής Γονέων.
- Αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας, του λειτουργικού αναλφαβητισμού, του σκασιαρχείου, του σχολικού αποκλεισμού και της μαθητικής διαρροής, πρόνοιες που βρίσκονταν στην καρδιά της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που τερμάτισε η παρούσα Κυβέρνηση.
- Δημιουργία ειδικού δικαστηρίου ανηλίκων και ειδικού – ξεχωριστού χώρου κράτησης των νέων παραβατών, που θα δίνει έμφαση στη διαπαιδαγώγηση και στην ομαλή κοινωνική επανένταξη.
- Λήψη εξειδικευμένων μέτρων στην κατεύθυνση της πρόληψης για αντιμετώπιση της βίας στα γήπεδα.
- Επέκταση του θεσμού του Κοινωνικού Λειτουργού, με σκοπό την πρώιμη αντιμετώπιση των φαινομένων παραβατικής συμπεριφοράς.
- Ενίσχυση των σχολείων Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας.

(ιδ) Περιβάλλον

Από την αρχή της εμφάνισης του καπιταλισμού, η βιομηχανοποίηση της παραγωγής συνδυάστηκε με αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων της γης. Παράλληλα, στο όνομα της καπιταλιστικής ανάπτυξης, το περιβάλλον καταστρέφεται για εξυπηρέτηση των συμφερόντων του κεφαλαίου, με δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον, τον άνθρωπο και την ανθρώπινη υγεία.

Παρόλη την διεθνή αναγνώριση του προβλήματος, δεν πραγματοποιούνται ουσιαστικά βήματα για αναστροφή της καταστροφικής πορείας. Αντίθετα, προσπαθούν να ενσωματώσουν πλήρως την περιβαλλοντική διάσταση στους νόμους της αγοράς, φτάνοντας σε σημείο να είναι εμπορεύσιμο το ποσοστό ρύπανσης που «δικαιούται» κάθε κράτος και να μεταπωλείται από τα φτωχότερα στα πλουσιότερα κράτη. Ταυτόχρονα, προσπαθούν να καθυστερήσουν το λαό ότι το κεφάλαιο, η τεχνολογία και οι δυνάμεις της αγοράς θα ρυθμίσουν -τελικά- τα περιβαλλοντικά ζητήματα.

Το περιβάλλον στον καπιταλισμό, είναι για την άρχουσα τάξη ένας παράγοντας που μπορεί να τον εκμεταλλεύεται για να αυξάνει τα κέρδη της. Αυτό πράττει ακόμη και όταν λαμβάνει «μέτρα» κατά της περιβαλλοντικής καταστροφής. Το Κεφάλαιο έχει την απόλυτη ευθύνη για τη σημερινή κατάσταση. Το πιο πάνω είναι το βασικότερο επιχείρημα, γιατί ο αγώνας για προστασία του Περιβάλλοντος είναι αγώνας ενάντια στον Καπιταλισμό.

Στην Κύπρο, τα περιβαλλοντικά προβλήματα έχουν οξυνθεί ως αποτέλεσμα του βίαιου διαχωρισμού του κυπριακού οικοσυστήματος λόγω της εισβολής, της άναρχης ανάπτυξης, αλλά και της απουσίας -για δεκαετίες- σωστής και ολοκληρωμένης κρατικής πολιτικής.

Το φυσικό περιβάλλον υποβαθμίζεται, η ρύπανση της ατμόσφαιρας και των θαλασσών οξύνεται και η διαδικασία απερίθωτης συνεχίζεται ως προέκταση και της παγκόσμιας κρίσης, της οποίας πτυχή είναι και η καταστροφή του περιβάλλοντος μέσα από μια «ανάπτυξη παντός είδους, ανεξαρτήτως περιβαλλοντικού κόστους».

Τα τελευταία χρόνια έχει υπάρξει ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για τα οικολογικά θέματα. Προς αυτή την κατεύθυνση συνέβαλε και το Λαϊκό Κίνημα με προτάσεις και διεκδικήσεις που δεν αρκούνται σε ένα γενικόλογό ευχολόγιο, αλλά βασίζονται σε μια συνολική κριτική προσέγγιση της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Οι θέσεις της Οργάνωσής μας για την αναβάθμιση και προστασία του περιβάλλοντος είναι:

- Εντατικοποίηση του αγώνα για διεθνή ειρήνη και αφοπλισμό, ενάντια στους πολέμους, τις πυρηνικές δοκιμές και την εγκατάσταση στρατιωτικών βάσεων και εγκαταστάσεων.
- Επίλυση του Κυπριακού, με στόχο την ενοποίηση της κοινής πατρίδας και τη δημιουργία των προϋποθέσεων για ενοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος.
- Δημιουργία Κεντρικού Φορέα Περιβάλλοντος.
- Σεβασμός και εφαρμογή όλων των περιβαλλοντικών νομοθεσιών.
- Αποτελεσματική αντιμετώπιση και προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές.
- Ενιαία διαχείριση των Υδάτων.
- Εφαρμογή του γενικού σχεδίου για τις παραλίες.
- Επέκταση και επιτάχυνση της δημιουργίας αποχετευτικών συστημάτων.
- Υλοποίηση του νομοθετημένου στόχου για τους χώρους πρασίνου.
- Μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης πυρκαγιών και αναδάσωση κατεστραμμένων περιοχών.
- Αναγνώριση της απαίτησης της κοινωνίας για «Κύπρο ελεύθερη από Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς».
- Βελτίωση των μηχανισμών λήψης αποφάσεων σχεδιασμού, ανάπτυξης και συντονισμού της περιβαλλοντικής πολιτικής.
- Περαιτέρω ενσωμάτωση στην αναπτυξιακή πολιτική της περιβαλλοντικής διάστασης, ώστε να επιτευχθεί η αειφόρος ανάπτυξη.
- Προώθηση μέτρων για τη διατήρηση της ιστορικής μας κληρονομιάς και αποκατάσταση της αισθητικής του οικιστικού περιβάλλοντος.

- Αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού προβλήματος, ενθαρρύνοντας -μεταξύ άλλων- τη δημιουργία εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης και τη χρησιμοποίηση μέσων μαζικής μεταφοράς.
- Περαιτέρω ενθάρρυνση για τη δημιουργία βιομηχανιών για επεξεργασία και ανακύκλωση σκυβάλων και ανάληψη πρωτοβουλιών διαφώτισης του κοινού για τη μείωση των σκυβάλων.
- Προστασία των βιότοπων, διατήρηση της βιοποικιλότητας, σωστή διαχείριση των ορυκτών και υδάτινων πόρων, προστασία της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, σε συνδυασμό με την μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων και εισαγωγή βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης των διαφόρων ρευμάτων αποβλήτων, αποτελούν βασική προϋπόθεση για τη διατήρηση και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος.
- Συνέχιση της προσπάθειας καλλιέργειας περιβαλλοντικής συνείδησης μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα.
- Προώθηση της χρήσης συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας, ανεξάρτητη από το πετρέλαιο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ουσιαστική στροφή στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και ορθολογιστική αξιοποίηση του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, ως κοινωνικού αγαθού.
- Ορθή περιβαλλοντική διαχείριση των κοιτασμάτων φυσικού αερίου, με θέσπιση αυστηρών κανόνων στα θέματα μόλυνσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Ως ΕΔΟΝ, επιβάλλεται να εντείνουμε την περιβαλλοντική μας δράση μέσα από διάφορες εκδηλώσεις, εκστρατείες και δραστηριότητες. Έχουμε ειδικό βάρος ευθύνης όσον αφορά στη διαπαιδαγώγηση και διαφώτιση των νέων για περιβαλλοντικά ζητήματα. Το ζήτημα είναι βαθύτατα πολιτικό και ο βαθμός οργάνωσης των δυνάμεων που αντιστέκονται θα κρίνει το μέλλον που θα βιώνουν οι επόμενες γενιές. Η ατομική ευημερία δεν μπορεί να είναι αποτέλεσμα ιδιοτελούς εκμετάλλευσης της φύσης και των άλλων ανθρώπων.

(ιε) Οι Νέοι στην πάλη ενάντια στον ρατσισμό και τις διακρίσεις

Η ΕΔΟΝ απορρίπτει και αγωνίζεται κατά του ιδεολογήματος του ρατσισμού και αντιπαλεύει με όλες τις δυνάμεις τις όποιες πολιτικές και πρακτικές που υπαγορεύουν ή υποθάλπουν το ρατσισμό και τον εθνικισμό. Αυτό πηγάζει από την ιδεολογία μας και το χαρακτήρα μας και αποτελεί για εμάς ιστορικό καθήκον και ευθύνη για το μέλλον. Παλεύουμε για την ισότητα και την ίση μεταχείριση όλων, ανεξάρτητα από τη φυλή, το χρώμα, τη γλώσσα και τη θρησκεία.

Ο ρατσισμός παράγεται και αναπαράγεται από το καπιταλιστικό σύστημα και έχει ξεκάθαρα ταξικό περιεχόμενο. Αξιοποιείται από την άρχουσα τάξη στην προσπάθεια της για αποπροσανατολισμό των εργαζομένων από την ταξική πάλη απέναντι στον κοινό τους εχθρό, το κεφάλαιο. Το δικαίωμα στη δουλειά με δικαιώματα δεν το στερεί στον ντόπιο εργαζόμενο ο ξένος εργαζόμενος, αλλά η εργοδοσία.

Σήμερα ο ρατσισμός προσπαθεί και πάλι να σηκώσει κεφάλι και μέσω διαφόρων ακροδεξιών οργανώσεων να διεκδικήσει πολιτική έκφραση και πολιτικό ρόλο, τότε ολοφάνερα και τότε συγκαλυμμένα.

Σε περιόδους στις οποίες οι κοινωνίες αντιμετωπίζουν οξυμένα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, προσπαθούν να καλλιεργήσουν την αντίληψη ότι για «όλα φταίνε οι ξένοι». Επικαλούνται τις συνέπειες που δημιούργησε η οικονομική κρίση για να θυματοποιήσουν τους μετανάστες που τάχα «μας κλέβουν τις δουλειές», «επιβαρύνουν τους φορολογούμενους», «ευθύνονται για την αυξημένη εγκληματικότητα» και πολλά άλλα. Η ΕΔΟΝ όχι μόνο δεν συμμαρξίζεται, αλλά καταπολεμά τέτοιες νοοτροπίες και αντιλήψεις.

Η αυξητική τάση του προβλήματος τις τελευταίες δύο δεκαετίες ήρθε ως αποτέλεσμα της επιβολής νεοφιλελεύθερων πολιτικών, με συνεπακόλουθη επιδείνωση των πιο πάνω κοινωνικών φαινομένων και παράλληλα μέσα από την ένταση της επιθετικότητας του ιμπεριαλισμού μέσα από πολέμους, αλλαγές συνόρων και πολιτική αστάθεια σε μια σειρά περιοχών του πλανήτη. Σε κράτη όπως η Ελλάδα, η Ολλανδία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Αυστρία και η Ιταλία, η ενίσχυση του ρατσισμού εκφράζεται και μέσα από την αισθητή άνοδο των ποσοστών των ακροδεξιών νεοφασιστικών κομμάτων. Στην Ελλάδα, δυστυχώς, υπάρχει μεγάλη έξαρση, η οποία αποτυπώθηκε μέσα από τα εκλογικά αποτελέσματα, αλλά και μέσα από την καθημερινή δράση της Χρυσής Αυγής.

Εμείς ως Αριστερά υποδεικνύουμε το μισάνθρωπο και απάνθρωπο περιεχόμενο του ρατσισμού. Καλλιεργούμε το σεβασμό σε κάθε άνθρωπο και κάθε πολιτισμό. Η ανεργία και η εγκληματικότητα είναι παράγωγα του συστήματος εκμετάλλευσης στο οποίο ζούμε.

Αποκλειστικός υπεύθυνος για την παράνομη μετανάστευση και την πίεση στους μισθούς όλων των εργαζομένων, είναι το κεφάλαιο και η ιμπεριαλιστική του φυσιογνωμία. Η αντιμετώπιση της επίθεσης σε μισθούς και δικαιώματα σίγουρα δεν είναι η ξενοφοβική περιχαράκωση, αλλά η ενιαία ταξική συνείδηση και η ταξική συναδέλφωση.

Εκφράζουμε την δυσαρέσκεια μας για το γεγονός ότι η σημερινή κυβέρνηση δεν αποδέχεται ότι στην κυπριακή κοινωνία δραστηριοποιούνται οργανώσεις που προωθούν και δρουν με γνώμονα το ρατσισμό - εθνικισμό - φασισμό, όπως για παράδειγμα το ΕΛΑΜ.

Το ιδεολόγημα του ρατσισμού καλλιεργείται μέσα στην κοινωνία με πολλούς τρόπους. Το σημαντικότερο καθήκον είναι η αντιρατσιστική διαπαιδαγώγηση και η αποφασιστική αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών.

Ως εκ τούτου, εκείνο που επιβάλλεται είναι ο κοινός αγώνας Κυπρίων και ξένων εργαζομένων, με άξονα την απόδοση και το σεβασμό των εργασιακών, κοινωνικών και ατομικών δικαιωμάτων για το σύνολο των εργαζομένων, καθώς και η συνεπής πάλη των εργαζομένων ενάντια στον καπιταλισμό και τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές που τη συνοδεύουν.

Παράλληλα, θεσμοί όπως το εκπαιδευτικό σύστημα και τα ΜΜΕ, θα πρέπει να υποβοηθήσουν στην ανάπτυξη κουλτούρας αποδοχής της διαφορετικότητας και όχι στην παραγωγή ή αναπαραγωγή ρατσιστικών ή εχθρικών προς τους ξένους μηνυμάτων. Επιδίωξη πρέπει να είναι η ένταξη αυτών των ανθρώπων στην υπόλοιπη κυπριακή κοινωνία και όχι η γκετοποίησή τους. Η πολυπολιτισμικότητα αποτελεί κοινωνικό πλούτο για τον τόπο μας. Οι νέοι μετανάστες είναι σημαντικό τμήμα της εργαζόμενης νεολαίας, με ιδιαίτερα προβλήματα και ιδιαίτερη πολιτιστική κληρονομιά. Σε συνεργασία με το ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα, να εντείνουμε την επαφή μας και τη δράση μας μέσα στους νέους μετανάστες.

Η ΕΔΟΝ θεωρεί ότι είναι καθήκον μας η αντιμετώπιση του ρατσισμού, ενημερώνοντας και ευαισθητοποιώντας την κοινή γνώμη, καταδεικνύοντας τους πραγματικούς λόγους που οδηγούν σε τέτοιες αντιλήψεις και συμπεριφορές. Παράλληλα, εμείς οι Κύπριοι δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αρκετοί συμπατριώτες μας αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν, για να δημιουργήσουν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης για τους ίδιους και τις οικογένειές τους.

Γι' αυτό πρέπει να λαμβάνονται πρωτοβουλίες σε όλα τα επίπεδα, όπως:

- Ενίσχυση των προγραμμάτων αντιρατσιστικής εκπαίδευσης στα σχολεία και ευρύτερα στην κοινωνία.
- Ενίσχυση των πολιτικών καταπολέμησης της εμπορίας προσώπων.
- Αποφασιστική αντιμετώπιση του ρατσιστικού λόγου και της ρατσιστικής συμπεριφοράς στη δημόσια σφαίρα.
- Να θεσπιστεί Κώδικας Δεοντολογίας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, ως προς το πώς χειρίζονται ειδήσεις και γεγονότα που αφορούν μετανάστες.
- Η έννοια του «ρατσιστικού εγκλήματος» που υπάρχει στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο πρέπει να ενδυναμωθεί, ενώ ταυτόχρονα να εφαρμοστεί αποτελεσματικότερα, στη νομοθεσία και θεσμοθέτηση αυστηρών ποινών.
- Ενίσχυση της Αρχής Κατά του Ρατσισμού και των Διακρίσεων για παρακολούθηση της αντιμετώπισης μεταναστών από τις κρατικές υπηρεσίες.

Τέλος, ως ΕΔΟΝ επιβάλλεται να εντείνουμε την αντιρατσιστική μας δράση μέσα από διάφορες εκδηλώσεις και δραστηριότητες και σε συνεργασία με αντιρατσιστικά κινήματα και οργανώσεις.

ΛΟΑΤ Άτομα

Η πολιτική των διακρίσεων με βάση το φύλο ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό, ήταν και παραμένει απαράδεκτη. Για εμάς είναι απόλυτα σεβαστό το δικαίωμα ατόμων να επιλέγουν τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους. Στις σύγχρονες συνθήκες είναι απαράδεκτη η στάση συντηρητικών κύκλων, όπως η Εκκλησία, οι οποίοι αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤ (Λεσβίες-Ομοφυλόφιλοι-Αμφισεξουαλικοί-Τρανσεξουαλικοί) άτομα ως περιθωριακά και όχι ως ισότιμα.

Θεωρούμε πως το εκπαιδευτικό σύστημα θα πρέπει να αναπτύξει καλλιέργεια κουλτούρας και αποδοχής της επιλογής του σεξουαλικού προσανατολισμού. Επιπλέον, θεωρούμε σημαντικό όπως το κράτος διενεργήσει εκστρατείες καταπολέμησης των στερεότυπων και των προκαταλήψεων εις βάρος των ατόμων ΛΟΑΤ. Σε αυτό το πλαίσιο, διεκδικούμε τη θεσμοθέτηση του σύμφωνου συμβίωσης για ομόφυλα και ετερόφυλα ζευγάρια.

Άτομα με αναπηρίες

Η λήψη μέτρων και η εισαγωγή πολιτικών που να δημιουργούν συνθήκες πλήρους ένταξης των ατόμων με αναπηρίες σε όλες τις πτυχές της κοινωνίας για καταπολέμηση των προκαταλήψεων και των διακρίσεων, παραμένει ζητούμενο παρά τα βήματα προόδου που έχουν γίνει. Συνεχίζουμε να στηρίζουμε τους αγώνες των ατόμων με αναπηρία για πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης του ΟΗΕ για τα άτομα με αναπηρία, την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία έχει κυρώσει.

Πιο συγκεκριμένα, προτάσσουμε την ανάγκη για επαναφορά των σχεδίων κοινωνικής και οικονομικής στήριξης που αφορούν τα άτομα με αναπηρίες και όχι την ένταξή τους στο Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα.

Εκφοβισμός - Bullying

Θεωρούμε ότι ο εκφοβισμός (Bullying), είναι ένα κοινωνικό πρόβλημα και ως τέτοιο πρέπει να αντιμετωπιστεί. Ο εκφοβισμός είναι αποτέλεσμα τόσο των σχέσεων εντός της κοινωνίας, όσο και του ίδιου του εκπαιδευτικού συστήματος και του τρόπου λειτουργίας του. Πιστεύουμε ότι, μόνο αν γίνουν ουσιαστικές αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα, στη δομή και στο περιεχόμενο του, θα είναι κάτι που μακροπρόθεσμα θα δώσει οριστική λύση, όχι μόνο στην εξάλειψη του εκφοβισμού, αλλά και σε κάθε μορφή βίας και παραβατικής συμπεριφοράς.

(ιστ) Νεολαία και Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση (Τ.Α) ενισχύει τη δημοκρατία στη λήψη αποφάσεων και καλείται σήμερα να αναλάβει νέους ρόλους – πολιτικούς, κοινωνικούς, αναπτυξιακούς, πολιτισμικούς. Ο εκσυγχρονισμός του θεσμού, η κατοχύρωση της αυτονομίας και της κοινωνικής του αξιοπιστίας επιβάλλονται, ώστε η Τοπική Αυτοδιοίκηση να συμβάλει αποτελεσματικά στην υπέρβαση της γενικότερης κρίσης της κοινωνίας, στηρίζοντας τους ανθρώπους στην καθημερινή τους ζωή.

Οι νέοι έχουν ουσιαστικό ρόλο να επιτελέσουν στις τοπικές κοινωνίες, τόσο για ζητήματα που τους αφορούν άμεσα (πολιτισμός, αθλητισμός, επιμόρφωση, κοινωνικά προβλήματα κ.ά), όσο και για γενικότερα ζητήματα (πολεοδομικός σχεδιασμός και έργα υποδομής, περιβάλλον, ευρωπαϊκά προγράμματα κ.ά).

Παρά τα βήματα που σημειώθηκαν επί προηγούμενης διακυβέρνησης για περαιτέρω εκσυγχρονισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εντούτοις ο θεσμός της Τ.Α βρίσκεται στο στόχαστρο της κυβέρνησης Αναστασιάδη-Συναγερμού. Στόχος τους είναι η αφαίρεση της πολιτικής εξουσίας και της αυτονομίας της Τ.Α, κάτι που οδηγεί σε οικονομικό στραγγαλισμό τον θεσμό, τον οδηγεί σε βαθιά κρίση και συρρίκνωση. Οι πολιτικές αυτές αφαιρούν το κοινωνικό πρόσωπο των Τοπικών Αρχών και σκοτώνουν την προοπτική δημιουργίας θέσεων εργασίας.

Η ΕΔΟΝ αγωνίζεται περαιτέρω για:

- Ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση της Τ.Α. έτσι ώστε να διασφαλίζεται η διοικητική αποκέντρωση και η ανακατανομή των πόρων και των εξουσιών υπέρ των αυτοδιοικητικών θεσμών.
- Την στήριξη κάθε προσπάθειας για δημιουργία υποδομής στους τομείς του πολιτισμού, του αθλητισμού, της κοινωνικής πρόνοιας, της στέγασης και της αναζωογόνησης υποβαθμισμένων περιοχών. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει ουσιαστικό ρόλο να διαδραματίσει, σε συνεργασία με τον Ο.ΝΕ.Κ, στην επέκταση των θεσμών των Πολύκεντρων Νεολαίας, Παιγνιοθηκών και Κέντρων Πληροφόρησης.
- Την υποστήριξη και ανάπτυξη προγραμμάτων της Τ.Α που θα στοχεύουν στην στήριξη ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού, ιδιαίτερα των ηλικιωμένων, των νέων, των εργαζόμενων μητέρων, των ατόμων με αναπηρίες και των ανέργων.
- Την εφαρμογή της πολεοδομικής ανασυγκρότησης, για την προστασία και ανάπτυξη του περιβάλλοντος.
- Την δημιουργία κέντρων πρόληψης και αντιμετώπισης κοινωνικών προβλημάτων, ενημέρωσης για την υγεία και πρόληψη παθήσεων.
- Την επέκταση και αναβάθμιση του θεσμού των Συμβουλίων Νεολαίας, ώστε να καλύπτει όλους τους Δήμους και τις μεγάλες κοινότητες. Ο θεσμός των Δημοτικών Συμβουλίων Νεολαίας είναι σημαντικός στη διεύρυνση της συμμετοχής και έκφρασης των νέων, στην πολύπλευρη στήριξη των οργανωμένων συνόλων της νεολαίας, καθώς και στην ενεργοποίηση των οργανωμένων συνόλων σε τοπικό επίπεδο. Επιβάλλεται η εμπλοκή μας στις διαδικασίες αξιολόγησης του θεσμού (επικείμενος διάλογος μεταξύ Ο.ΝΕ.Κ και Δήμων) για τη λήψη διορθωτικών μέτρων, ώστε ο θεσμός να ανταποκριθεί στους στόχους και τις προσδοκίες μας. Θέματα που πρέπει να μας απασχολήσουν αναφορικά με τη λειτουργία των Δημοτικών Συμβουλίων Νεολαίας είναι: η άσκηση του Συμβουλευτικού τους ρόλου, Κανονισμοί Λειτουργίας και Νομική κατοχύρωση, ίδρυση / καθιέρωση συντονιστικού φόρουμ και ο ρόλος – ευθύνες γενικότερα που αναλαμβάνουν οι εμπλεκόμενοι στο θεσμό (Ο.ΝΕ.Κ, Δήμοι, Κόμματα και Οργανώσεις Νεολαίας).

Η ΕΔΟΝ θα συνεχίσει την προσπάθειά της για να επιτευχθεί η ενεργός συμμετοχή των νέων στις διαδικασίες τοπικής διοίκησης. Επιπλέον, πέρα από τα θεσμικά όργανα, καλούμαστε να αναπτύξουμε δράση και προσφορά σε τοπικό επίπεδο.

(ιζ) Οι Νέες Γυναίκες

Η θέση της γυναίκας στην κοινωνία έχει βελτιωθεί τις τελευταίες δεκαετίες και αυτό οφείλεται κύρια στους αγώνες του γυναικείου κινήματος και ευρύτερα του Λαϊκού Κινήματος. Οι γυναίκες με τους αγώνες και τις διεκδικήσεις τους άλλαξαν σημαντικά τη ζωή τους. Παρόλα αυτά, η γυναίκα καλείται να εκπληρώσει πάρα πολλούς ρόλους όπως αυτόν της συζύγου, της μητέρας και της εργαζόμενης μέσα σε ένα εχθρικό περιβάλλον, μέσα σε ένα σύστημα που βασίζεται στις ανισότητες και την εκμετάλλευση.

Η οικονομική κρίση και οι πολιτικές που εφαρμόζονται από την Κυβέρνηση και την Ε.Ε, προκαλούν πτωχότητα στη θέση της γυναίκας. Η ανεργία, οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης, ο διαχωρισμός και η τυποποίηση των επαγγελματιών με βάση το φύλο, κτυπούν αδυσώπητα τον γυναικείο πληθυσμό και κυρίως τις νέες γυναίκες.

Στο μέτωπο των οργανωμένων αγώνων αλλά και της πάλης των ιδεών, ως οργάνωση νεολαίας είναι απαραίτητο να αναδείξουμε ακόμα πιο αποφασιστικά, τον ταξικό χαρακτήρα του γυναικείου ζητήματος, συνδέοντας το με τα σύγχρονα και καθημερινά προβλήματα της εργαζόμενης γυναίκας. Έτσι, θα συμβάλουμε στην προσπάθεια απομόνωσης των αστικών ιδεολογημάτων που ανθούν και μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και που υποβιβάζουν το γυναικείο ζήτημα σε θέμα ανταγωνισμού των δύο φύλων, σεξιστικών προκαταλήψεων ή ως αποτέλεσμα της μειωμένης συμμετοχής γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Η ισοτιμία των φύλων και στην ίδια την Ε.Ε βρίσκεται σε παντελή υποχώρηση. Στόχος είναι η επιστροφή γυναικών στο σπίτι για να μη φαίνεται η μεγάλη ανεργία, αλλά και η αποδοχή από τις γυναίκες της ευέλικτης εργασίας ως αποκλειστική μορφή εργασίας. Λόγω της υψηλής ανεργίας των γυναικών μεγαλώνει η εξάρτησή τους, υπονομεύεται σοβαρά η πολιτική τους ισότητα και αυτό αποτελεί πλήγμα στη δημοκρατία.

Έχοντας υπόψη τις δύσκολες συνθήκες που επικρατούν σήμερα, αξιολογούμε τη θέση της γυναίκας και καθορίζουμε με περισσότερη ευκρίνεια τους στόχους που η ΕΔΟΝ ως κομμάτι του Λαϊκού Κινήματος και της Αριστεράς, θέτουν σήμερα μπροστά τους:

- Να ανατραπεί η ανισοτιμία στο χώρο της εργασίας με μέτρα που να κατοχυρώνουν την ισομισθία, την ίση μεταχείριση και την προστασία της μητρότητας.
- Να καταπολεμηθεί κάθε μορφή βίας σε βάρος των γυναικών, όπως η ενδοοικογενειακή βία η σεξουαλική παρενόχληση, η σωματεμπορία.
- Να αυξηθεί η συμμετοχή γυναικών σε όλα τα κέντρα λήψης αποφάσεων, χωρίς τη λογική της ποσόστωσης, καθώς αυτή δεν επιλύει το κοινωνικό πρόβλημα των διακρίσεων σε βάρος της γυναίκας.
- Να κτυπηθούν οι σεξιστικές και αναχρονιστικές αντιλήψεις για το ρόλο των δύο φύλων που αναπαράγονται μέσα από τους θεσμούς και τα αστικά ΜΜΕ, μέσα από την καλλιέργεια κουλτούρας ισοτιμίας στην Εκπαίδευση.
- Να επεκταθεί η κοινωνική πολιτική πρόνοιας, ώστε να αντιμετωπιστεί η φτώχεια, ο κοινωνικός και εργασιακός αποκλεισμός που υπόκεινται συγκεκριμένες ομάδες γυναικών (π. χ. μονογονιοί, άνεργες, αγρότισσες, μετανάστριες κτλ)

Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι είναι σημαντική η επαναλειτουργία του Βοηθητικού Γραφείου Νέων Γυναικών, μετά από πολλά χρόνια, με κύρια πολιτικό ρόλο και όχι οργανωτικό, κάτι το οποίο θα βοηθήσει στην περαιτέρω έμπρακτη ενασχόληση της ΕΔΟΝ με αυτό το ζήτημα.

(in) Νεολαία και διαδίκτυο

Μέσα στις σύγχρονες συνθήκες, το διαδίκτυο κατέχει κεντρικό ρόλο στις ζωές των ανθρώπων και ιδιαίτερα της νεολαίας. Ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια μέσω των ιστοσελίδων, blogspot, μηχανών αναζήτησης και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, προσφέρει απεριόριστες δυνατότητες επικοινωνίας, ενημέρωσης και έκφρασης. Το ζήτημα, όμως, παραμένει το πως αυτές οι δυνατότητες αξιοποιούνται και από ποιους.

Η πλήρης ελευθερία που προσφέρει -εκ πρώτης όψεως- το διαδίκτυο στην προβολή θέσεων, αλλά και η πρόσβαση σε πληροφορίες μαζί με τις δυνατότητες αυτές, εμπερικλείει και πολλούς κινδύνους. Το διαδίκτυο σήμερα αποτελεί τη μεγαλύτερη πηγή παραπληροφόρησης και χειραγώγησης συνειδήσεων των νέων. Ο τεράστιος όγκος πληροφοριών που προστίθεται καθημερινά στον παγκόσμιο ιστό παίζει καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία μαζικής κουλτούρας και συλλογικής συνείδησης. Η επαναλαμβανόμενη αναμετάδοση πληροφοριών, κύρια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ωθεί το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας να υιοθετεί άκριτα κάθε αναφορά που βρίσκει στο διαδίκτυο ως έγκυρη.

Η σταδιακή δημιουργία μιας εικονικής πραγματικότητας, στην οποία μπορεί κανείς κυριολεκτικά να χαθεί μέσα στον ωκεανό της πληροφόρησης, έχει σπρώξει χιλιάδες ανθρώπους στην απομάκρυνση από την κοινωνική πραγματικότητα. Ο άνθρωπος που έχει εσωτερικεύσει τις βασικές αξίες του κοινωνικού συστήματος μέσα στο οποίο ζει σήμερα, σταδιακά και με διάφορους τρόπους αποξενώνεται από το κοινωνικό του περιβάλλον και από τον ίδιο του τον εαυτό.

Ως ΕΔΟΝ, θεωρούμε ότι οι δυνατότητες που προσφέρονται από το διαδίκτυο πρέπει να τεθούν στην υπηρεσία των αναγκών των ανθρώπων όπως και κάθε επιστημονική πρόοδος. Αυτές οι δυνατότητες, μέσα στο σημερινό κοινωνικό πλαίσιο, φυσιολογικά αξιοποιούνται πρωτίστως για τη δημιουργία «κοιμισμένων» συνειδήσεων.

Απαιτείται η ασφαλής χρήση του διαδικτύου από όλους. Το βασικό πρόβλημα έγκειται στο γεγονός ότι η πλειοψηφία των χρηστών δεν γνωρίζουν τους κινδύνους που ελλοχεύουν από τη λανθασμένη χρήση του διαδικτύου. Η ασφαλής χρήση του διαδικτύου μπορεί να προσφέρει ενημέρωση και γνώσεις, οι οποίες με τα σημερινά δεδομένα χρειάζεται πολύς χρόνος για να βρεθούν. Γι' αυτό και ως ΕΔΟΝ θεωρούμε πως το εκπαιδευτικό μας σύστημα είναι εξαιρετικά σημαντικό να παρέχει τις απαραίτητες γνώσεις στους νέους, για να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο με ασφάλεια.

Τα τελευταία χρόνια το διαδίκτυο, κύρια μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, απέκτησε σημαίνοντα ρόλο στη μαζική έκφραση πολιτικών και κοινωνικών αιτημάτων, στην οργάνωση κινητοποιήσεων και στην προώθηση πολιτικών θέσεων. Επίσης, όλα τα πεδία διαπάλης, πολιτικής όξυνσης και αντιπαράθεσης που παρατηρούνται στην κοινωνία, μεταφέρονται σε μεγάλο βαθμό και στο διαδίκτυο. Λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο που κατέχει το διαδίκτυο στην καθημερινότητα της νέας γενιάς τα τελευταία χρόνια, ως ΕΔΟΝ επικεντρωθήκαμε στην αναβάθμιση της παρέμβασής μας. Η διάδοση εντύπων, προβολής θέσεων και δράσης της ΕΔΟΝ μέσω του διαδικτύου, συμβάλει σημαντικά στην επίδραση της Οργάνωσης σε πλατιές μάζες της νεολαίας και γι' αυτό πρέπει να αναβαθμίζεται συνεχώς. Παρόλη τη σημασία της παρέμβασής μας ως ΕΔΟΝ στο διαδίκτυο, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αντικαταστήσει τη ζωντανή προσωπική επαφή με τη νεολαία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΔΟΝ γερή και μαζική για τη Νεολαία και την Κύπρο

(α) Η Εικόνα του ΕΔΟΝίτικου Οικοδομήματος

Βάση του όλου οικοδομήματος της ΕΔΟΝ αποτελεί η Τοπική Οργάνωση (Τ.Ο), η οποία αναπτύσσει δράση στην κοινότητα, στη συνοικία, στο σχολείο, στους τόπους δουλειάς, τις σχολές και τα Πανεπιστήμια. Μια τοπική οργάνωση μαζική, η οποία λειτουργεί και αναπτύσσει δραστηριότητα προς διάφορες κατευθύνσεις, μπορεί όσο κανένας άλλος να αγκαλιάσει και να αγκαλιαστεί από τους νέους, να διοχετεύσει με μεγάλη αποτελεσματικότητα τη διάθεση της νεολαίας για συλλογική συμμετοχή και δράση. Κατ' επέκταση, πάγιος στόχος της ΕΔΟΝ είναι η αύξηση των τοπικών οργανώσεων, η συστηματική τους λειτουργία και η μαζική συμμετοχή των μελών της Οργάνωσης στη ζωή και τη δράση των Τ.Ο.

Στις σημερινές συνθήκες της όξυνσης τόσο των επιθέσεων ενάντια στην Αριστερά, όσο και των προβλημάτων της νέας γενιάς ένεκα της καπιταλιστικής κρίσης, η άρτια οργανωτική κατάσταση της ΕΔΟΝ καθίσταται ακόμη πιο επιτακτική. Η θωράκιση των Τ.Ο και η μαζικοποίηση τους, αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την συνολικότερη αναβάθμιση και ενίσχυση της ΕΔΟΝ στο σύνολο της. Είναι επίσης ξεκάθαρο, πως η σωστή λειτουργία των Τ.Ο προϋποθέτει τη μαζική συμμετοχή και περνά μέσα από την καθημερινή δουλειά, τη σωστή καθοδήγηση και τον συστηματικό έλεγχο

Δυστυχώς, από το 17ο Παγκύπριο Συνέδριο, η Οργάνωση έχει εισέλθει σε οργανωτική καμπή στην οποία συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό η πολεμική σε βάρος της Αριστεράς και του Λαϊκού Κινήματος, καθώς και η συνολικότερη αποπολιτικοποίηση και απαξίωση που προωθείται συστηματικά και μεθοδευμένα. Αυτό το πισωγύρισμα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των μελών μας, την αδυναμία εμπλοκής ατόμων στην καθημερινή δουλειά και τα οργανωτικά καθήκοντα, καθώς και διαχρονικές οργανωτικές αδυναμίες, οι οποίες εντάθηκαν περαιτέρω κατά την τελευταία τριετία.

Από το 17ο μέχρι το 18ο Παγκύπριο Συνέδριο της Οργάνωσης, παρουσιάζεται σημαντική μείωση των μελών κατά 22,6%. Υποχώρηση στους αριθμούς των μελών μας παρουσιάζεται σε όλα τα τμήματα της Οργάνωσης, με την μεγαλύτερη να αφορά το Μαθητικό Τμήμα και τους Νέους Εργαζόμενους. Συγκεκριμένα, η ποσοστιαία σύνθεση του επί του συνόλου των μελών της ΕΔΟΝ έχει ως εξής: τα μέλη στο Μαθητικό Τμήμα έχουν μειωθεί ποσοστιαία από το 32% στο 27%, προσθέτοντας στην περαιτέρω μείωση από το 48% του 16ου Παγκύπριου Συνέδριου. Οι εργαζόμενοι, μέλη της ΕΔΟΝ, έχουν μειωθεί ποσοστιαία από το 23% στο 22%. Οι φοιτητές, μέλη της ΕΔΟΝ, έχουν σημειώσει την μικρότερη αριθμητική μείωση από το 17ο Παγκύπριο Συνέδριο, για αυτό και η ποσοστιαία αναλογία του Φοιτητικού Τμήματος έχει αυξηθεί από το 37% στο 42%.

Ως προς του απόλυτους αριθμούς των μελών ανά Τμήμα σε σχέση με το 17ο Παγκύπριο Συνέδριο, το Μαθητικό Τμήμα υποχώρησε κατά 35%, το Τμήμα Νέων Εργαζομένων κατά 27% και το Φοιτητικό Τμήμα κατά 12%.

Στην σύνδεση των στρατιωτών εξακολουθούμε να εντοπίζουμε αδυναμίες, παρά τη σταθεροποίηση του ποσοστού μελών, κάτι στο οποίο συνέβαλε η έγκαιρη ανανέωση εγγραφής των τελειοφοίτων μαθητών αμέσως μετά την κατάταξή τους. Παρόλα αυτά, δεν επιτύχαμε τη σύνδεση όλων των μαθητικών μας μελών ή και άλλων στρατιωτών.

Οργανωτικά προβλήματα και αδυναμίες αντιμετωπίσαμε σε όλα τα Τμήματα της Οργάνωσης, γεγονός που επιβεβαιώνει στην πράξη την εκτίμηση πως οι οργανωτικές αδυναμίες στο Μαθητικό Τμήμα μεταφέρονται στο Φοιτητικό Τμήμα και έπειτα στο Τμήμα Νέων Εργαζομένων. Παράγοντας που δυσχεραίνει την προσπάθεια αυτή, είναι ο μεγάλος αριθμός φοιτητών που δεν επιστρέφουν με το πέρας των σπουδών στο εξωτερικό, αλλά αναζητούν εργασία η συνέχεια της ακαδημαϊκής τους πορείας στο εξωτερικό. Ιδιαίτερα, η αδυναμία οργάνωσης μελών στο Τμήμα Νέων Εργαζομένων προσθέτει στα προβλήματα των Επαρχιακών Οργανώσεων ως προς την στελέχωση Επαρχιακών και Κεντρικών σωμάτων, στην παρακολούθηση και καθοδήγηση Τ.Ο, αλλά και Βοηθητικών Γραφείων. Σοβαρή πρόκληση παραμένει η ανάγκη για την εξασφάλιση, με ένα συστηματικό και μεθοδικό τρόπο, της σύνδεσης και μεταφοράς των μαθητών και φοιτητών μελών της ΕΔΟΝ με τις Τ.Ο στις συνοικίες και τις Τ.Ο Νέων Εργαζομένων.

Η εικόνα μας σε σχέση με τον αριθμό των μελών στα αστικά κέντρα και την ύπαιθρο διαφοροποιείται από επαρχία σε επαρχία. Η βελτίωση της παρουσίας μας στα αστικά κέντρα, ήρθε ως αποτέλεσμα της απόφασης του 16ου Παγκύπριου Συνεδρίου για τη λειτουργία Τμήματος Νέων Εργαζομένων, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους ζουν και εργάζονται στα αστικά κέντρα. Η εξέλιξη αυτή, βέβαια, δεν πρέπει να μας ωθήσει στην εγκατάλειψη της υπαίθρου, η οποία πρέπει να βρίσκεται στις προτεραιότητες των Επαρχιακών Οργανώσεων της ΕΔΟΝ.

Τα πιο πάνω καταδεικνύουν την ανάγκη για ενίσχυση και στήριξη της δουλειάς μας στα σχολεία και τα σπουδαστικά κέντρα, αλλά και τις δυνατότητες και προοπτικές που υπάρχουν στη δουλειά μας στους νέους εργαζόμενους. Οφείλουμε να προσπαθούμε να βελτιώνουμε συνεχώς το περιεχόμενο και το ευρύτερο περιβάλλον δράσης των Τ.Ο.

Προοπτική και δυσκολίες στη λειτουργία των Τ.Ο

Στην τοπική οργάνωση και στο επίπεδο λειτουργίας της είναι που στηρίζει η ΕΔΟΝ τη σταθερή και συστηματική δράση της, την υλοποίηση των στόχων της και την αξιοποίηση της προσφοράς ολοένα και μεγαλύτερου αριθμού μελών της. Η συνεχής επιδίωξη, λοιπόν, της εύρυθμης λειτουργίας των τοπικών οργανώσεών μας έχει μια ιδιαίτερη σημασία.

Πού εντοπίζονται όμως οι δυσκολίες και οι βασικές αδυναμίες στη λειτουργία των τοπικών οργανώσεων;

α) Στη συμμετοχή μια μικρής ομάδας στελεχών, σε σχέση με τον αριθμό των μελών μας. Η μη μαζική συμμετοχή στη δράση και τη δραστηριότητα των Τ.Ο, δεν συμβάλλει στην αναδίπλωση των Τ.Ο, ενώ παράλληλα προκαλεί απογοήτευση σε όσους συμμετέχουν.

β) Στην αδυναμία υλοποίησης ενός πλάνου δραστηριοτήτων που να προσδίδει περιεχόμενο στη δουλειά των Τ.Ο, να απευθύνεται και να ανταποκρίνεται στα πολλαπλά ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των νέων. Πολλές φορές, η δράση της Τ.Ο περιορίζεται στην υλοποίηση μερικών από τις κατευθύνσεις που υπάρχουν στο κεντρικό και επαρχιακό πλάνο δραστηριοτήτων και στερείται πρωτοβουλίας. Από την έλλειψη αυτών των πρωτοβουλιών, πιο χαρακτηριστική είναι η αδυναμία ανακίνησης τοπικών προβλημάτων σε συνεργασία με άλλους φορείς.

Υ) Στην αναβλητικότητα, την μονοθεματικότητα, την επιλεκτικότητα και ενίοτε την αδιαφορία ως προς την υλοποίηση των καθηκόντων και των στόχων των Τ.Ο. Η τρέχουσα καθημερινότητα ή οι συνεχείς εκλογικές αναμετρήσεις δεν πρέπει να μας αποπροσανατολίζουν από τη συστηματική και στοχοπροσηλωμένη υλοποίηση της δουλειάς μας, του ετήσιου πλάνου και των βασικών πολιτικών μας επιδιώξεων.

Δ) Στην μη συμπερίληψη της μορφωτικής δουλειάς στη δράση των Τ.Ο, κάτι που συμβάλει στην διαπαιδαγώγηση των μελών μας και κατ' επέκταση στην συνειδητοποίηση του ρόλου του ΕΔΟΝίτη. Η αδυναμία αυτή ενισχύει την πολιτική αναποφασιστικότητα που πρέπει να έχουν τα μέλη μας στην προσπάθεια για μαζικοποίηση των Τ.Ο.

Ε) Στην μη συστηματική σύγκλιση συνεδριάσεων, στην απουσία ελέγχου, σωστής και ολοκληρωμένης καθοδήγησης, καθώς και στην υπολειτουργία των Επαρχιακών Τμημάτων της Οργάνωσης.

ΣΤ) Στην μη έγκαιρη σύνδεση των αποφοίτων στις Τ.Ο, αλλά και στην παραίτηση από την προσπάθεια εμπλοκής ή επανεμπλοκής μελών στη ζωή και τη δράση της Οργάνωσης.

Για το ξεπέραςμα αυτών των προβλημάτων και των αδυναμιών στη δράση των τοπικών οργανώσεων, θα πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα:

- Τα Επαρχιακά Συμβούλια και ιδιαίτερα οι Επαρχιακές Γραμματείες, θα πρέπει να είναι έτοιμες να παρέχουν συγκεκριμένη βοήθεια στις Τοπικές Οργανώσεις και συνεχώς να τις παρακολουθούν, καθοδηγώντας τις και όχι υποκαθιστώντας τις. Έλεγχος και στήριξη της δουλειάς μας πρέπει να γίνεται και από την Κεντρική Γραμματεία προς τις Επαρχιακές Οργανώσεις.

- Για να ασκούν το ρόλο της καθοδήγησης με επιτυχία, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επαρκής στελέχωση των καθοδηγητικών σωμάτων με στελέχη της Οργάνωσης που να έχουν τις πολιτικές και οργανωτικές δυνατότητες. Καθοριστικό στην υλοποίηση του πιο πάνω είναι η σωστή και έγκαιρη οργανωτική προετοιμασία των Κεντρικών και Επαρχιακών σωμάτων.

- Οι ετήσιες Γενικές Συνελεύσεις πρέπει να προετοιμάζονται κατάλληλα και σε αυτές να φτάνουμε οργανωμένα, έτσι ώστε και το πλάνο δραστηριοτήτων να είναι πλούσιο σε δράση και να τυγχάνει πλατιάς συζήτησης πριν εγκριθεί και η τοπική επιτροπή που θα εκλεγεί, η οποία πρέπει να αποτελείται από τα πιο δραστήρια τοπικά στελέχη.

- Μόνιμη επιδίωξη πρέπει να είναι η μεταφορά της δράσης των Τ.Ο και η πραγματοποίηση συνεδριάσεων και συνελεύσεων στην τοπική κοινωνία (Σύλλογοι, καφετέριες, κ.ο.κ). Επιτακτική είναι και η συνεργασία με τις ΚΟΒ του ΑΚΕΛ και τις υπόλοιπες οργανώσεις του Λαϊκού Κινήματος σε τοπικό επίπεδο. Άλλωστε, οι Τ.Ο της ΕΔΟΝ πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτικής και πολιτιστικής δραστηριότητας στην τοπική κοινωνία. Τα μέλη της ΕΔΟΝ πρέπει να νιώθουν το σύλλογο ως το δεύτερο τους σπίτι.

- Η τοπική επιτροπή που καθοδηγεί τη δράση της τοπικής οργάνωσης από Γενική Συνέλευση σε Γενική Συνέλευση, θα πρέπει να συνεδριάζει συχνά και τακτικά και να φροντίζει για την υλοποίηση του πλάνου δραστηριοτήτων, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και την κατανομή των ευθυνών, έτσι που να πλαταίνει την εμπλοκή ΕΔΟΝιτών στη δουλειά.

- Η πραγματοποίηση πλατιών συνεδριάσεων τοπικά βοηθά στο να διατηρείται ζωντανή η σχέση με τους ΕΔΟΝίτες, να τους κρατάει ενήμερους, ενώ σ' αυτές γίνεται εκτίμηση και αποτίμηση της δουλειάς με στόχο το ξεπέρασμα αδυναμιών και προβλημάτων που ενδεχομένως παρουσιάζονται.
- Η συνεχής και έγκαιρη ενημέρωση όλων των ΕΔΟΝιτών για τις δραστηριότητες και τις θέσεις της ΕΔΟΝ, όπως το κάλεσμα σε επαρχιακές και παγκύπριες δραστηριότητες και η διάδοση της «Νεολαίας», αποτελεί σημαντικό παράγοντα επίδρασης της ΕΔΟΝ στα μέλη μας και σύνδεσής τους με την Οργάνωση. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στη συμμετοχή των μελών στις συνεδρίες της Τοπικής Οργάνωσης.
- Να αξιοποιηθούν τα Βοηθητικά Γραφεία, έτσι ώστε τα μέλη της ΕΔΟΝ που μπορεί να μη συμμετέχουν στις συνεδρίες των Τ.Ο, αλλά έχουν ενδιαφέροντα όπως μουσική, χορό, θέατρο, πολιτισμός, αθλητισμός, περιβάλλον κλπ, να εμπλακούν στη ζωή της οργάνωσης με αυτό τον τρόπο, με την προοπτική να γίνουν πιο ενεργά και δραστήρια μέλη σε όλες τις πτυχές της δράσης της ΕΔΟΝ. Ρόλο μπορεί και πρέπει να διαδραματίσουν και τα γραφεία των Τμημάτων της Οργάνωσης.

Ποιοτική καθοδήγηση για δημιουργική δραστηριότητα

Ο ρόλος των καθοδηγητικών σωμάτων της ΕΔΟΝ στην υλοποίηση των στόχων και την εύρυθμη λειτουργία της Οργάνωσης είναι αποφασιστικής σημασίας, γι' αυτό και πάντοτε θα πρέπει να διατηρούν ζωντανή την επαφή τους με τη βάση. Τα καθοδηγητικά σώματα, για να είναι σε θέση να καθοδηγούν τη δουλειά της Οργάνωσης που αναπτύσσεται σε όλα τα επίπεδα και σε διάφορες κατευθύνσεις, χρειάζεται:

- Να αφουγκράζονται τον παλμό της νεολαίας, την επικαιρότητα των προβλημάτων, των αναζητήσεων και των προβληματισμών της, έτσι που να γίνεται σωστή αξιολόγηση των στόχων και της δράσης που αναλαμβάνει η Οργάνωση.
- Να υπάρχει δημιουργικός και τακτικός έλεγχος στη δουλειά των τοπικών οργανώσεων, χωρίς να υποκαθιστούν τις τοπικές επιτροπές, να βοηθούν συγκεκριμένα και να συμβάλουν στη δραστηριότητά τους.
- Τα μέλη των καθοδηγητικών σωμάτων να έχουν όλα συμμετοχή στην καθοδήγηση. Πρέπει να γίνει συνείδηση ότι τα μέλη των καθοδηγητικών σωμάτων δεν εξαντλούν το ρόλο και την ευθύνη τους μόνο στην παρουσία τους στις συνεδρίες των σωμάτων, αλλά επιβάλλεται και η συμμετοχή τους στην προώθηση και την υλοποίηση των αποφάσεων, στην καθοδήγηση τοπικών οργανώσεων, καθώς και στην λήψη πρωτοβουλιών πάντοτε κατόπιν συντονισμού.
- Τα μέλη των καθοδηγητικών σωμάτων πρέπει να είναι στην πρώτη γραμμή όλων των πολιτικών και οργανωτικών αγώνων, αλλά πρέπει -ταυτόχρονα- με τη δύναμη του παραδείγματος, να επιδρούν θετικά στην αναβάθμιση της εθελοντικής προσφοράς των στελεχών και μελών.

Σημαντικό ρόλο για τις δραστηριότητες και την αποδοτικότητα της Οργάνωσης διαδραματίζουν τα Βοηθητικά Γραφεία του Κεντρικού Συμβουλίου (Κ.Σ) και των Επαρχιακών Συμβουλίων (Ε.Σ). Ο ρόλος των Βοηθητικών Γραφείων του Κεντρικού Συμβουλίου έχει αναβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό, παρόλο που υπάρχουν ακόμα πολλές δυνατότητες βελτίωσης. Χρειάζεται να αναβαθμιστούν αντίστοιχα και τα Επαρχιακά Βοηθητικά Γραφεία και να λειτουργήσουν ακόμη πιο αποτελεσματικά, συμβάλλοντας στην ευρύτερη δουλειά της Οργάνωσης.

Ανάδειξη στελεχών

Η ανάδειξη και διαπαιδαγώγηση στελεχών είναι ένα καίριο και πολύ σημαντικό ζήτημα για την Οργάνωση, που ούτε μια στιγμή δεν πρέπει να παραμελείται.

Η φύση και ο χαρακτήρας της ΕΔΟΝ επιβάλλει τη συχνή ανανέωση, γι' αυτό χρειάζεται μακροπρόθεσμα να σχεδιάζεται η ανανέωση και ενίσχυση με νέα στελέχη των καθοδηγητικών σωμάτων, όσο και των τοπικών οργανώσεων. Δεν υπάρχει μαγική συνταγή που να βγάζει στελέχη. Τέτοια συνταγή είναι μόνο η εμπλοκή νέων στην καθημερινή δραστηριότητα της Οργάνωσης και η ζύμωση στο πεδίο της πάλης και της διεκδίκησης. Μόνο αυτή η προϋπόθεση δημιουργεί την αντικειμενική βάση, πάνω στην οποία μπορούμε να στηρίξουμε πολιτική ανάδειξης στελεχών.

Για την καλύτερη αξιοποίηση των στελεχών που διαμορφώνονται μέσα από την καθημερινή δουλειά, επιβάλλεται να ενισχύσουμε τους δεσμούς και την οργανωτική σχέση των Τ. Ο. του Μαθητικού, του Φοιτητικού και των Νέων Εργαζομένων, έτσι που στη μεταφορά από τον ένα χώρο στον άλλο να μην έχουμε απώλειες δυνάμεων. Σημαντικό είναι, επίσης, να διατηρούμε επαφή με τους ΕΔΟΝίτες που υπηρετούν τη θητεία τους στο στρατό, έτσι που να μην αποκόπτονται εντελώς από τη ζωή και τη δράση της Οργάνωσης. Πέρα απ' αυτό, η Οργάνωση χρειάζεται να φροντίζει για τη συνεχή βελτίωση του μορφωτικού και πολιτικού επιπέδου κάθε στελέχους, τόσο πριν όσο και μετά την ανάδειξή τους στα καθοδηγητικά σώματα.

(β) Η σημασία της ιδιότητας του Μέλους της ΕΔΟΝ

Το να γίνει ένας νέος ή νέα μέλος της ΕΔΟΝ, είναι μια πράξη πρώτα απ' όλα πολιτική. Είναι η ενέργεια, η οποία συνδέει ένα νέο/νέα με την πολιτική οργάνωση νεολαίας της Αριστεράς, την ΕΔΟΝ. Το να εγγραφεί κάποιος μέλος στην ΕΔΟΝ δεν είναι απλή υπόθεση και θα πρέπει να αποδίδουμε τη δέουσα σημασία, εξηγώντας και διευκρινίζοντας στον καθένα που προσεγγίζουμε για να γίνει μέλος τις ευθύνες και τα δικαιώματά του, συζητώντας και διαφωτίζοντάς τον για το χαρακτήρα, την ιδεολογία και τη δράση της ΕΔΟΝ. Η σύνδεση ενός νέου/νέας με την Οργάνωση αποτελεί το πρώτο βήμα συνειδητοποίησής του/της, το οποίο, ωστόσο, πρέπει να ακολουθήσουν και άλλα που αφορούν στην ενεργή συμμετοχή στη ζωή της Οργάνωσης.

Έχουμε πολλές φορές εξηγήσει και τονίσει τη σημασία της οργανωτικής μας εξόρμησης. Η επιτυχία της οργανωτικής μας εξόρμησης στην αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς αποτελεί τη βάση για την εκπλήρωση των στόχων μας στο υπόλοιπο της χρονιάς. Οργάνωση χωρίς μέλη δε γίνεται. Πόσο μάλλον, όταν πρόκειται για μια Οργάνωση με το χαρακτήρα της ΕΔΟΝ, της οποίας η μαζικότητα, η στήριξή της στη βάση της, η εμπλοκή του κάθε μέλους στη δουλειά και η δυνατότητα να φτάνουμε και στον τελευταίο νέο, είναι πρώτιστα ιδεολογική επιλογή.

Για να έχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα, οφείλουμε να ισορροπήσουμε ανάμεσα σε δύο ακραίες επιλογές, οι οποίες συχνά παρουσιάζονται ως πρόβλημα κατά την εγγραφή μελών της ΕΔΟΝ:

Ένας ελιτισμός στην εγγραφή μελών, αφού πολλές φορές στελέχη μας θεωρούν ότι κάποιος για να γίνει μέλος, πρέπει να είναι πολύ μέχρι πλήρως πολιτικά και ιδεολογικά καταρτισμένος. Αυτή η προσέγγιση αγνοεί το μαζικό χαρακτήρα της Οργάνωσης και το γεγονός ότι, το να γίνει κάποιος μέλος, είναι το πρώτο βήμα για να καταρτιστεί πολιτικά και να αποκτήσει ταξικό και ιδεολογικό κριτήριο. Η εμπλοκή των νέων μελών στη ζωή της Οργάνωσης μετά την εγγραφή τους, είναι εξίσου σημαντική με την εγγραφή τους.

Από την άλλη, παρουσιάζεται και η εγγραφή νέων μελών, χωρίς να προηγείται η ελάχιστη συζήτηση γύρω από τις αρχές και αξίες που πρεσβεύει η Οργάνωση.

(γ) Παγκύπριο Κίνημα ΕΔΟΝόπουλων

Το Παγκύπριο Κίνημα ΕΔΟΝόπουλων (Π.Κ.Ε) δραστηριοποιείται σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου και βασίζεται -κυρίως- στην ολόχρονη δράση των Τοπικών Κινήματων (Τ.Κ), αλλά και σε επαρχιακές και κεντρικές εκδηλώσεις. Το Κίνημα απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 6-14 χρονών και στοχεύει στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών με τα ιδανικά της δημοκρατίας, της ισότητας, της ειρήνης και της δικαιοσύνης. Επιπλέον, το Π.Κ.Ε διαχρονικά στοχεύει στην καλλιέργεια του αισθήματος της αλληλεγγύης και της φιλίας ανάμεσα στους λαούς όλου του κόσμου. Επιστέγασμα όλων αυτών, είναι η γνωριμία των παιδιών που συμμετέχουν στα Τ.Κ με την ιστορία και τη δράση της ΕΔΟΝ, αλλά και γενικότερα του Λαϊκού Κινήματος.

Μέσα από την πολύπλευρη δράση του Παιδικού Κινήματος γίνεται συστηματική προσπάθεια, ώστε τα παιδιά να μάθουν να εκφράζουν τις απόψεις τους και τις ιδέες τους δημιουργικά, να αξιοποιούν δημιουργικά τον ελεύθερο τους χρόνο, να αναπτύσσουν ολόπλευρα την προσωπικότητά τους, μέσα από το πνεύμα της αλληλεπίδρασης και της συλλογική δουλειάς, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην εξέλιξή τους σε κριτικά σκεπτόμενους ανθρώπους. Ανθρώπους που θα έχουν τα εφόδια για να αντιταχθούν απέναντι σε φαινόμενα ατομικισμού, ρατσισμού, εμπορευματοποίησης της μόρφωσης και της ψυχαγωγίας, τα οποία αναπαράγονται και προωθούνται στο πλαίσιο του καπιταλιστικού συστήματος.

Παρόλο που το Π.Κ.Ε αναπτύσσει πλούσια, πολύπλευρη και ολόχρονη δράση, ένα από τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει είναι η μαζικοποίηση του. Ο αριθμός των παιδιών που συμμετέχουν τακτικά στις εβδομαδιαίες συναντήσεις εξακολουθεί να μην είναι ικανοποιητικός, σε σχέση με τις οργανωτικές μας δυνατότητες. Συνεπώς, η Οργάνωση πρέπει να συνεχίσει να θέτει στις προτεραιότητες της τη μαζικοποίηση του Π.Κ.Ε, με την κύρια ευθύνη στις Επαρχιακές Οργανώσεις της ΕΔΟΝ. Αυτό θα επιτευχθεί, παράλληλα, μέσα από τον συνεχή εμπλουτισμό της δράσης του Π.Κ.Ε, αλλά κυρίως μέσα από την καλύτερη συνεργασία με τους συλλόγους μας και το ευρύτερο Λαϊκό Κίνημα, καθώς επίσης και με την ανάπτυξη δράσης που να απευθύνεται και να έχει αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία. Τέλος, θα πρέπει να επιδιώξουμε να έχουμε δημόσια παρέμβαση σε καθημερινά ζητήματα που αφορούν και επηρεάζουν το παιδί, κυρίως όπως αυτά προκύπτουν μέσα από τις αντιλαϊκές αποφάσεις της Κυβέρνησης ΔΗΣΥ-Αναστασιάδη.

Οι στόχοι της ΕΔΟΝ στο Παιδικό Κίνημα, είναι:

- Η συγκρότηση Τ.Κ σε όλες τις επαρχίες, παντού και όπου υπάρχουν οι αναγκαίες προϋποθέσεις.
- Η εμπλοκή περισσότερων εθελοντών στην καθημερινή δράση του κινήματος, ένας σημαντικός τομέας, στον οποίο παρουσιάζουμε αδυναμία.
- Η διάδοση του χαρακτήρα και της δράσης του Π.Κ.Ε σε όλα τα τμήματα της οργάνωσης. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να αξιοποιηθούν άτομα με εμπειρία σε παιδαγωγικά ζητήματα, αλλά και άτομα από τον χώρο των γραμμάτων και των τεχνών για να αναπτυχθεί το περιεχόμενο των συναντήσεών.

Η ΕΔΟΝ πάντα έδινε και εξακολουθεί να δίνει βαρύτητα στα ζητήματα που αφορούν στο παιδί και τις ανάγκες του. Αυτό αποδεικνύεται από τη δράση του Παιδικού Κινήματος. Το Π.Κ.Ε αποτελεί την πρώτη επαφή των παιδιών με την ΕΔΟΝ, διαπαιδαγωγεί τους μελλοντικούς ΕΔΟΝίτες και τους γαλουχεί με τα ιδανικά της Αριστεράς.

(δ) Το Μαθητικό Τμήμα της ΕΔΟΝ

Το σχολείο είναι ένας από τους κατεξοχήν χώρους, όπου η ιδεολογική αντιπαράθεση και η διαπάλη γύρω από διάφορα ζητήματα είναι κυρίαρχο στοιχείο στην καθημερινότητα όλων των εμπλεκόμενων στις σχολικές μονάδες. Το γεγονός αυτό καθιστά τη δική μας παρουσία και παρέμβαση απαραίτητη.

Η παρουσία μας διασφαλίζεται μέσα από την ύπαρξη Τοπικών Οργανώσεων της ΕΔΟΝ στα σχολεία, παράλληλα με την αξιοποίηση της Παγκύπριας Ενιαίας Οργάνωσης Μαθητών, της μαθητικής συνδικαλιστικής κίνησης της Αριστεράς, η οποία ιδρύθηκε το 1955 και αποτελεί την πλατιά έκφραση της ΕΔΟΝ στο μαθητικό κίνημα.

Η ύπαρξη των μαθητικών Τ.Ο μας δίνει τη δυνατότητα να αποκτούμε αντίληψη της κατάστασης που επικρατεί στα σχολεία. Σήμερα, κρίνεται εξαιρετικής σημασίας η ενίσχυση της δράσης των Τ.Ο και η αναβάθμιση του πολιτικού τους ρόλου ανάμεσα στο μαθητικό κοινό, λαμβάνοντας υπόψη ότι μεγάλο μερίδιο στη διαμόρφωση συνειδήσεων κατέχει το διαδίκτυο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Αποτέλεσμα είναι μεγάλη μερίδα μαθητικό κοινού να συμμαρτυρεί την αποπολιτικοποίηση και να την χαρακτηρίζει ο ατομικισμός και η ανταγωνιστικότητα.

Οι βασικές κατευθύνσεις κάθε μαθητικής Τ.Ο θα πρέπει να είναι η μαζικοποίηση των γραμμών της Οργάνωσης, ο προοδευτικός προσανατολισμός των Κεντρικών Μαθητικών Συμβουλίων, η ανάδειξη προβλημάτων και η ουσιαστική παρέμβαση για επίλυση τους, η ανάπτυξη πλατιάς δραστηριότητας, η καλλιέργεια συνείδησης ενάντια στο σύστημα το οποίο μας περιβάλλει, καθώς και η καλλιέργεια συνείδησης αυτομόρφωσης και επιμόρφωσης σε μια σειρά από ζητήματα.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μείωση του αριθμού των μαθητών-μελών της Οργάνωσης. Επίσης, παρατηρείται αδρανοποίηση ή και μείωση της δράσης μας σε μαθητικές Τ.Ο, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις περιφερειακών σχολείων ή σχολείων της υπαίθρου, ακόμη και σε μερικά σχολεία του αστικού κέντρου. Αυτό, σε συνδυασμό με την αδυναμία μας να παρουσιάσουμε ολόχρονη δραστηριοποίηση των μαθητικών Τ.Ο δεν αφήνει το μαθητικό τμήμα να αναπτύξει πολυεπίπεδη δράση.

Ως Οργάνωση καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε μια σειρά από άλλες αδυναμίες, όπως η εμπλοκή στελεχών στην καθοδήγηση Τ.Ο, η καλλιέργεια πολιτικής συνείδησης στο σύνολο των μελών μας, η διάδοση της δράσης και των θέσεων της ΠΕΟΜ στο σύνολο των μαθητών σε κάθε σχολείο, η απουσία κεντρικού σχεδιασμού στο περιεχόμενο της μορφωτικής μας δραστηριότητας.

Την τριετία που πέρασε έγινε σημαντική προσπάθεια στη δραστηριοποίηση μελών της Οργάνωσης στα γυμνάσια και στα ιδιωτικά σχολεία. Ωστόσο, υπάρχουν πολλά περιθώρια βελτίωσης της δουλειάς μας στις οργανώσεις αυτές, τόσο σε περιεχόμενο όσο και σε οργανωτικό επίπεδο.

Σημαντική προσπάθεια έγινε στην εντατικοποίηση της δουλειάς μας σε πολιτικό – μορφωτικό επίπεδο, όπως επίσης και προς την κατεύθυνση αναβάθμισης και προβολής της δράσης της ΠΕΟΜ, τόσο εντός και εκτός σχολείου, όσο και διαδικτυακά. Η ΠΕΟΜ εξακολουθεί να αποτελεί πόλο συσπείρωσης των προοδευτικών δυνάμεων ανάμεσα στο μαθητόκοσμο. Για το λόγο αυτό, χρειάζεται να εντατικοποιηθεί η δουλειά μας για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε την προσπάθεια δαιμονοποίησης της οργανωμένης πάλης, φαινόμενα χρηματισμού μαθητών από διάφορους οικονομικούς κύκλους της νύχτας, την παρείσφρηση συμπεριφορών που απορρέουν από οπαδικούς κύκλους και να διασφαλίσουμε ότι το μαθητικό κίνημα θα παραμείνει προοδευτικό και διεκδικητικό.

Εξίσου, σημασίας χρήζει και η αναβάθμιση της δουλειάς μας ως προς το ρόλο των καθοδηγητών των μαθητικών Τ.Ο. Επιπλέον, πρέπει να συνεχιστεί και να ενισχυθεί η σημασία που δίνουμε στον ρόλο και στη συστηματική λειτουργία των καθοδηγητικών σωμάτων, τόσο σε κεντρικό επίπεδο, όσο και σε επαρχιακό, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ολοκληρωμένη και συνεχής λειτουργία των Τ.Ο, αλλά και η συμμετοχή των μαθητικών μας στελεχών στη διαμόρφωση της δράσης και των θέσεων του μαθητικού τμήματος της ΕΔΟΝ.

Χρειάζεται να υπάρχουν στελέχη στις μαθητικές Τ.Ο, τα οποία να αφομοιώνουν τον τρόπο λειτουργίας της Τ.Ο και να τον μεταφέρουν και στα υπόλοιπα μέλη της Οργάνωσης. Για να επιτευχθεί αυτό, χρειάζεται ο καταρτισμός ολοκληρωμένου προγραμματισμού σε όλους τους τομείς της δράσης μας και η εφαρμογή του σε παγκύπριο επίπεδο. **Προγραμματισμός ο οποίος θα στοχεύει στην:**

- Δημιουργία μαζικού και διεκδικητικού μαθητικού κινήματος.
- Ενεργό και αγωνιστική συμμετοχή στον αντικατοχικό αγώνα του λαού μας.
- Καλλιέργεια πνεύματος για ειρηνική συνύπαρξη με τους συμπατριώτες μας Τουρκοκύπριους, μέσα από την πολιτική της επαναπροσέγγισης.
- Διαμόρφωση εισηγήσεων προς τα ΚΜΣ για πολυεπίπεδη και συνεχή δράση, έτσι ώστε να μην είναι όργανα οικονομικής εκμετάλλευσης, αλλά να καταστούν πραγματικά συνδικαλιστικά όργανα των μαθητών.
- Ενημέρωση των μαθητών για τα δικαιώματα και όχι μόνο για τις υποχρεώσεις τους, έτσι όπως προκύπτουν από τους Κανονισμούς Λειτουργίας Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης.
- Ανάπτυξη συνεργασίας με προοδευτικούς καθηγητές και γονείς.

- Διοργάνωση αθλητικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, δραστηριοτήτων αλληλεγγύης, διαγωνισμών, αλλά και πολιτιστικών δραστηριοτήτων που να προωθούν παράλληλα την ερασιτεχνική δημιουργία.
- Καλλιέργεια του πολιτικού και μορφωτικού επιπέδου των μελών μέσα από συνεδρίες, διήμερα, κατασκηνώσεις μαθητικών στελεχών, μορφωτικά σεμινάρια, προβολές ταινιών και πλατιές δραστηριότητες, με στόχο την ανιδιοτελή προσφορά και διαμόρφωση αγωνιστικής συνείδησης.
- Επέκταση της συλλογικής δραστηριότητας που αναπτύσσεται στις μαθητικές μας οργανώσεις στους χώρους διαμονής, μέσα από τους τοπικούς μας συλλόγους.
- Αξιοποίηση των εκφραστικών μας οργάνων (Νεολαία, Μαθητική Έπαλξη) και της τεχνολογίας για προβολή της δράσης και των θέσεων της ΠΕΟΜ στο σύνολο του μαθητόκοσμου.
- Αναβάθμιση των συνελεύσεων των Κεντρικών Μαθητικών Συμβουλίων σε κάθε σχολείο που γίνονται μία ή περισσότερες φορές το χρόνο, με τη συμμετοχή όλων των μαθητών.

Τα μαθητικά μέλη μας αποτελούν την φωνή της ΕΔΟΝ σε κάθε σχολείο. Συνεπώς, στόχος της καθημερινής μας δουλειάς πρέπει να είναι η δημιουργία προϋποθέσεων για ανάληψη πολιτικών και οργανωτικών ευθυνών από τα μέλη μας στα σχολεία. Αμετάθετος στόχος μας, επίσης, είναι η ενεργός συμμετοχή όλο και περισσότερων ΕΔΟΝιτών στα συνδικαλιστικά μαθητικά σώματα, λειτουργώντας ως εκφραστές των πραγματικών συμφερόντων των μαθητόκοσμου, όπου με τις ενέργειες και τις πράξεις που αναλαμβάνουν ενισχύουν το κύρος, την αποτελεσματικότητα, τη δυναμική και την αξιοπρέπεια του μαθητικού κινήματος.

(ε) Το Φοιτητικό Τμήμα της ΕΔΟΝ

Η δημιουργία του Φοιτητικού Τμήματος της ΕΔΟΝ, εκτιμώντας σωστά τις συνθήκες ανάπτυξης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με τη συνεχή άνοδο του αριθμού των νέων που επιδιώκουν τη μόρφωση, οδήγησε στην περαιτέρω οργάνωση της παρέμβασής μας στους φοιτητικούς χώρους. Οι στόχοι στο 17ο Παγκύπριο Συνέδριο για ένταση της πολιτικής μας παρέμβασης και διαπαιδαγώγηση συνειδήσεων, ήταν απόρροια του γεγονότος ότι στο πλαίσιο του φοιτητικού κινήματος δρα μεγάλη πλειοψηφία των νέων από 18 έως 24 χρονών.

Οι κατευθυντήριες αξόνες της δουλειάς μας προσαρμόστηκαν στις νέες συνθήκες, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τα νέα δεδομένα μετά την εκλογή του Νίκου Αναστασιάδη στην Προεδρία της Δημοκρατίας, αλλά και το γεγονός ότι το ΑΚΕΛ παραμένει η πρωτοπόρα ανιδιοτελής πατριωτική δύναμη υπεράσπισης των συμφερόντων της Κύπρου και ολόκληρου του Κυπριακού λαού. Παρά τη επίθεση που δέχεται το κίνημα σε όλα τα επίπεδα, το φοιτητικό τμήμα διαδραματίζει καθοριστικό και πρωταγωνιστικό ρόλο στις εξελίξεις που αφορούν στο φοιτητικό κίνημα στο σύνολο του.

Η πολιτική μας παρέμβαση χωρίζεται σε δυο άξονες:

Πρώτον: στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων του λαού μας και των φοιτητών, για ειρηνική επανένωση της πατρίδας μας, για τη διαπαιδαγώγηση των φοιτητών με τα ιδανικά της Αριστεράς, της Δημοκρατίας, της ελευθερίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και του διεθνισμού. Η σύνδεση με την ΕΔΟΝ και το Λαϊκό Κίνημα είναι το μέσο επίτευξης αυτού του στόχου.

Δεύτερο: η εδραίωση της παράταξης της Αριστεράς στους φοιτητικούς χώρους ως της παράταξης της διεκδίκησης, η οποία απευθύνεται με τη δράση και τη δομή της στους νέους της Αριστεράς, αλλά και τους φοιτητές από τον ευρύτερο προοδευτικό και δημοκρατικό χώρο.

Υπηρετώντας αυτούς τους δυο άξονες, το Φοιτητικό Τμήμα εξακολουθεί να αποτελεί την μεγαλύτερη -αριθμητικά- Επαρχιακή Οργάνωση της ΕΔΟΝ.

Η σταθεροποίηση σε ψηλά επίπεδα των ποσοστών μας σε αρκετούς χώρους σπουδών κρίνεται μεγάλης σημασίας ευρύτερα για το κίνημα, γεγονός που αποδεικνύει την επιβράβευση της διεκδικητικής πολιτικής και φιλοσοφίας των δικών μας δυνάμεων, καθώς επίσης και της συνδικαλιστικής και πολιτιστικής δράσης μας. Γίνεται καλή δουλειά με την αξιοποίηση της πλατιάς συνδικαλιστικής μας έκφρασης, της Προοδευτικής Κίνησης Φοιτητών που ιδρύθηκε το 1974, μέσω της 41χρονης πορείας διεκδικήσεων και κατακτήσεων στο φοιτητικό κίνημα. Θα πρέπει να εγκύψουμε στις Τ.Ο που παρουσιάζεται υποστελέχωση, κάτι που θα συμβάλει αποφασιστικά στην προσπάθεια μας για επανάκτηση της πρώτης θέσης στα συγκεντρωτικά αποτελέσματα της ΠΟΦΝΕ.

Από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που το Φοιτητικό Τμήμα έχει μπροστά του, είναι η ιδεολογική και πολιτική διαπαιδαγώγηση των μελών και ανάδειξη στελεχών. Ταυτόχρονα, το Φοιτητικό Τμήμα έχει σημειώσει πολύ σημαντική βελτίωση στον τομέα της συμμετοχής των φοιτητικών στελεχών στη ζωή και τη δράση της Οργάνωσης και του κινήματος ευρύτερα. Αμετάθετος στόχος παραμένει η συνεχής μαζικοποίηση των γραμμών του φοιτητικού τμήματος.

Αναφορικά με το ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίζουμε στο φοιτητικό χώρο, θα πρέπει να συνεχίσουμε τις προσπάθειες για:

- Ισχυρή παρέμβαση στις Φοιτητικές Ενώσεις και στην ΠΟΦΝΕ, με στόχο το σωστό προσανατολισμό τους και ειδικότερα για συλλόγους με ενόπτητα δράσης, δραστήριους και διεκδικητικούς.
- Ενδυνάμωση της επαφής που διατηρούμε με όλους τους φοιτητές, μέσα από την πλατιά μας έκφραση.
- Παραπέρα ανάπτυξη πολύπλευρης πολιτιστικής δραστηριότητας.
- Σταθερή και συνεχή ποιοτική αναβάθμιση των εντύπων μας.
- Περαιτέρω βελτίωση της οργανωμένης μεταφοράς στο Τμήμα Νέων Εργαζόμενων, των απόφοιτων μελών των ΕΔΟΝίτικων φοιτητικών οργανώσεων.

(στ) Το Τμήμα των Νέων Εργαζόμενων

Η απόφαση για δημιουργία Τμήματος Νέων Εργαζόμενων της ΕΔΟΝ, στα πρότυπα του Μαθητικού Τμήματος στο 16ο Παγκύπριο Συνέδριο τον Ιανουάριο του 2010, σηματοδότησε σειρά αλλαγών σε Κεντρικό, αλλά και σε Επαρχιακό επίπεδο.

Οι στόχοι που θέταμε στο 16ο Παγκύπριο Συνέδριο ήταν:

- Η μαζικοποίηση της παρουσίας Νέων Εργαζόμενων στη ζωή και δράση της ΕΔΟΝ.
- Η ίδρυση μεγαλύτερου αριθμού Τ.Ο Νέων Εργαζομένων.
- Η εξειδίκευση σε προβλήματα που αφορούν στους Νέους Εργαζόμενους.

Ανασκοπώντας τη ζωή και τη δράση της Οργάνωσης μας από το 16ο Παγκύπριο Συνέδριο μέχρι σήμερα, επιβεβαιώνεται περίτρανα η ορθότητα της απόφασης αυτής. Η μαζικοποίηση της παρουσίας νέων εργαζομένων στις γραμμές της ΕΔΟΝ, η σύσταση περισσότερων Τ.Ο Νέων Εργαζομένων, καθώς και η εξειδίκευση σε προβλήματα που αφορούν αυτή την ηλικιακή ομάδα, καταδεικνύουν το ποσοτικό και ποιοτικό άλμα του Τμήματος. Οι εργαζόμενοι μέλη της ΕΔΟΝ έχουν σταθεροποιηθεί, αποτελώντας σήμερα το 22% των μελών της Οργάνωσης (από το 23% στο 17ο Συνέδριο), οι Τοπικές Οργανώσεις των Νέων Εργαζομένων έχουν αυξηθεί, παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε από το 17ο Παγκύπριο Συνέδριο μέχρι σήμερα. Υπάρχει αρκετός δρόμος ακόμα προς την επίτευξη του στόχου της παρέμβασης του Τμήματος τόσο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, όσο και στην κοινωνία ευρύτερα. Το Τμήμα αναπτύσσει πρωτοβουλίες όπως είναι ημερίδες, συζητήσεις και εκστρατείες.

Στην προσπάθεια βελτίωσης της δράσης μας ανάμεσα στους νέους εργαζόμενους, επικεντρωθήκαμε, με πιο οργανωμένο και προγραμματισμένο τρόπο, στην κατεύθυνση της μεταφοράς και σύνδεσης αποφοίτων του φοιτητικού τμήματος της Οργάνωσης στις Επαρχιακές Οργανώσεις της ΕΔΟΝ μετά το πέρας των σπουδών τους. Η προσπάθεια αυτή έχει επιφέρει θετικά αποτελέσματα, χωρίς να έχουν εξαληφθεί οι αστοχίες στην σύνδεση και την επαναδραστηριοποίηση στη ζωή και τη δράση της ΕΔΟΝ. Πρέπει να σημειώσουμε ότι, συνεπακόλουθο αυτής της εξέλιξης, είναι και το γεγονός ότι τόσο σε επαρχιακό, όσο και σε κεντρικό επίπεδο τα καθοδηγητικά σώματα της ΕΔΟΝ -ουσιαστικά- στην μεγάλη πλειοψηφία στελεχώνονται από συναγωνιστές και συναγωνίστριες που ήταν στο παρελθόν στελέχη του φοιτητικού τμήματος.

Αρνητικό παραμένει το γεγονός της αδυναμίας οργάνωσης νέων, οι οποίοι μετά την Μέση Εκπαίδευση περνούν στην παραγωγή. Βελτίωση παρατηρείται και στον τομέα της ενασχόλησης του Τμήματος με εξειδικευμένα θέματα που απασχολούν τους Νέους Εργαζόμενους, αφού από το 17ο Παγκύπριο Συνέδριο μέχρι και σήμερα πραγματοποιήσαμε εκστρατείες ενημέρωσης των νέων εργαζομένων για θέματα που τους αφορούν, εκδηλώσεις και συναντήσεις με φορείς νεολαίας. Ωστόσο, παρουσιάζεται σε αρκετές περιπτώσεις αδυναμία στο να αναπτύξουν οι Τ.Ο περιεχόμενο γενικά, αλλά και ειδικότερα δράση που να απευθύνεται στους νέους εργαζόμενους.

Σήμερα, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι διατηρούμε ικανοποιητικό αριθμό Τ.Ο στις περισσότερες επαρχιακές μας οργανώσεις που καλύπτουν γεωγραφικά πολύ μεγάλο μέρος της Κύπρου. Με δεδομένη τη σημασία που δίνει η Οργάνωση μας στη λειτουργία και την αναβάθμιση του ρόλου που πρέπει να διαδραματίζουν οι Τ.Ο στις πόλεις, σε χωριά και συνοικίες, η προσπάθεια και η σκληρή δουλειά θα πρέπει να συνεχιστεί, για να επανακάμψουμε, να αυξήσουμε τις Τ.Ο και τη δράση μας, να ξεπεράσουμε τα προβλήματα που δημιούργησε η κρίση με την ανεργία, τις ελαστικές μορφές απασχόλησης, την απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και την μετανάστευση χιλιάδων νέων, μεταξύ των οποίων και πολλά στελέχη και μέλη μας. Στόχος παραμένει η λειτουργία αμιγώς Τ.Ο Νέων Εργαζομένων είτε σε τοπική, είτε σε συμπλεγματική βάση.

Η οργανωτική ενίσχυση και ανάκαμψη του Τμήματος παραμένει το ζητούμενο, αφού κάτι τέτοιο θα προσθέσει στη δράση των Επαρχιακών Οργανώσεων. Υπάρχουν και πολλά περιθώρια για εμπλοκή περισσότερων Νέων Εργαζομένων στην δράση της ΕΔΟΝ. Οι Τ.Ο Νέων Εργαζομένων θα πρέπει να καταστούν χώροι ζύμωσης, διαπαιδαγώγησης, μορφωτικής και ιδεολογικής δουλειάς, χώροι ανάδειξης προβλημάτων που αντιμετωπίζει η νεολαία και εφελτήριο αγώνων και διεκδικήσεων για τους νέους στην κάθε περιοχή. Οι Τ.Ο της ΕΔΟΝ μπορούν και πρέπει να γίνουν φορείς πολιτιστικής και αθλητικής δημιουργίας, αγκαλιάζοντας και δίνοντας την ευκαιρία σε όλους τους νέους που θέλουν να συμμετέχουν. Παράλληλα, το Τμήμα πρέπει να ενισχύσει την επαφή με νέους που μεταναστεύουν στο εξωτερικό. Η δημιουργία Τ.Ο Νέων Εργαζομένων Μεγάλης Βρετανίας εντάσσεται σε αυτό το πλαίσιο.

Για τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα στην δουλειά μας προτείνουμε:

- Διατήρηση και δημιουργία εκεί και όπου χρειάζεται Τ.Ο.
- Ενασχόληση με τις Δημόσιες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (πρώην ΜΙΕΕΚ).
- Ενίσχυση της προσπάθειας μας για μαζικοποίηση των Τ.Ο, με την αξιοποίηση των αποφοίτων τριτοβάθμιας, αλλά και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Θεσμοθέτηση τακτικών συνεδριάσεων Τ.Ο.
- Προγραμματισμένες εξορμήσεις σε σπίτια και συλλόγους για ανανέωση μελών στο πλαίσιο της οργανωτικής εξόρμησης.
- Περαιτέρω προσπάθεια εγγραφής συνδρομητών της εφημερίδας «Νεολαία».
- Ενασχόληση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τα Δημοτικά Συμβούλια Νεολαίας και με ζητήματα που απασχολούν την τοπική κοινωνία, ιδιαίτερα στην ύπαιθρο.
- Ενίσχυση της μορφωτικής και ιδεολογικής μας δουλειάς.
- Συνεργασία με τις Κομματικές Ομάδες Βάσης (ΚΟΒ) για τη συνδιοργάνωση εκδηλώσεων σε περιοχές που αυτό είναι εφικτό.
- Συνεργασία με την Εργατική Νεολαία της ΠΕΟ.
- Ανάπτυξη πολιτιστικής δραστηριότητας, μέσα από τη δημιουργία πολιτιστικών ομάδων.
- Ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων, αλλά και εκδηλώσεων που αφορούν κοινωνικά ζητήματα.

(ζ) Φεστιβαλικό Κίνημα – Παγκύπρια Φεστιβάλ Νεολαίας και Φοιτητών

Το Φεστιβαλικό Κίνημα αποτελεί την έκφραση της πολιτιστικής, αλλά και της πολιτικής παρέμβασης της ΕΔΟΝ στα κοινωνικά δρώμενα. Αδιαμφισβήτητα, τα Φεστιβάλ της ΕΔΟΝ έχουν καθιερωθεί στη συνείδηση των νέων και του λαού μας ως το κορυφαίο πολιτικό, πολιτιστικό και κοινωνικό γεγονός, γεμάτο ανθρωπιά και αξιοπρέπεια. Είναι ένας θεσμός που τρέφεται και διατηρεί τη δυναμική της από τα πανανθρώπινα οράματα, τις αξίες και τα ιδανικά που εμπνέουν και καθοδηγούν την ΕΔΟΝ. Αποτελούν ένα ισχυρό μηχανισμό αντεπίθεσης κατά της μαζικής υποκουλτούρας και του οχetőυ σάπιων πολιτιστικών προϊόντων που δηλητηριάζουν τις συνειδήσεις των νέων ανθρώπων και όχι μόνο.

Τα τελευταία χρόνια, η διοργάνωση των Φεστιβάλ σε ετήσια βάση κρίνεται απόλυτα επιτυχημένη, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλουν καταλυτικά στη δράση μας. Φεστιβάλ και εθελοντισμός είναι άμεσα συνυφασμένα. Το Φεστιβαλικό Κίνημα μετουσιώνεται μέσω του εθελοντισμού, καθώς αποτελεί στάση ζωής για την ΕΔΟΝ. Εκατοντάδες στελέχη και μέλη της ΕΔΟΝ δουλεύουν εντατικά για το στήσιμο και τη λειτουργία του Φεστιβάλ, δίνοντας τους δύναμη για τους αγώνες που έρχονται. Δίνουμε χώρο δράσης στους νέους για να δημιουργήσουν, να παράγουν πολιτισμό, να αγωνιστούν και να διεκδικήσουν.

(η) Η πλατιά μας δραστηριότητα

Δεν θα ήταν υπερβολή να χαρακτηρίσουμε την πλατιά δραστηριότητα ως τη ραχοκοκαλιά του ΕΔΟΝίτικου οικοδομήματος. Με τον όρο πλατιά δραστηριότητα, εννοούμε το σύνολο της δράσης της Οργάνωσης στους τομείς του πολιτισμού, του αθλητισμού και ευρύτερα κοινωνικών ζητημάτων. Στην πλατιά δραστηριότητα συμπεριλαμβάνονται τα φεστιβάλ, οι συναυλίες, πολιτικό-καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, αθλητικά τουρνουά και πρωταθλήματα, θεατρικές παραστάσεις, εκδρομές, πάρτι, διοργάνωση μπουάτ, κινηματογραφικές προβολές, διατήρηση μουσικών, χορευτικών, θεατρικών σχημάτων κ.ο.κ. Η ΕΔΟΝ, μέσα από την πολύπλευρη πλατιά δραστηριότητά της, επιζητεί και επιτυγχάνει σε μεγάλο βαθμό να δώσει διέξοδο δημιουργικής απασχόλησης στους νέους.

Ταυτόχρονα, όμως, η πλατιά δραστηριότητα με τη δυνατότητα που παρέχει στην Οργάνωση για μαζική επαφή με τους νέους, αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό μηχανισμό για άμεση και έμμεση πολιτική - ιδεολογική επίδραση σε πλατιά στρώματα νεολαίας.

Η ποιότητα στη δουλειά μας πρέπει να βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη. Αναγνωρίζοντας, λοιπόν, την ιδιαίτερη σημασία και αξία της πλατιάς δραστηριότητας, θα πρέπει να επισημανθούν τα πιο κάτω:

Σωστή στελέχωση και λειτουργία των Κεντρικών και Επαρχιακών Βοηθητικών Γραφείων που έχουν ειδικό ρόλο να διαδραματίσουν. Τα Πολιτιστικά Γραφεία σε Κεντρικό, Επαρχιακό και Τοπικό επίπεδο έχουν στόχο να προάγουν τη συμμετοχή στην πολιτιστική δημιουργία, αλλά και να καταστήσουν την πολιτιστική μας δραστηριότητα μέσο για την -όσο το δυνατό- πιο πλατιά παρέμβαση της ΕΔΟΝ μέσα στη νεολαία. Να αναλάβουν πρωτοβουλίες για πραγματοποίηση πολιτιστικών εκδηλώσεων, όπως θεατρικές παραστάσεις, διαγωνισμούς θεάτρου, ποίησης, ζωγραφικής κλπ.

Να αξιοποιήσουν τους ανθρώπους του πνεύματος και των Τεχνών που ζουν και δημιουργούν στον τόπο μας. Να αξιοποιήσουν πολιτιστικές δυνάμεις μεταναστών που ζουν, εργάζονται ή σπουδάζουν στον τόπο μας. Να ζωντανέψουν οι πόλεις και τα χωριά με τη δημιουργία υπαίθριων δημοτικών/κοινοτικών χώρων, για την παρουσίαση πολιτιστικών εκδηλώσεων, όπως Θέατρο του Δρόμου, κουκλοθέατρο, μουσικές- χορευτικές βραδιές.

Τα Αθλητικά Γραφεία σε Κεντρικό, Επαρχιακό και Τοπικό επίπεδο έχουν στόχο να προάγουν τη συμμετοχή των νέων στην αθλητική δραστηριότητα και να καταστήσουν την αθλητική μας δραστηριότητα μέσο για την όσο το δυνατό πιο πλατιά παρέμβαση της ΕΔΟΝ μέσα στη νεολαία. Να αναλάβουν πρωτοβουλίες για δραστηριότητες, όπως τουρνουά, πρωταθλήματα μεγάλης διάρκειας, ενασχόληση με καινούρια αθλήματα, ανακίνηση προβλημάτων με συζητήσεις – δημόσιες παρεμβάσεις. Πρέπει να συνεχιστούν, αλλά και να επιδιώξουμε τη διεύρυνση και αναβάθμισή τους. Να ασχοληθούν με τον αθλητισμό ως πολιτικό ζήτημα και να ασκούν πολιτική παρέμβαση στην κοινωνία για ζητήματα μαζικού αθλητισμού, για ανάπτυξη του συνοικιακού αθλητισμού, για δημιουργία συνοικιακών χώρων άθλησης.

Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών και η ενασχόληση με ευρύτερα κοινωνικά ζητήματα, όπως ο αγώνας για το περιβάλλον, ο αγώνας ενάντια στα ναρκωτικά, η οδική ασφάλεια κ.ά. σε Κεντρικό, Επαρχιακό και Τοπικό επίπεδο μπορεί, πέραν από την διοχέτευση των θέσεων της ΕΔΟΝ μέσα στη νεολαία και την κοινωνία, να φέρει την Οργάνωση σε επαφή με ευρύτερες μάζες νεολαίας.

(θ) Οι Σύλλογοι του Λαϊκού Κινήματος

Οι Σύλλογοι του Λαϊκού Κινήματος αποτέλεσαν για δεκαετίες φάρο πολιτιστικής, αθλητικής, αλλά και πολιτικής δραστηριότητας και δημιουργίας. Σήμερα, αδυνατούν στις περισσότερες περιπτώσεις να διαδραματίσουν τον ίδιο ρόλο, με αποτέλεσμα η δράση τους να παρουσιάζει σοβαρή υποχώρηση. Υποχώρηση, η οποία οφείλεται πρωτίστως σε αντικειμενικούς λόγους, όπως ο περιορισμός του ελεύθερου χρόνου των νέων, οι πολλαπλές επιλογές «ψυχαγωγίας» που προσφέρονται από τον ιδιωτικό τομέα και από το διαδίκτυο, καθώς επίσης και οι «αξίες» και τα πρότυπα που προάγονται από την κυρίαρχη ιδεολογία.

Ταυτόχρονα, η εικόνα που παρουσιάζει η πλειοψηφία των Συλλόγων μας, λειτουργώντας ως καφενεία, έχει ως αποτέλεσμα τον έμμεσο αποκλεισμό της νεολαίας και ιδιαίτερα των γυναικών, από την καθημερινή ζωή και δράση των συλλόγων.

Από την άλλη, παρατηρούμε ότι εκεί και όπου έχουν δημιουργηθεί ειδικοί χώροι για τη νεολαία, εκεί και όπου λειτουργούν πολιτιστικοί όμιλοι και ομάδες (χορού, μουσικής, θεάτρου κ. ά.), ή ακόμα εκεί και όπου οι σύλλογοί μας προχώρησαν αποφασιστικά στη δημιουργία τμημάτων, τα οποία ασχολούνται με ομαδικά ή ατομικά αθλήματα σε ερασιτεχνική βάση, η προσπάθεια στέφθηκε -σε μεγάλο βαθμό- με επιτυχία, δίνοντας με αυτό τον τρόπο διέξοδο δημιουργικής απασχόλησης σε πολλούς νέους. Νοείται ότι μέσα από αυτή τη δραστηριότητα θα πρέπει να παραμείνει σταθερή η στόχευση, για να επιδρούμε πολιτικά στις συνειδήσεις των νέων που ερχόμαστε σε επαφή. Προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να οικοδομείται η συνεργασία των Τ.Ο της ΕΔΟΝ με τις επιτροπές των τοπικών Συλλόγων, έτσι ώστε να συμβάλουν σημαντικά στην αναβάθμιση της δράσης του τοπικού Λαϊκού Κινήματος και την εμπλοκή περισσότερων στελεχών της ΕΔΟΝ στη ζωή και δράση του τοπικού Συλλόγου.

Στη βάση των πιο πάνω διαπιστώσεων και αναγνωρίζοντας τον -εξαιρετικής σημασίας- ρόλο που επιβάλλεται να διαδραματίσουν οι αθλητικοί-μορφωτικοί μας σύλλογοι, ως το πλέον σημαντικό μέσο επαφής του λαϊκού κινήματος με τις τοπικές κοινωνίες, επιβάλλεται να παρθούν μέτρα πρακτικά και εφαρμόσιμα.

Οι εισηγήσεις μας κινούνται σε δυο κυρίως άξονες:

α) Ο πρώτος άξονας αφορά στη δημιουργία της κατάλληλης υποδομής στους συλλόγους μας, κατά τρόπο ώστε να καταστούν ελκυστικοί για τη νεολαία και όχι μόνο. Η δημιουργία ειδικών χώρων για τη νεολαία που θα αξιοποιούνται για τη διοργάνωση μουσικών βραδιών, μπουάτ – αφιερωμάτων, καθώς και μορφωτικής δουλειάς, αποτελεί προϋπόθεση για την σταθερή προσέλκυση των νέων στους συλλόγους. Επιπλέον, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην προσπάθεια συγκρότησης πολιτιστικών ομάδων και ομίλων, καθώς επίσης και στη διοργάνωση πολιτικό – καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, αθλητικών τουρνουά, φεστιβάλ, συζητήσεων και διαλέξεων.

β) Ο δεύτερος άξονας εστιάζεται στην ανάγκη ανάδειξης, ως προτεραιότητας, της αναγέννησης του κινήματος των μορφωτικών-πολιτιστικών συλλόγων. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να ενεργοποιηθούν εκείνοι οι μηχανισμοί, οι όποιοι θα διασφαλίζουν την ουσιαστική συνεργασία και συντονισμό σε τοπικό επίπεδο ανάμεσα στο Κόμμα, τα συμβούλια των Συλλόγων και τις Τοπικές Οργανώσεις της ΕΔΟΝ και τις άλλες οργανώσεις του Λαϊκού Κινήματος.

(ι) Η Μορφωτική – Ιδεολογική δουλειά στην ΕΔΟΝ

Η αναβάθμιση της μορφωτικής – ιδεολογικής δουλειάς της ΕΔΟΝ αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία ισχυρής βάσης στήριξης του αγώνα της ΕΔΟΝ και της προοπτικής του. Σε ένα κόσμο αντιφατικό και σύνθετο, με την κυρίαρχη ιδεολογία να αναπαράγεται όλο και πιο έντονα, η ιδεολογική-μορφωτική ενίσχυση των ΕΔΟΝιτών και των ΕΔΟΝίτισσων προβάλλει ως επιτακτική ανάγκη.

Μέσα από την επεξήγηση φαινομένων που προκύπτουν από την Παγκοσμιοποίηση και τη «Νέα Τάξη Πραγμάτων», καθώς και μέσα από την εμπειρία των αγώνων του παγκόσμιου αριστερού και κομμουνιστικού κινήματος, η Οργάνωση καλείται να εξοπλίζει ιδεολογικά τα μέλη της, προσεγγίζοντας πτυχές της κοινωνικής και πολιτικής ζωής μέσα από τη δική μας ιδεολογία. Ιδιαίτερα σήμερα που το καπιταλιστικό εποικοδόμημα καλλιεργεί συστηματικά την απαξίωση, τον αντικομματισμό, την αποπολιτικοποίηση και το βόλεμα ανάμεσα στη νέα γενιά, η ανάγκη της ιδεολογικής δουλειάς αυξάνεται ακόμη περισσότερο.

Ο τομέας της μορφωτικής δουλειάς είναι ο πρώτος που «θυσιάζεται» μέσα στην πίεση της καθημερινότητας. Η ανάγκη για μορφωτική δουλειά δεν πρέπει να εξαρτάται από την ύπαρξη ή όχι ελεύθερου χρόνου, αλλά αντίθετα θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας και του προγραμματισμού της Οργάνωσης.

Η αυτομόρφωση, ως συμπλήρωμα της μορφωτικής δουλειάς της Οργάνωσης, αποτελεί βασικό μοχλό της ιδεολογικής κατάρτισης του κάθε ΕΔΟΝίτη. Με την αυτομόρφωση και το ανέβασμα του ιδεολογικού επιπέδου, ο κάθε ΕΔΟΝίτης είναι πιο ικανός να αντιπαλέψει τις ιδεολογικές επιθέσεις της κυρίαρχης τάξης. Η ιδεολογική δουλειά αποκτά νόημα μόνο όταν μεταφέρεται από τη θεωρία στην πράξη, εξυπηρετώντας την οργανωτική και πολιτική δουλειά της Οργάνωσης.

Η μορφωτική μας δραστηριότητα επεκτείνεται, ασφαλώς, στην ενημέρωση και ανάλυση της πολιτικής επικαιρότητας (διεθνούς και τοπικής), την ιστορία του Λαϊκού Κινήματος και την ανάλυση εξειδικευμένων ζητημάτων που αφορούν την νεολαία.

Εκτιμώντας την ποιότητα και το περιεχόμενο της μορφωτικής – ιδεολογικής δουλειάς στην ΕΔΟΝ, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

Η μορφωτική δουλειά στην ΕΔΟΝ έχει δημιουργήσει μια καλή βάση που μπορεί να ικανοποιεί αρκετές ιδεολογικό – μορφωτικές ανάγκες. Η καθιέρωση, χρόνια τώρα, των παγκύπριων και επαρχιακών σεμιναρίων, οι μορφωτικές σχολές, είναι ένας γερός σκελετός πάνω στον οποίο θα πρέπει να συνεχίσουμε να κτίζουμε. Σημαντικό κομμάτι είναι η διατήρηση και η επέκταση του θεσμού των μορφωτικών σχολών για στελέχη της ΕΔΟΝ. Παρ' όλα αυτά, σημαντική πρόκληση παραμένει η μορφωτική δουλειά στις Τ.Ο και η μαζικοποίηση της μορφωτικής μας δουλειάς σε τοπικό επίπεδο.

Για την παραπέρα ποιοτική αναβάθμισή της, η μορφωτική-ιδεολογική δουλειά χρειάζεται να συστηματοποιηθεί και να αποκτήσει συνέχεια και συνέπεια, με έγκαιρο και ολοκληρωμένο προγραμματισμό.

Η εξειδίκευση της δουλειάς με βάση την ηλικία, το χώρο και την επικαιρότητα, θα πρέπει να επιδιώκεται, χωρίς να παραμερίζεται η βάση πάνω στην οποία οικοδομείται η μορφωτική μας δραστηριότητα: η ιδεολογία μας, το διεθνές πολιτικό σκηνικό, οι θέσεις και η πολιτική της Οργάνωσης στο Κυπριακό και τα ζητήματα κοινωνικό – οικονομικής πολιτικής, με έμφαση στα θέματα νεολαίας.

Η αναβάθμιση της μορφωτικής δουλειάς έχει ανάγκη από ένα δυνατό και δραστήριο Κεντρικό Μορφωτικό Γραφείο. Είναι αλήθεια ότι, τα τελευταία χρόνια, έχει παρουσιαστεί βελτίωση στη δουλειά του Κεντρικού Μορφωτικού Γραφείου με αρκετά, όμως, περιθώρια βελτίωσης. Το Κεντρικό Μορφωτικό Γραφείο, για να μπορέσει να ανταποκριθεί σ' αυτά του τα καθήκοντα, θα πρέπει να στελεχώνεται με συναγωνιστές που να μπορούν πρακτικά να συνεισφέρουν στη διαμόρφωση του περιεχομένου της μορφωτικής δουλειάς, να ανταποκριθούν πρακτικά στην ικανοποίηση των αναγκών, την υλοποίηση του πλάνου και τον έλεγχο της μορφωτικής δραστηριότητας. Παράλληλα, το Κεντρικό Μορφωτικό Γραφείο πρέπει να δίνει έμφαση στην τακτική επικοινωνία με τα επαρχιακά μορφωτικά γραφεία.

Βασικό εργαλείο στην επιμόρφωση και τη διαπαιδαγώγηση των στελεχών και των μελών της Οργάνωσης, αποτελεί η εφημερίδα «Νεολαία». Ο καθορισμός πλάνου από το Κεντρικό Μορφωτικό Γραφείο για τη θεματολογία της «Νεολαίας» σε θέματα ιδεολογίας και ιστορίας, πρέπει να εμπλουτιστεί ακόμη περισσότερο. Η διάδοση της «Νεολαίας» πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως μια από τις βασικότερες μορφωτικές-ιδεολογικές δραστηριότητες της Οργάνωσης.

Αναπόσπαστο στοιχείο της μορφωτικής-ιδεολογικής δουλειάς των στελεχών, είναι η αξιοποίηση και η μελέτη της «Χαραυγής», αφού συμβάλλει στη δημιουργία σφαιρικής αντίληψης για τις τρέχουσες εξελίξεις στην Κύπρο και διεθνώς, καθώς και στην συνειδητοποίηση των προτεραιοτήτων και των στόχων του Λαϊκού Κινήματος. Παράλληλα, η μελέτη μαρξιστικών βιβλίων, αποτελεί τη βάση για την ολοκληρωμένη ιδεολογικοπολιτική μόρφωση του ΕΔΟΝίτη.

Η τακτική έκδοση εγχειριδίων, καθώς και ενημερωτικών δελτίων που αφορούν σε θέματα ιδεολογίας, ιστορίας, κοινωνικών ζητημάτων και τρεχουσών πολιτικών εξελίξεων, πρέπει να συνεχιστεί και να αναβαθμιστεί. Η αξιοποίηση μορφωτικού υλικού που εκδίδουν το Μαθητικό και Φοιτητικό Τμήμα και η πολιτική ενημέρωση μέσα από τις συνεδρίες Τ.Ο, συμβάλλει επίσης στην ανάπτυξη του πολιτικού κριτηρίου των στελεχών και μελών της ΕΔΟΝ.

Θα πρέπει να αποδώσουμε τη δέουσα σημασία στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες, με την αξιοποίηση της ιστοσελίδας μας και την αποστολή ενημερωτικού και μορφωτικού υλικού με e-mail. Σε αυτό το ζήτημα έχουν γίνει κάποια βήματα μπροστά.

Να συνεχίσουμε να στοχεύουμε στην αξιοποίηση ευρύτερων δραστηριοτήτων της Οργάνωσης για μορφωτικούς σκοπούς, όπως το Παγκύπριο Φεστιβάλ Νεολαίας και Φοιτητών, πολιτιστικές εκδηλώσεις, μπουάτ, επαρχιακά φεστιβάλ κ.ο.κ.

Η ολοκλήρωση και αξιοποίηση της βιβλιοθήκης του Κ.Σ και των επαρχιών θα βοηθήσει σημαντικά στην δουλειά του μορφωτικού γραφείου. Βασικός στόχος είναι η επαναφορά των Παγύπριων Διαγωνισμών Αυτομόρφωσης.

(ια) Οι Διεθνείς Σχέσεις της ΕΔΟΝ

Η παρουσία της ΕΔΟΝ στο παγκόσμιο αριστερό, προοδευτικό κίνημα νεολαίας στηρίζεται σε δύο βασικές πολιτικές κατευθύνσεις. Αφενός, στον αγώνα που διεξάγει ο λαός μας για ειρηνική και βιώσιμη επίλυση του κυπριακού προβλήματος, σημαντικό στοιχείο του οποίου είναι η σωστή και συστηματική ενημέρωση της διεθνούς κοινής γνώμης. Αφετέρου, στη διεθνιστική αλληλεγγύη, η οποία πηγάζει από την ιδεολογική μας θεώρηση πως η Αριστερά πρέπει να πρωτοστατεί στην έμπρακτη στήριξη όλων των αγωνιζόμενων λαών για ελευθερία, ανεξαρτησία, κοινωνική ευημερία και δικαιοσύνη, πρόοδο και σοσιαλισμό. Προς αυτή την κατεύθυνση, η δράση της Οργάνωσης δεν περιορίζεται στην ηθική έκφραση της διεθνούς αλληλεγγύης. Αναπτύσσεται και με την υλοποίηση διεθνών πολιτικών δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών, κυρίως στο πλαίσιο της δράσης της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Δημοκρατικών Νεολαίων (ΠΟΔΝ) και όχι μόνο.

Ο διεθνισμός αποτελεί μια από τις βασικότερες ιδεολογικές αρχές της ΕΔΟΝ και αναπόσπαστο μέρος της δράσης μας. Μέσα στις διαμορφωμένες συνθήκες από την κρίση του καπιταλιστικού συστήματος, με την επιθετικότητα της πλουτοκρατίας σε βάρος των δικαιωμάτων των εργαζομένων και της νέας γενιάς να εντείνεται, η διεθνιστική αλληλεγγύη και ο διεθνισμός αποτελούν δύο από τα σημαντικότερα μέσα αντίστασης του κομμουνιστικού, αντί-ιμπεριαλιστικού, αριστερού προοδευτικού κινήματος.

Προς την κατεύθυνση επίλυσης του κυπριακού προβλήματος, η Οργάνωση έχει επιτύχει να κρατήσει σωστά ενημερωμένες τις αδελφές οργανώσεις και τις διεθνείς ή περιφερειακές δομές στις οποίες συμμετέχει. Επιπρόσθετα, η Οργάνωση κατάφερε σε αυτό το διάστημα να διοργανώσει διεθνή σεμινάρια και εκδήλωση αλληλεγγύης στην Κύπρο σχετικά με το Κυπριακό. Τέλος, ιδιαίτερα σημαντικό είναι το γεγονός ότι, στο πλαίσιο του 18ου ΠΦΝΦ του Ισημερινού, η Οργάνωση μας παρουσίασε το Κυπριακό πρόβλημα στο Αντιιμπεριαλιστικό Δικαστήριο του Παγκόσμιου Φεστιβάλ Νεολαίας και Φοιτητών (ΠΦΝΦ).

Στο επίπεδο της διεθνιστικής αλληλεγγύης και διεθνούς δράσης, η Οργάνωση συμμετείχε σε αποστολές αλληλεγγύης, σε αντιιμπεριαλιστικές κατασκηνώσεις, σε συνέδρια οργανώσεων νεολαίας, στις Συναντήσεις των Ευρωπαϊκών Κομμουνιστικών Νεολαίων καθώς και στα Γενικά Συμβούλια της ΠΟΔΝ. Αποστολές αντιπροσωπείας της Οργάνωσης έγιναν και σε άλλες χώρες.

Επιδίωξή μας από το 17ο Συνέδριο ήταν και παραμένει η διοργάνωση σεμιναρίων, διεθνών κατασκηνώσεων και συναντήσεων, τόσο σε κεντρικό, όσο και σε επαρχιακό επίπεδο, με στόχο την ενημέρωση για θέματα που επηρεάζουν την νεολαία παγκόσμια, αλλά και την εμπλοκή περισσότερων μελών στις διεθνείς σχέσεις της Οργάνωσης. Το φεστιβάλ της ΕΔΟΝ έχει πλέον καθιερωθεί ως σημαντικό γεγονός κυρίως για την περιοχή της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής, κάτι που αποδεικνύεται μέσα από την αναβάθμιση της Διεθνούπολης και τη μεγάλη συμμετοχή αδελφών οργανώσεων τα τελευταία χρόνια στα φεστιβάλ μας.

Βασικός πυλώνας διεθνούς δράσης της ΕΔΟΝ αποτελεί η δραστηριοποίησή της στην ΠΟΔΝ. Η ΠΟΔΝ αναγνωρίζεται ως ο πραγματικός εκφραστής του προοδευτικού νεολαιίστικου κινήματος στον αγώνα ενάντια στον ιμπεριαλισμό και τον πόλεμο, για δημοκρατία, ελευθερία, κοινωνική πρόοδο, ειρήνη και μια καινούρια κοινωνία, χωρίς εκμετάλλευση, για εθνική κυριαρχία και διεθνή αλληλεγγύη, όπως επίσης και στη συμβολή στην ανάπτυξη του αγώνα για την κατάκτηση των δικαιωμάτων των νέων ανθρώπων. Η Ομοσπονδία αποτελεί σήμερα τον μόνο σημαντικό και μαζικό διεθνή αντιιμπεριαλιστικό αγωνιστικό οργανισμό σε επίπεδο νεολαίας, με περισσότερες από 130 οργανώσεις με εκατομμύρια μέλη σε όλο τον κόσμο. Αποτελεί τον διεκδικητή και συμπαραστάτη των νέων στον αγώνα διατήρησης των κεκτημένων τους και των βασικών τους δικαιωμάτων. Η ΠΟΔΝ έχει καταφέρει να ανακάμψει σε πολύ μεγάλο βαθμό, μετά τα προβλήματα (πολιτικά και οργανωτικά) που παρουσιάστηκαν το '90 και να αναπτύξει μια πολύπλευρη και αποτελεσματική δράση σχεδόν σε όλες τις ηπείρους, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι είμαστε πλήρως ικανοποιημένοι ή ότι δεν υπάρχουν πολλά περιθώρια βελτίωσης και προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Σήμερα, η ΠΟΔΝ έχει το καθήκον να ενδυναμωθεί σε όλους τους τομείς, να ενισχύσει την αμετάθετη και συνεπή πολιτική γραμμή της αντιιμπεριαλιστικής πάλης και το συντονισμό δράσης ανάμεσα στις οργανώσεις – μέλη της. Καθήκον, επίσης, της ΠΟΔΝ για το επόμενο διάστημα είναι η περαιτέρω κινητοποίηση των νέων του κόσμου και η συνειδητή ένταξή τους στην αντιιμπεριαλιστική πάλη, ενισχύοντας ανάμεσά τους την προβολή της. Η εκλογή της ΕΔΟΝ στην προεδρία της ΠΟΔΝ από το 2011, ομόφωνα, επιβεβαίωσε την εκτίμηση που χαίρει η Οργάνωση από το σύνολο των κομμουνιστικών και αριστερών οργανώσεων και του νεολαιίστικου αντιιμπεριαλιστικού κινήματος ευρύτερα. Η προσφορά της ΕΔΟΝ στην προεδρία κρίνεται ως αρκετά ικανοποιητική, ιδιαίτερα ως προς την προσπάθεια διατήρησης του χαρακτήρα της ΠΟΔΝ. Η ΕΔΟΝ έχει το καθήκον να δημιουργήσει τις καλύτερες δυνατές συνθήκες, έτσι ώστε η Ομοσπονδία να ενισχύσει τον πρωταγωνιστικό της ρόλο ανάμεσα στο παγκόσμιο κίνημα νεολαίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η Οργάνωση αποφάσισε όπως επαναδιεκδικήσει την προεδρία της ΠΟΔΝ στην 19η Συνέλευση της ΠΟΔΝ τον Νοέμβριο του 2015 στην Κούβα. Η 19η Συνέλευση συμπίπτει με την επέτειο των 70χρόνων από την ίδρυση της ΠΟΔΝ.

Σημαντικότερος πυλώνας διεθνούς δραστηριότητας της ΠΟΔΝ –και φυσικά και της ΕΔΟΝ– αποτελούν τα Παγκόσμια Φεστιβάλ Νεολαίας και Φοιτητών (ΠΦΝΦ). Η διοργάνωση των ΠΦΝΦ αποτελεί ένα γεγονός που αναμένεται με μεγάλο ενθουσιασμό, ενώ η επιτυχής έκβασή τους καθορίζεται, σε μεγάλο βαθμό, από το σημείο οργανωτικής δυνατότητας που βρίσκεται το παγκόσμιο αντιιμπεριαλιστικό κίνημα νεολαίας και τον ορθό προγραμματισμό των εμπλεκόμενων μερών. Ως ΕΔΟΝ αναλάβαμε για πρώτη φορά την προεδρία της Διεθνούς Οργανωτικής Επιτροπής του 18ου ΠΦΝΦ, καθήκον το οποίο ολοκληρώσαμε με συνέπεια και σοβαρότητα, θέτοντας την Οργάνωσή μας πιο ψηλά στις συνειδήσεις των οργανώσεων που συμμετείχαν. Πέραν αυτών, αποφασιστικός παράγοντας, κατά την εκτίμησή μας, για την επιτυχία του θεσμού των ΠΦΝΦ, αποτελεί η διασφάλιση του αντιιμπεριαλιστικού χαρακτήρα και περιεχομένου των ΠΦΝΦ. Πρέπει να διασφαλίζουμε πάντα ότι τόσο η φιλοξενούσα χώρα και Οργάνωση, όσο και οι συμμετέχοντες θα ασπάζονται, θα εκπροσωπούν και θα διεκδικούν, τόσο τον χαρακτήρα, όσο και τους σκοπούς της διοργάνωσης των ΠΦΝΦ.

Προτεραιότητα της ΕΔΟΝ εξακολουθεί να είναι, μέσα στις σημερινές συνθήκες, η ανασύνταξη του παγκόσμιου αντιιμπεριαλιστικού κινήματος νεολαίας, η ενίσχυση των δεσμών με τις αυτές, η υπεράσπιση και διατήρηση του χαρακτήρα της ΠΟΔΝ και η ενίσχυση του περιεχομένου δράσης της Ομοσπονδίας. Η θωράκιση της ΠΟΔΝ απέναντι σε τάσεις που επιδιώκουν το ξεθώριασμα της Ομοσπονδίας είναι εξίσου σημαντική, όσο και η απόρριψη της τάσης υποκατάστασης της από άλλους σχηματισμούς. Παράλληλα, η ΕΔΟΝ θα πρέπει να συνεχίσει να συμμετέχει στις Συναντήσεις των Ευρωπαϊκών Κομμουνιστικών Νεολαίων (ΣΕΚΟΝ) και να εξετάσει το ενδεχόμενο ανάληψης πιο πρωταγωνιστικού ρόλου.

Τομέας με ιδιαίτερη σημασία αποτελεί η ανάπτυξη και η ενδυνάμωση των σχέσεών μας με αδελφές ή άλλες οργανώσεις σε κάθε περιφέρεια, με στόχο τόσο την καλύτερη αλληλοενημέρωση για τις εξελίξεις και τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς σε κάθε περιοχή, όσο και για την πιο αποτελεσματική και άμεση υλοποίηση των πολιτικών μας δραστηριοτήτων.

Στο θέμα της συμμετοχής, κατανόησης και προβολής της διεθνιστικής μας δράσης σε όσο το δυνατό μεγαλύτερο αριθμό μελών μας, έχουν γίνει βήματα προόδου, υπάρχουν όμως πολλά περιθώρια βελτίωσης. Η αξιοποίηση της «Νεολαίας» αποδείχτηκε πολύ παραγωγική προς αυτή την κατεύθυνση και πρέπει να εμπλουτιστεί. Τέτοια προσπάθεια πρέπει να συνεχίσει να καταβάλλεται και προς την κατεύθυνση της προβολής της διεθνούς δράσης της Οργάνωσης στο σύνολο της κοινωνίας, παράλληλα συνεχής πρέπει να είναι και η τοποθέτησή μας πάνω σε διεθνή ζητήματα που επηρεάζουν τη νεολαία. Τα σώματα της Οργάνωσης πρέπει να ενημερώνονται τακτικά για διεθνή ζητήματα. Επίσης, χρειάζεται να αναπτύξουμε ακόμη πιο δραστήριο και βοηθητικό ρόλο σε οργανώσεις εντός Κύπρου, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε διεθνή ζητήματα. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο Παγκύπριο Συμβούλιο Ειρήνης (ΠΣΕ), το οποίο πρέπει και μπορεί να αναπτύξει πολύ πλούσια δραστηριότητα, απευθυνόμενο σε ευρύ φάσμα της κοινωνίας.

(ιβ) Το εκφραστικό όργανο της ΕΔΟΝ: η εφημερίδα «ΝΕΟΛΑΙΑ»

Η ΕΔΟΝ καλείται να διεξάγει το δικό της αγώνα στον τομέα της ποιοτικής ενημέρωσης και επιμόρφωσης των νέων. Τον αγώνα αυτό καλείται να αναλάβει η εφημερίδα της Οργάνωσής μας, η «Νεολαία». Ένα έντυπο, το οποίο μπορεί να απευθύνεται και να εκφράζει τους προβληματισμούς, τις ανησυχίες, τα οράματα των νέων της Κύπρου, αλλά και να μεταφέρει το λόγο, τις απόψεις, τις θέσεις της Οργάνωσης και του κινήματος, γενικότερα, στη νέα γενιά.

Το εκφραστικό όργανο της ΕΔΟΝ πέρασε μέσα από συμπληγάδες πέτρες στην πολύχρονη ιστορία έκδοσής του, αλλάζοντας κατά καιρούς μορφή, στη βάση των οικονομικών -κυρίως- δεδομένων της οργάνωσης. Η ΕΔΟΝ παραμένει η μοναδική πολιτική οργάνωση νεολαίας που εκδίδει σε τακτική βάση εφημερίδα, η οποία απευθύνεται αποκλειστικά στους νέους.

Οι στόχοι μας για την εφημερίδα «Νεολαία» επικεντρώνονται σε δύο κατευθύνσεις. Αφενός, στην αναβάθμιση και την ποιότητα του περιεχομένου της εφημερίδας, τον εμπλουτισμό της θεματολογίας και την προβολή των θέσεων και δραστηριοτήτων της Οργάνωσης. Αφετέρου, επικεντρώνεται στη διάδοση της, μέσω των επαρχιακών οργανώσεων, έτσι ώστε να φτάνει σε περισσότερους νέους κάθε φορά.

Η εγγραφή συνδρομητών της «Νεολαίας» στο Τμήμα Νέων Εργαζομένων παρουσιάζει σοβαρά οργανωτικά προβλήματα κατά την τελευταία τριετία. Η Οργάνωση και το Τμήμα Νέων Εργαζομένων ιδιαίτερα, πρέπει να εργαστούν για να ξεπεραστούν οι αδυναμίες και να αυξηθούν οι συνδρομητές της «Νεολαίας». Μόνο έτσι θα εξυπηρετείται η απόφαση της Οργάνωσης για εγγραφή συνδρομητών στο Τμήμα Νέων Εργαζομένων.

Λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες και τα αντικειμενικά δεδομένα, καταλήγουμε σε κάποια συμπεράσματα και εκτιμήσεις. Ως εκ τούτου, μπορούμε να καταγράψουμε τα εξής:

- Η «Νεολαία» καλύπτει ποικίλη θεματολογία, στο πλαίσιο πάντα της δικής μας αντίληψης και ιδεολογίας.
- Στα θετικά, επίσης, καταγράφεται η προβολή της δουλειάς και των εκδηλώσεων που οργανώνει η ΕΔΟΝ, όχι μόνο σε Κεντρικό, αλλά και σε Επαρχιακό επίπεδο.
- Έχει ατονήσει η σημασία του διαβάσματος της «Νεολαίας» σε μεγάλη μερίδα μελών μας.
- Σημειώνουμε την προβολή των τμημάτων και των βοηθητικών γραφείων της Οργάνωσης, καθώς και τον εμπλουτισμό της θεματολογίας με περισσότερα άρθρα πολιτικής επικαιρότητας και με αφιερώματα για διάφορα ζητήματα.
- Η συμβολή των Επαρχιακών Συμβουλίων της ΕΔΟΝ ως προς την κάλυψη της τοπικής και περιφερειακής δράσης βελτιώθηκε σημαντικά, χρειάζεται όμως να βελτιωθεί παράλληλα και η προσπάθεια αρχειοθέτησης της πλούσιας δραστηριότητας μας. Η εμπειρία των τελευταίων χρόνων καταδεικνύει την ανάγκη για αναβάθμιση των ανταποκρίσεων από τις Επαρχιακές Οργανώσεις, έτσι ώστε να δοθεί περιεχόμενο στην προβολή των εκδηλώσεων, αφού πολλές φορές πραγματοποιούνται τόσες αξιόλογες εκδηλώσεις χωρίς την κατάλληλη κάλυψη.

Ως προς τη διάδοση της «Νεολαίας», ζητούμενο κάθε φορά είναι να φτάνει σε όλο και περισσότερους νέους. Η κυκλοφορία της «Νεολαίας» κάθε πρώτη Κυριακή του μήνα μαζί με τη «Χαραυγή», δεν υπάρχει αμφιβολία ότι βοήθησε στην αύξησή της.

Το ζητούμενο, όμως, είναι όλα τα μέλη μας και όλο και περισσότεροι νέοι να διαβάζουν το εκφραστικό μας όργανο. Αυτό μπορεί να γίνει με:

- Τη διεξαγωγή συζητήσεων για το ρόλο της «Νεολαίας» στις Τ.Ο.
- Την πραγματοποίηση εξορμήσεων σε στέκια νεολαίας, πανεπιστήμια, συνοικίες.
- Την ένταξη της διαδικασίας διάδοσης της «Νεολαίας» στην καθημερινή δουλειά των επαρχιακών οργανώσεων. Η προσπάθεια εγγραφής συνδρομητών θα πρέπει να συνεχίζεται καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς.

Σε σχέση με την οικονομική βιωσιμότητα της «Νεολαίας», παρόλο που αυτή εξασφαλίζεται μέχρι στιγμής, θα πρέπει να εξευρεθούν περαιτέρω τρόποι διασφάλισης της οικονομικής βιωσιμότητας του εντύπου, έτσι που να καταστεί δυνατή η συνεχής αναβάθμιση της μορφής και της εμφάνισής του.

Κύρια έγνοια μας πρέπει να είναι η αύξηση της κυκλοφορίας του εντύπου μας. Εκτός από την οικονομική πτυχή, για την ΕΔΟΝ έχει τεράστια πολιτική σημασία να καταλήγει η εφημερίδα στα χέρια όσο το δυνατό περισσότερων νέων. Αποτελεί, σ' αυτό τον τόπο, μία από τις ελάχιστες φωνές που αντιπροτάσσουν στα διαβρωμένα ΜΜΕ του σήμερα, τις δικές της ποιοτικές προτάσεις, θέσεις και δράσεις.

(ιγ) Η κατασκήνωση της ΕΔΟΝ

Η λειτουργία της κατασκήνωσης της ΕΔΟΝ αποτελεί μια από τις σημαντικότερες δραστηριότητες για δύο μεγάλα τμήματα της Οργάνωσης, το Μαθητικό Τμήμα και το Κίνημα των ΕΔΟΝόπουλων. Κάθε χρόνο θα πρέπει να θέτουμε τις βάσεις, ώστε η κατασκήνωση να συνδράμει με τρόπο καθοριστικό στην ιδεολογικοπολιτική κατάρτιση των μαθητικών στελεχών μας, στη δημιουργία ευαισθησιών και συνείδησης στα ΕΔΟΝόπουλα, αλλά και να δυναμώνει ταυτόχρονα τους δεσμούς μεταξύ των ΕΔΟΝιτών, από τη μια, και των ΕΔΟΝιτών με την Οργάνωσή μας, από την άλλη. Παράλληλα, η κατασκήνωση θα πρέπει να συνεχίσει να προσφέρει τη δυνατότητα στα ΕΔΟΝόπουλα και τους ΕΔΟΝίτες να αξιοποιήσουν δημιουργικά και παραγωγικά τον ελεύθερο τους χρόνο, ερχόμενοι σε επαφή με ευρύτερες πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες.

Στο πλαίσιο της διεθνιστικής δράσης της ΕΔΟΝ, το Παγκύπριο Κίνημα ΕΔΟΝόπουλων έχει προχωρήσει τα τελευταία χρόνια στη διοργάνωση διεθνούς κατασκήνωσης. Η διεθνής κατασκήνωση συμβάλλει στη διαπαιδαγώγηση των ΕΔΟΝόπουλων με τα ιδεώδη του διεθνισμού, της διεθνιστικής αλληλεγγύης και κοινού αγώνα με συναγωνιστές από όλα τα μέρη του κόσμου. Επιδίωξή μας θα πρέπει να είναι να συνεχίσουμε την πραγματοποίηση διεθνών κατασκηνώσεων, εάν και εφόσον υπάρχουν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για επιτυχή έκβασή τους.

Τέλος, η απόφαση της Οργάνωσης για απόκτηση και ανέγερση μια καινούριας, σύγχρονης κατασκήνωσης βρίσκεται σε αδιέξοδο, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, η οποία έχει επηρεάσει και την Οργάνωσή μας. Παρόλα αυτά, μέλημά μας θα πρέπει να είναι η συντήρηση και αναβάθμιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων μας, έχοντας πάντα ως προτεραιότητα την ασφάλεια των κατασκηνωτών, χωρίς να εγκαταληφθεί η προσπάθεια εξεύρεσης πόρων και τρόπων για ανέγερση καινούριου κατασκηνωτικού χώρου.

